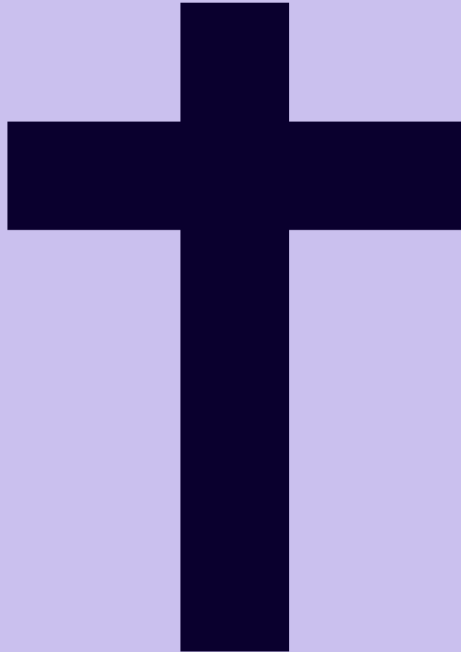

Sena do Novo Testamento

The New Testament in the Sena Language of Mozambique

Sena do Novo Testamento
The New Testament in the Sena Language of Mozambique

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.

You may copy and distribute the work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2023 from source files dated 22 Nov 2019

0a1faeb5-f14c-5617-8712-635822cd5eaa

Contents

Marku	1
Luka	30
1 Juwau	84
2 Juwau	89
3 Juwau	90

Mphangwa Zadidi Ninga Mudazilemba Marku

Kumwazwa kwa Mphangwa na Djuwau Batixta

¹ Kutoma kwa Mphangwa Zadidi za Yezu Kirixtu, Mwana wa Mulungu, ² ninga mudazilemba mporofeta Izaiya kuti: “Ine ndiri kutuma mwanankati wanga pat-sogolo pako toera akusasanyire njira.” ³ “Iye ali kukhuwa n'thando mbalanga kuti: ‘Sasanyirani njira toera Mbuya apite nayo na kundendemeza miseu yace.’” ⁴ Ndi tenepa kubulukira kudacita Djuwau Batixta n'thando, mbakhatambirisa anthu batixmu na kuapanga kuti achunyuke kudawa kwawo. ⁵ Anthu onsene a ku cisa ca ku Djudeya na a ku nzinda wa Djerusalema akhaenda kuna Djuwau Batixta, mbakhadambula kudawa kwawo, iye mbakhaatambirisa batixmu n'nyanza ya Djorodani. ⁶ Djuwau akhabvala nguwo za kucitwa na uweya wa pinyama pinacemerwa kamero, mbakhamanga bhande ya nthembe n'cuno mwace, mbakhadya nthete na uci wa n'tsanga. ⁷ Mbakhalonga kuna mbumba kuti: “Nduli mwanga anabwera munthu unango na mphambvu zikulu za utongi za kupiringana ine. Pontho ine sine munthu wakukwanisa kunsudzula mithambo ya ntsapato zace. ⁸ Ine ndisakutambirisani batixmu na madzi. Mbwenye Iye anakutambirisani batixmu na Nzimu wa Mulungu.”

Batixmu ya Yezu

⁹ Pa ntsiku zenezo, Yezu akhabuluka ku nzinda wa Nazareti, ku dziko ya Galileya, mbaenda katambiriswa batixmu na Djuwau Batixta mu nyanza ya Djorodani. ¹⁰ Pa ndzidzi ukhabuluka Yezu m'madzi iye aona kudzulu kwafunguka, penepo Nzimu wa Mulungu mbukhachita ninga nkhangaiwa, mbumphamira. ¹¹ Na tenepo, kudzulu kwabveka fala mbilonga kuti: “Iwe ndiwe mwana wanga wakufunika, ananditsandzisa.”

Kuleserwa kwa Yezu n'thando

¹² Buluka penepo, na mwansanga Yezu aendeswa n'thando na Nzimu wa Mulungu. ¹³ Mwenemu Yezu akhala ntsiku makumanai mbakhaleserwa na Sathani. Iye akhakhala na pinyama pya n'tsanga, anju za Mulungu mbizikhamphatira basa.

Kutoma kwa basa ya Yezu ku Galileya na kusankhulwa kwa anyakupfundza ace

¹⁴ Pakumala kupitiswa Djuwau Batixta n'kaidi, Yezu abwerera ku Galileya kalonga Mphangwa Zadidi za Mulungu. ¹⁵ Iye akhalonga tenepa: “Ndzidzi wakwana. Umambo wa Mulungu uli dhuzi, chunyakani kudawa kwanu, mutawire Mphangwa Zadidi.” ¹⁶ Yezu mukhapita iye na mu mbale mwa nyanza ya Galileya, aona anyakokota awiri mu ubale mwawo mbakhagwisira kokota yawo n'nyanza. Iwo madzina awo ndi Simau Pedhru na Andereya. ¹⁷ Yezu aapanga tenepa: “Nditowereni, ndikuciteni asakumedza a anthu.” ¹⁸ Iwo pa ndzidzi ubodzi ene asiya makokota awo mbantowera. ¹⁹ Pakufamba pang'ono patsogolo, Yezu aona amuna anango awiri muubale mwawo. Akhali Tiyaogo na Djuwau, ana a Zebhedheu, mbakhasona makokota awo m'bote. ²⁰ Penepo pene Yezu aacemera. Iwo asiya baba wawo Zebhedheu na anyabasa ace m' bote, mbaenda mbatowera Yezu.

Kuwangiswa kwa mamuna akhali na nzimu wa kuipa

²¹ Buluka penepo Yezu na anyakupfundza ace aenda ku nzinda wa kafaranaumi. Nsabudu mwace apita n'nyumba ya kuphembera, mbatoma kupfundzisa. ²² Anthu akhamubva mapfundzisiro ace akhadzumatirwa napyo, thangwi iye akhalonga tayu ninga anyakudziwisa a mwambo, mbwenye ninga ntongi. ²³ Pa ndzidzi unowu aoneka

penepo mamuna m'bodzi akhali na nzimu wa kuipa, iye mbakhuwa kuti: ²⁴ “Yezu wa ku Nazareti musafunanji kuna ife? Imwe Mbuya mwabwera kudza katifudza? Ine ndisakudziwani Mbuya, kuti imwe ndimwe ani. Imwe ndimwe wakulungama wa Mulungu!” ²⁵ Yezu aupwekera nzimu wa kuipa mbaupanga tenepa: “Matama! Buluka muna munthu uyu!” ²⁶ Penepo nzimu wa kuipa wabhoma mamuna na mphambvu zonsene, mbukhuwa mbubuluka muna iye. ²⁷ Anthu onsene adzumatirwa napyo, mbabvundzana okha-okha kuti: “Ninji penepi? Cipfundzo cipsa? Lang'anani iye ana mphambvu za kutonga na mizimu ene ya kuipa, iyo mbimbvera.” ²⁸ Na thangwi eneyo mbiri yace Yezu yafika na mwansanga mu dziko yonsene ya Galileya.

Yezu ana mphambvu za kuwangisa nthenda na kuthamangisa mizimu ya kuipa

²⁹ Na mwansanga, Yezu abuluka mu nyumba ya kuphembera mbaenda pabodzi na Tiago na Djuwau, mpaka ku nyumba kwa Simau Pedhru na Andereya. ³⁰ Pidakika Yezu, iwo ampangirwatu kuti mebzala wace Pedhru ali kugona thangwi aferuka. ³¹ Yezu aenda pakhakhala iye mbamphata nkono wace mbamulamusa. Penepo nthenda yawangiratu, iye mbatoma kuaphatira basa.

³² Na maulo, mukhacita dzuwa sanza, anthu akhabweresa atenda azinji na anango akakhala na mizimu ya kuipa. ³³ Mbumba yonsene ya mu nzinda yagumanyikana pa nsuwo wa nyumba. ³⁴ Iye awangisa anthu azinji akhali na nthenda zakusyana-syana, pontho na kuthamangisa mizimu ya kuipa mizinji. Iyo mizimu ya kuipa ikhandziwa mbani Yezu. Ndi thangwi eneyo Iye aikhondesa kuti ilonge.

Yezu abuluka kwenda kaphembera

³⁵ Na macibese, m'bambakuca, Yezu alamuka mbaenda mbuto yace ekha kaphembera. ³⁶ Simau Pedhru aenda na andzace kasaka Yezu. ³⁷ Na tenepo, pidan'gumana iwo alonga tenepa: “Anthu onsene asakusakani.” ³⁸ Yezu aapanga tenepa: “Tendeni m'pisa pinango pya dhuzi-dhuzi, toera ndiapangembo Mphangwa Zadidi. Thangwi ndadzera penepyo.” ³⁹ Yezu akhaenda mbuto zonsene za Galileya, mbakhalonga Mphangwa Zadidi m'manyumba a kuphembera, na kubulusa mizimu ya kuipa.

Kuwangiswa kwa nyamatanya

⁴⁰ Penepo abwera mamuna m'bodzi nyamatanya kuna Yezu, an'godamira mbamphemba tenepa: “Mbuya mungafuna, munandiwangisa.” ⁴¹ Yezu am'bvera ntsisi zikulu mban'gwedza na manja ace mbampanga kuti: “Ndisafuna, nthenda yako yawanga.” ⁴² Pa ndzidzi ubodzi ene matanya amala, mamuna awanga. ⁴³ Buluka penepo, Yezu amuendesa mbampanga na mphambvu zonsene kuti: ⁴⁴ “Leka kupanga munthu penepyo. Ndoko kuna nyantsembe toera akudinkhe. Ungamala upereke ntsembe idalonga Mozesi, toera anthu adziwe kuti iwe wawangadi.” ⁴⁵ Mbwenye mamuna uyu pidabuluka iye penepo, atoma kulonga pa kweca pinthu pizinji, mbakhamwaza mphangwa za pyonsene pikhadacitika. Na thangwi eneyo Yezu akhacimwana kupita m'mizinda na kutsandzaya. Mbwenye akhakhala kunja m'mbuto za kubisala. Anthu akhabuluka m'mbuto zonsene mbakhaenda kuna Iye.

2

Yezu awangisa nyampfutete

¹ Pa kupita ntsiku pang'ono, Yezu abwerera pontho ku Kafaranaumi. Penepo anthu abva kuti Yezu ali pa nyumba. ² Na tenepo anthu azinji agumanyikana kweneko, mbapacimwana kuoneka mbuto na pa nsuwo pene, Iye mbakhaapfundzisa fala ya Mulungu. ³ Amuna anango abwera kuna Iye na nyampfutete m'bodzi mbakhatembetwa na amuna anai. ⁴ Mbwenye iwo akhacimwana pita na iye mpaka kufika kuna Yezu, na thangwi ya mwinji wa anthu. Na tenepo akwira pa ntsoyi, mbafudza ku khundu

ikhakhala Yezu, mbafungula benga mbachitisa na penepo ntenda akhabweresa iwo pa khangala. ⁵ Yezu pidaona iye cikhulupiriro cikhali na anthu awa, alonga tenepa kuli ntenda: “Mwananga, kudawa kwako kwalekererwa.” ⁶ Penepo, anyakudziwisa anango a mwambo akhakhala pantsi, pidabva iwo penepyo atoma kunyerezera mu ntima mwawo mbalonga tenepa: ⁷ “Thangwi yanji mamuna uyu asalonga tenepa? Iye asaxola Mulungu! Thangwi analekerera kudawa ndi Mulungu basi, nkhaba munthu unango.” ⁸ Pa ndzidzi ubodzi ene, Yezu adziwa nkati mwace pikhanyerezera iwo, mbaapanga kuti: “Thangwi yanji musanyerezera pinthu penepi m'mitima mwanu?” ⁹ Mphyanji pinanensa kulonga kuna nyampfutete: “Kudawa kwako kwalekererwa, peno ndimpange kuti: Lamuka, kwata khangala yako, ndoko ku nyumba kwako?” ¹⁰ Mbwenye toera mudziwe kuti Ine Mwana wa Munthu ndina mphambvu zakulekerera kudawa pantsi pano, ampanga nyampfutete kuti: ¹¹ “Lamuka, kwata khangala yako, ndoko ku nyumba kwako.” ¹² Mamuna alamuka na mwansanga, akwata khangala yace mbaenda pyace, anthu onsene mbamuona. Onsene adzumatirwa na pidaona iwo, mbapasa mbiri Mulungu mbalonga kuti: “Cipo tidzati kupiona pinthu ninga ipi!”

Kucemerwa kwa Levi

¹³ Yezu abuluka pontho mbaenda ku gombe ya nyanza ya Galileya. Penepo mwinji wa anthu wanfendedzera, iye mbatoma kuapfundzisa. ¹⁴ Pikhafamba iye aona Levi, mwana wa Alufeu, akhali nawa pa nyumba ikhakumbuswa misonkho mbampanga kuti: “Nditowere!” Levi alamuka, mbantowera. ¹⁵ Mukhadya Yezu na anyakupfundza ace ku nyumba kwa Levi, azinji anyakukumbusa misonkho na anyakudawa, akhadya nawo pabodzi, thangwi mbazinji akhantowera. ¹⁶ Anyakudziwisa a mwambo a nsoka wa afarisi, pikhaona iwo kuti Yezu ali kudya pabodzi na “anyakudawa” pontho na anyakukumbusa misonkho, abvundzisa anyakupfundza a Yezu kuti: “Thangwi yanji iye asadya, mbamwa pabodzi na anyakukumbusa misonkho na ‘anyakudawa’?” ¹⁷ Yezu mudabva iye penepyo aatawira kuti: “Angumi nkhaba saka nyakukondza, mbwenye atenda ndiwo ana saka nyakukondza. Ine sidabwera kudza kacemera akulungama tayu, mbwenye ndabwera kacemera anyakudawa.”

Kupimana ca kudya

¹⁸ Ntsiku inango anyakupfundza a Djuwau Batixta na afarisi akhapimana ca kudya. Penepo anthu anango aenda kabvundza Yezu kuti: Ndi thangwi yanji anyakupfundza a Djuwau na afarisi asamphembera mbapimana ca kudya, ako mbakhonda citambo penepyo? ¹⁹ Yezu aatawira tenepa: “Pisacitika kuti adacemerwa ku phwandu ya banja apimane ca kudya mwanacinthu banja wa mamuna mbali na iwo? Nkhaba citika.” ²⁰ Mbwenye zinafika ntsiku zinafuna kukwatirwa iwo mwali wa mamuna pakati pawo, ntsiku zenezi iwo anati apimane ca kudya. ²¹ Nkhaba munthu anaikha cigamba ca nguwo ipsa pa nguwo yakusakala. Thangwi cigamba cipsa cinathimiza pandula nguwo ya kusakala piringana benga ya kale. ²² Pontho nkhaba citika kukwata vinyu ipsa mbuikha n'khali zakale, gopera vinyu ipsa ingawira inadza kakuka mbiswa nkhal, mbiluzika nkhal na vinyu ene. Mbwenye vinyu ipsa isafunika iyikhwembo nkhal zipsa.

Yezu ndi Mbuya wa Sabudu

²³ Ntsiku inango ya Sabudu, Yezu na anyakupfundza ace akhapita na pakati pa munda wa tirigu. Pikhanda iwo, anyakupfundza ace atoma kusaka tirigu. ²⁴ Mbwenye afarisi abvundzisa Yezu kuti: “Kodi ndi thangwi yanji anyakupfundza ako asacita pire pinakhondeswa na mwambo kucitiwa ntsiku ya Sabudu?” ²⁵ Mbwenye Iye aatawira tenepa: “Kodi imwe mudaona tayu pidalembwa na thangwi ya pidacita mambo Dhavidhi na andzace ntsiku inango pikhakhala iwo na njala mbasowa ca kudya?” ²⁶ Dhavidhi apita n'nyumba ya Mulungu, pa ndzidzi ukhakhala Abhiatari ninga nkhalu

wa anyantsembe, mbadya iye mbapasambo andzace mikate ikhadaikhirwa ntsembe Mulungu. Mbwenye mwambo usalonga kuti mikate eneyo isadyiwa na anyantsembe basi. ²⁷ Yezu athimiza pontho na kuapanga tenepa: “Sabudu yacitwa thangwi ya munthu, mbwenye munthu hadacitwa thangwi ya sabudu tayu.” ²⁸ Na tenepo, Ine Mwana wa Munthu, ndine Mbuya mphaka na ntsiku ya Sabudu ene.

3

Yezu awangisa mamuna m'bodzi akhali na djanja ya kulamala

¹ Yezu apita pontho n'nyumba ya kuphembera. Mwenemo agumana mamuna m'bodzi wakulamala djanja. ² Iwo akhamulan'ganisa Yezu toera kumuona ngakhala anamwangisa ntsiku ya sabudu, toera ampase thangwi. ³ Penepo Yezu ampanga mamuna nyakulamala kuti: “Lamuka, bwera pano pakati.” ⁴ Buluka penepo aabvundza kuti: “Ndi ninji pinatawiriswa kucita ntsiku ya sabudu? Kucita udidi peno uipi? Kupulumusa munthu peno kupha?” Mbwenye nkhaba munthu adantawira. ⁵ Yezu alang'ana anthu akhali nkundu mwace na kuipirwa pontho na kutsukwala na thangwi ya kuuma kwawo mitima, mbampanga nyakulamala kuti: “Fungula djanja yako.” Iye afungula, djanja yawanga. ⁶ Na tenepo, afarisi abuluka mbatoma kubverana na anthu a nsoka wa Herodhi, kusaka njira ya kupha nayo Yezu.

Yezu asasakiwa na mwinji wa anthu

⁷ Yezu abuluka na anyakupfundza ace mbaenda ku nyanza, anthu azinji a ku Galileya mbakhantowera. ⁸ Na kubveka pyonsene pikhacita Iye, anthu azinji a ku Djudeya, na a ku Djerusalema, na a ku Idhumeya, na a ku pisa pya ntunda unango wa nyanza ya Djorodani, na a m'pisa pya dhuzi na Tiru na Sidhoni, akhaenda kuna Iye. ⁹ Na thangwi ya mwinji wa anthu, Yezu apanga anyakupfundza ace kuti ansakire bote, toera akhonde kupfanyana na anthu. ¹⁰ Thangwi Iye akhawangisa anthu azinji. Na tenepo atenda onsene akhabhomana kusaka kuti ankhuye. ¹¹ Penepo, ale akhali na mizimu ya kuipa, angaona Yezu, akhan'gwera pa myendo pace mbamulambira mbakhakhuwa tenepa: “Imwe Mbuya ndimwe Mwana wa Mulungu.” ¹² Mbwenye Yezu aikhondesa mizimu ya kuipa na mphambvu zonsene kuti ikhonde kumulonga.

Kusankhulwa kwa anyakupfundza khumi na awiri

¹³ Buluka penepo Yezu akwira pa phiri mbacemera ale akhafuna iye. Iwo abwera dhuzi na Iye. ¹⁴ Na tenepo Yezu asankhula amuna khumi na awiri, toera akhale nawo na kuatuma kwenda mbamwaza Mphangwa Zadidi, ¹⁵ pontho toera akhale na mphambvu za kuthamangisa mizimu ya kuipa. ¹⁶ Madzina awo mbawa: “Simau, anacemerwa Pedhru, ¹⁷ Tiyaogo na Djuwau, ana a Zebhedheu, iwo asadziwika na dzina ya Bhoanerijes, kweneko nkhubveka ana njazi.” ¹⁸ Andereya, Filipi, Bhatolomeu, Mateu, Tomee, Tiyaogo, mwana wa Alufeu, Tadeu, Simau, akhali wa nsoka wa ndale wa atongi a dziko, ¹⁹ na ule ene Djuda Xikariyote, adasandukira Yezu.

Yezu na Bhelizebhu

²⁰ Na tenepo, Yezu apita n'nyumba, mwinji wa anthu mbugumanyikana pontho penepo, Iye na anyakupfundza ace mbakhacimwana na kudya kwene. ²¹ Abale ace Yezu pidabva iwo penepyo, aenda kuti akamphate adze naye na mphambvu. Thangwi anthu anango akhalonga kuti Yezu ana nsala. ²² Anyakudziwisa a mwambo akhadabuluka ku Djerusalema, akhalonga kuti: “Yezu ana Bhelizebhu nkulu wa mizimu ya kuipa. Ndiye nkulu onowu wa mizimu ya kuipa anampasa mphambvu za kuthamangisa mizimu ya kuipa.” ²³ Na tenepo Yezu acemera anthu onsene mbaapanga na misanje kuti: “Kodi Sathani anathamangisika ekha ene?” ²⁴ Umambo ungagawika, mbumenyana

okha-okha unamalisira kufudzika. ²⁵ Nkati mwa ubale mungaoneka kugawana, mba-menyanana okha-okha, ubale unowu unamalisira kufudzikambo. ²⁶ Sathani angap-wazika mbagawika ekha ene, nkhaba kudza kaoneka, anafudzika. ²⁷ Mbava angafuna kuswa nyumba ya munthu wa mphambvu toera kum'bera pinthu pyace, pa kutoma asam'manga. Angamala penepo anakwanisa kum'bera pya n'nyumba mwace. Pezi pene nkhaba kwanisa kum'bera pinthu pyace. ²⁸ Ndimu mwene Ine ndinakupangani kuti: Kudawa na kuxola kunacita munthu kuna Mulungu, kusakwanisika kulekererwa, ²⁹ mbwenye ule anaxola Nzimu wa Mulungu cipo nkhaba kudza kalekererwa. Thangwi madawi enewa nkhaba kumala.” ³⁰ Yezu alonga ipi thangwi iwo akhalonga kuti: “Iye ana nzimu wa kuipa.”

Mai wace na abale ace Yezu

³¹ Na tenepo, pidafika mai wace na abale ace Yezu, akhala pa khundu pa nsoka wa anthu, mbancemerese. ³² Akhalipo anthu azinji akhakhala pantsi n'khundu mwa Yezu. Penepo anango ampanga kuti: lang'anani “Mai wanu na abale anu ali kule, asakusakani.” ³³ Na tenepo Yezu aatawira kuti: “Mbani mai wanga, mbani abale anga?” ³⁴ Penepo Yezu alang'ana anthu akhakhala pantsi n'khundu mwace, mbalonga tenepa: “Awa ndiwo mai wanga na abale anga. ³⁵ Thangwi ule anacita kufuna kwa Mulungu, onowu ndiye m'bale wanga wa mamuna, mwana nkazi wanga na mai wanga.”

4

Nsanje wa nyakuwadza mbeu

¹ Yezu atoma pontho kupfundzisa m'mbale mwa gombe. Penepo, na kugumanyikana kwa mwinji ukulu wa anthu nkundu mwace, Iye apakira m'bote, akhala pantsi, mbafedza kutali pang'ono na gombe. Bote ikhakhala m'bara, mbwenye mbumba yonsene ikhakhala pa n'gombe. ² Iye akhaapfundzisa na misanje pinthu pizinji, mbakhalonga tenepa: ³ Bveserani! Mamuna m'bodzi aenda kabzala mbeu ku munda kwace. ⁴ Mukhawaza iye, mbeu zinango zagwa n'jira, mbalame mbazidzonkhona zonsene. ⁵ Mbeu zinango zagwa pa miyala pakhakhala mataka pang'ono. Penepo mbeu zamera na mwansanga, na thangwi ya kucepa kwa mataka. ⁶ Mbwenye pidagaka dzuwa, zamala kupya mbiziuma thangwi michichi ikhadacepa. ⁷ Mbeu zinango zagwa pakati pa minga. Minga yakula, mbeu za cimwana kufantsa. Na tenepo, zacimwana kubala misapu. ⁸ Mbwenye mbeu zinango zagwa pa mataka adidi. Zenezo zamera mbazikula mbazibala misapu makumatatu, makumatanthatu mpaka kufika dzana pa mbeu ibodzi. ⁹ Pakumalisa Yezu alonga tenepa: “Ana makutu a kubva, mbabve!”

Kuchululwa kwa nsanje wa nyakuwadza mbeu

¹⁰ Pidasala Iye ekha, anyakupfundza khumi na awiri, pabodzi na anthu anango akhali nkundu mwace, amphemba kuti aapange usalonganji nsanje onowu. ¹¹ Yezu aatawira tenepa: “Kuli imwe Mulungu afuna kukudziwisani pyakubisala pya umambo wace, mbwenye kuli anthu a kunja pyonsene anapipfundziswa na misanje. ¹² Toera kuona mbaona, mbakhonda kudzindikira. Kubva mbabva, mbakhonda kupibvesesa. Pontho toera akhonde kuzungunuka kuna Mulungu, iye mbaalekerera kudawa kwawo.”

¹³ Na tenepo Yezu aabvundza kuti: “Ngakhala imwe nkhaba kuubvesa nsanje uyu, misanje inango munaibvesesa tani? ¹⁴ Nyakubzala, asabzala fala ya Mulungu. ¹⁵ Mbeu zidagwa njira, ndi ale adabva fala, mbwenye na mwansanga asabwera Sathani mbabulusa fala ikhadabzalwa nkati mwa iwo. ¹⁶ Anthu anango alandana na mbeu idagwa pa mataka a miyala. Angaibva fala asaitambiriratu na kukomerwa. ¹⁷ Mbwenye asakhala ndzidzi pang'ono, thangwi nkhaba michichi. Nyatwa zingaagwera, peno angachingwa na thangwi ya fala ya Mulungu, asaisieratu. ¹⁸ Anangombo alandana na mbeu idagwa pakati pa minga. Iwo asabva fala ya Mulungu, ¹⁹ mbwenye na kukula kwa

pinthu pya kunyerezera pya pa dziko, na pya mpfuma na pinango pizinji pya kusirira, penepyo pisacita kuti fala ya Mulungu ikhonde kufantsa na kubala misapu. ²⁰ Pontho anthu anango alandana na mbeu idagwa pa mataka adidi. Asabva fala ya Mulungu, mbaitawira, mbabala misapu inango makumatatu, inango makumatanthatu, mpaka kufika dzana, pa mbeu ibodzi.”

Nsanje wa nyale

²¹ Yezu athimiza na kuapfundzisa pontho tenepa: “Alipo munthu anagasa nyale mbaigudumira na n'goro peno mbaiikha pantsi pa talimba? Nkhabe citika. Mbwenye asaiyikha pa kweca toera imwinikire pyadidi.” ²² Thangwi pyonsene pidabisala pinati pioneke. Pontho na pire pyonsene pinacitwa ncibiso-biso pinati pidziwike. ²³ Ana makutu a kubva, mbabve. ²⁴ Yezu athimiza pontho mbalonga tenepa: “Bvesesani mwadidi pire pinabva imwe! Na n'dida unapimira imwe andzanu, munadza kapimirwambo sawa-sawa, pontho mbamuthimizirwa pinango. ²⁵ Thangwi ule anapyo, anatambira pontho pinango. Mbwenye ule adasowa, anakwatirwa na ping'ono pyene pina iye!”

Nsanje wa mbeu

²⁶ Yezu alonga pontho kuti: “Umambo wa Mulungu walandana na mamuna m'bodzi anawadza mbeu m'munda. ²⁷ Munthu, na masiku peno na masikati, asagona peno ali m'maso, asacimwana kudziwa kumera na kukula kunacita mbeu. ²⁸ Thangwi ndiwo mataka okhene anapasa misapu. Pa kutoma asabuluka masamba, thimize asathumburuka, pakumalisa asabala ngala ya kudzala na mbeu. ²⁹ Mbeu zingatokota munthu asazibvuniratu, thangwi wafika ndzidzi wa kubvuna.”

Nsanje wa mbeu inacemerwa muxtarda

³⁰ Yezu athimiza basi na kulonga tenepa: “Tinaulandanisa nanji Umambo wa Mulungu? Peno tinausangiza na nsanje wANJI?” ³¹ Umambo walandana na mbeu inacemerwa muxtarda, mbeu ing'ono kakamwe piringana mbeu zonsene zinabzaliwa pa mataka. ³² Mbwenye ingabzalwa isamera mbikula, mbivata piringana miti inango. Pontho isakhala na nthawi zikulu kakamwe, mbalame za kudzulu mbazikwanisa kumanga ntsanza mwenemu. ³³ Na tenepo, Yezu akhaapfundzisa fala ya Mulungu na misanje mizinji ninga iyi ikhakwanisa iwo kubva. ³⁴ Na mbumba, Yezu akhalonga nawo na misanje basi, mbwenye angakhala ekha ene na anyakupfundza ace, akaachululira pyonsenene.

Yezu amatamisa conzi ca mphepo

³⁵ Ntsiku eneyo, mukhadoka dzuwa, Yezu apanga anyakupfundza ace kuti: “Ti-wambukeni tiende ntunda unango wa nyanza.” ³⁶ Na tenepo, iwo aisiya mbumba, mbapakira m'bote mukhakhala Yezu mbaenda naye. Penepo mabote anango mbakhantowerambo. ³⁷ Penepo caoneka conzi cikulu ca mphepo, mabimbi mbakhamenya bote, iyo mbikhatoma dzala na madzi. ³⁸ Yezu akhagona pyace n'nduli mwa bote mbakhatsamira nsago. Anyakupfundza ace amulamusa mbapanga tenepa: “Mpfundzisi tiri kufa ife!” ³⁹ Iye alamuka mbapwekera mphepo mbalonga kuna nyanza kuti: “Matama! Pfulika!” Penepo mphepo ya matama, mabimbi mbamaliratu. ⁴⁰ Penepo Yezu aabvundza anyakupfundza ace kuti: “Musagoperanji tenepa? Na lero musati kundikhulupira?” ⁴¹ Iwo akhagopadi pikulu pyene mbakhalonga okha-okha tenepa: “Mbani onowu anabverwa na mphepo na mabimbi ene”.

5

Kuwangiswa kwa mamuna m'bodzi akhali na mizimu ya kuipa

¹ Buluka penepo Yezu na anyakupfundza ace afika ntunda unango wa nyanza ya Galileya, ku cisa ca Djerasa. ² Pa ndzidzi unowu udachita Yezu m' bote, abulukirambo

na m'masiye mamuna m'bodzi akhali na mizimu ya kuipa, mbakhabwera kuna Yezu. ³ Mamuna uyu akhakhala m'masiye. Penepo nkhabe munthu akhankozza kumphata peno kum'manga na unyolo. ⁴ Thangwi iye akhaphatiwa kazinji kene, mbakhamangwa na unyolo myendo na mikono ene. Mbwenye iye akhathumula basi pyonsene. Na tenepo nkhabe munthu akhakwanisa kunkunda. ⁵ Ntsiku zonsene, masiku na masikati akhafamba mbakhuwa n'zinthumbi na m'mapiri, mbakhaphekeka ekha na myala. ⁶ Penepo iye na kuona Yezu na kutali, anthamangira mbamulambira, ⁷ mbakhuwa tenepa: “Yezu Mwana wa Mulungu wa kudzulu kakamwe, usafunanji na ine? Ndisakupanga na dzina ya Mulungu kuti ukhonde kundionesa nyatwa.” ⁸ Penepyo, ndi thangwi Yezu akhadampanga kuti: “Buluka, muna munthu uyu iwe nzimu wa kuipa!” ⁹ Pontho Yezu ambvundza kuti: “Iwe dzina yako ndiwe ani?” Iye atawira kuti: “Dzina yanga ndine Lejiau, thangwi ndife azinji.” ¹⁰ Na tenepo, iye akhathimiza basi na kumphemba Yezu kuti akhonde kuithamangisa pa cisa cineci. ¹¹ Apo penepo, ukhalipo nkumbi ukulu wa nkhumba ukhasodza pa phiri. ¹² Na tenepo, mizimu ya kuipa yaphemba kuna Yezu kuti: “Tisiyeni pyathu tikhapite mu nkumbi wa nkhumba”. ¹³ Penepo Yezu aitawirisa. Na tenepo, mizimu ya kuipa yabuluka muna munthu, mbiipita mu nkumbi wa nkhumba. Nkumbi onowu ukhathamangira ku pikwi piwiri, izo za numpha pa nkhomole mbazigwa n'nyanza, mbazimala kufa m'madzi. ¹⁴ Penepo, akumbidzi a nkhumba onsene amala kuthawa mbaenda mbamwaza mphangwa zenezi mu nzinda na m'pisa. Anthu azinji aenda kaona ninji pikhadacitika. ¹⁵ Mudafika iwo pana Yezu, aona mamuna onowu akhakhala na mizimu mizinji ya kuipa, mbali mwadidi, na ndzeru zace za kubaliwa, mbakhakhala pantsi nawa na nguwo zace m'manungo. Anthu na kupiona adzumatirwa napyo. ¹⁶ Apo ale akhadapiona na maso awo, atoma kulonga pyonsene kuna anthu, pire pikhadacitika kuna mamuna akhali na mizimu ya kuipa, pontho na pidacitika kuna nkumbi wa nkhumba. ¹⁷ Na tenepo, anthu atoma kumphemba Yezu kuti iye abuluke n'dziko mwawo. ¹⁸ Ndzidzi ukhapakira Yezu m'bote, abwera mamuna ule akhakhala na mizimu yakuipa, kudza kamphemba Yezu kuti aende naye pabodzi. ¹⁹ Mbwenye Yezu akhonda mbampanga kuti: “Ndoko kwanu. Ndoko kaapange abale ako pinthu pyonsene pidakucitira Mbuya, na ntsisi zidakubvera iye.” ²⁰ Na tenepo mamuna abuluka mbaenda ku Dhekapoli, (ndiko kubveka mizinda khumi) mbalonga pyonsene pikhadancitira Yezu. Penepo anthu onsene adzumatirwa napyo.

Kuphemba kwa Djairo

²¹ Yezu abwerera pontho na bote kwenda ntunda unango wa nyanza. Penepo anthu azinji atoma kugumanyikana pontho n'khundu mwace, pa gombe. ²² Penepo, mamuna m'bodzi anacemerwa Djairo, m'bodzi wa atsogoleri wa nyumba ya kuphembera, pidaona iye Yezu, an'godamira pa myendo pace, ²³ mbamphemba na kudembetera, mbalonga kuti: “Mwananga wa nkazi ali kufa. Bwerani mudze kamuikha manja toera awange, pontho apulumuke.” ²⁴ Penepo Yezu aenda naye. Mwinji wa anthu ukhantowerera mbakhapfinyana naye.

Kulamuswa kwa mwana wa kufa wa Djairo, na kuwangiswa kwa nkazi

²⁵ Penepo akhalipo n'kazi m'bodzi akhadza mbadwala utenda wakubuluka ciropa, pa pyaka khumi na piwiri mbali nawo. ²⁶ Abvunga pinthu pyace pyonsene pikhali na iye na kusaka kukondziwa. Mbwenye nthenda ikhacimwanika kuwanga mbaona pezi nyatwa na akondzi, thangwi nthenda ikhanyanyiratu kakamwe. ²⁷ Nkazi na kubva mbiri ya Yezu, abwera na kupapatula pakati pa mwinji wa anthu, mbafendedzera Yezu n'nduli mwace, mbankhuya nguwo zace. ²⁸ Thangwi iye akhalonga ekha ene kuti: “Ndingakwanisa kunkhuya nguwo zace basi, ndinawanga.” ²⁹ Pa ndzidzi ubodziyene, ciropa casiya kubuluka. Penepo iye abvadi kuti nthenda yawanga. ³⁰ Penepo pene,

Yezu abva kuti mphambvu zace zapunguka muna iye. Na tenepo, iye azungunuka kuna mbumba, mbabvundzisa kuti: “Mbani adakhuya nguwo zanga?” ³¹ Anyakupfundza ace antawira mbalanga kuti: “Imwe musaona kuti mbumba yonsene iyi isapfanyana na imwe. Musabvundza pyanu tenepa kuti mbani adandikhuya?” ³² Mbwenye Yezu akhalang'anisa basi nkhundu mwace, toera aone mbani akhadankhuya. ³³ Na tenepo, nkazi na kudzindikira pyonsene pidacitika kuna iye, agwa pa myendo pa Yezu, mbakhatetemera na kugopa mbalanga pyonsene. ³⁴ Penepo Yezu ampanga nkazi kuti: “Mwananga, kukhulupira kwako kwakupulumusa. Ndoko na ntendere, nthenda yako yawanga.” ³⁵ Yezu mbadzati kumala kulonga afika anthu anango a pa nyumba ya ntsoholeri ule wa nyumba ya kumphembera, anacemerwa Djairo, iwo mbampanga kuti: “Mwana wanu wa nkazi afa.” Lekani kunsanyabve Mpfundzisi. ³⁶ Mbwenye Yezu akhonda kutsalakana pyonsene ipi, mbampanga Djairo kuti: “Leka gopa, khulupira basi.” ³⁷ Penepo Yezu abuluka na Pedhru na amuna awiri mu ubale mwawo, anacemerwa Tiago na Djuwau, mbakhonda kuperekerwa na anthu anango. ³⁸ Pidafika iwo pa nyumba ya ntsoholeri wa nyumba ya kuphembera, agumana mwinji wa anthu mbukhakuwa na kulira. ³⁹ Yezu apita n'nyumba, mbabvundza anthu akhali mwenemu kuti: “Nkhuwo onowu na ciriro ceneci nchanji? Ntsikana hadafa tayu, mbwenye ali kugona”. ⁴⁰ Mbwenye anthu atoma kunseka. Penepo Iye aabulusisa anthu onsene akhali n'nyumba, mbapita iye basi, na anyakupfundza ace atatu, na baba na mai wace mwana, mpaka ku mbuto kukhakhala mwana. ⁴¹ Yezu amphata manja ace mwana, mbampanga kuti: “Talita kumi!” Uku ndiko kubveka kuti: “Ntsikana, Ine ndisakupanga, lamuka!” ⁴² Penepo pene, ntsikana akakhala na pyaka khumi na piwiri pya kubalwa, alamukiratu mbafamba. Anthu onsene adzumatirwa napyo pikulu kakamwe. ⁴³ Mbwenye Yezu aapanga kuti akhonde kupanga munthu penepyo. Pa kumala penepo aapanga kuti ampase mwana ca kudya.

6

Yezu ali ku Nazareti

¹ Yezu na anyakupfundza ace abuluka penepo mbaenda ku nzinda udabalwa iye. ² Pakufika ntsiku ya sabudu, Yezu atoma kupfundzisa mu nyumba ya kuphembera. Azinji anthu akhambvesera pikhapfundzisa iye, akhadzuma mbakhalonga kuti: “Pyabuluka kupi pyonsene ipi? Apaswa na ani udziwisi unowu? Asacita tani pirengo penepyo?” ³ Kodi siye unowu tayu karapintero mwana wa Mariya? Pontho abale ace aamuna siwo ale anacemerwa Tiago, Zuze, Djuda na Simau? Anakazi ace siwo ale anakhala na ife kuno tayu?” Na tenepo iwo onsene akhampwaza. ⁴ Mbwenye Yezu aapanga kuti: “Mporofeta asafuniwa mbuto zonsene. Mbwenye nkhaba kufuniwa ku dziko kwace, pakati pa abale ace a dzindza na abale a pa nyumba.” ⁵ Na tenepo, Yezu akhakhonda kucita pirengo ku Nazareti. Mbwenye akhatawira kuangisa atenda anango na kuaikha manja basi. ⁶ Yezu adzumatirwa nawo na thangwi ya kukhonda kutawira kwawo. Na tenepo anyerezera pyace kwenda kapfundzisa anthu anango a nkhundu.

Kutumwa kwa anyakupfundza khumi na awiri

⁷ Yezu acemera anyakupfundza ace khumi na awiri, mbaatuma awiri-awiri, pontho na kuapasa mphambvu za kuthamangisa mizimu ya kuipa. ⁸ Penepo Yezu aapanga kuti: “Pa ulendo wanu kwatani mpsimbo basi. Lekani kukwata nkate, budu peno kobiri n'cunu mwanu. ⁹ Bvalani nsapato zanu, mbwenye lekani kukwata nguwo inango ya papezi. ¹⁰ Mungapita n'nyumba, khalani mwenemu mpaka ntsiku ya kubuluka kwanu. ¹¹ Mungakhonda kutambirwa na anthu panafika imwe, pontho iwo mbakhonda kukubverani, bulukani pyanu. Mungabuluka, gubudzani pfumbi ya manyalo anu, ninga

umboni wa kuapikirira.” ¹² Na tenepo, anyakupfundza a Yezu abuluka mbaenda mbalonga kuna anthu kuti achunyuke kudawa kwawo. ¹³ Akhabulusa mizimu mizinji ya kuipa, akhawangisa atenda azinji na kuadzodza mafuta.

Kufa kwa Djuwau Batixta

¹⁴ Pyonsene ipyo pyafika m'makutu mwa mambo Herodhi, thangwi mbiri ya Yezu ikhadafika monsene. Anthu anango akhalonga kuti: “Djuwau Batixta alamuka pa kufa. Ndi thangwi eneyo Yezu anamphambvu za kucita pirengo penepyo. ¹⁵ Anango akhalonga kuti ndi Eliya. Anangombo akhalonga kuti ndi mporofeta, ninga m'bodzi wa aporofeta akale.” ¹⁶ Mbwenye Herodhi mudabva iye pyonsene ipi, alonga kuti: “Ndimwene uyu ndiyedi Djuwau Batixta, ule akhadagwandisa ine nsolo. Alamuka pa kufa.” ¹⁷ Thangwi Herodhi akhadamangisadi Djuwau Batixta mbamuikhisa n'kaidi. Penepyo apicita na thangwi ya Herodhia, nkazi wa m'bale wace Herodhi anacemerwa Filipi. Iye Herodhi akhadankwata mbakhala nkazi wace. ¹⁸ Na thangwi eneyo, Djuwau Batixta akhadampanga Herodhi kuti: “Mwambo nkhaba kutawirisa tayu kuti ucite banja na nkazi wa m'bale wako.” ¹⁹ Na tenepo iye Herodhia, atoma kupitirwa na nyongo na Djuwau Batixta, mbakhafuna kumphesa, mbwenye akhapticimwana. ²⁰ Thangwi iye Herodhi akhagopa Djuwau Batixta, pontho akhambvunulira, na kudziwa kuti Djuwau akhali munthu wa kulungama pontho akhali munthu wa Mulungu. Na tenepo, Herodhi pikhamubva iye mbalonga, akhadzudzumika napyo, mbwenye akhakomerwa basi na kumubva. ²¹ Ntsiku idacita Herodhi caka, acita phwandu ikulu kakamwe mbacemerwa akulu-akulu a utongi, na akulu a anyankhondo, na amambo a ku dziko ya Galileya. Penepo Herodhia, nkazi wace Herodhi aona njira ya kupita nayo. ²² Mudapita n'thando mwana wace Herodhia wa nkazi mbabvina pikulu kakamwe, atsandzaiza Herodhi, na akulu onsene akhali penepo. Mambo ampanga ntsikana kuti: “Phemba pinafuna iwe, ine ndinakupasa.” ²³ Na tenepo, Herodhi alonga pontho na kudumbira kuti: “Ndinakupasa pyonsene pinandiphemba iwe, na phindi ene ya dziko yanga ungapifuna.” ²⁴ Mwana ntsikana abuluka mbaenda kabvundza mai wace kuti: “Ndina phemba anji?” Mai wace antawira kuti: “Phemba nsolo wa Djuwau Batixta.” ²⁵ Na tenepo ntsikana abwera na mwansanga mbaenda kuna mambo Herodi mbaphemba kuti: “Ndisafuna kuti mundipase cincino pano, nsolo wa Djuwau Batixta, m'mbale.” ²⁶ Penepo mambo atsukwala napyo pikulu. Mbwenye acimwa kunkhondera na thangwi ya cidumbiro cikhadacita iye pa maso pa akulu onsene akhali pa phwandu. ²⁷ Na tenepo, mambo atuma nyankhondo wace na mwansanga toera am'bweresere nsolo wa Djuwau. Penepo nyankhondo alamuka mbaenda kagwanda nsolo wa Djuwau n'kaidi, ²⁸ mbauikha m'mbale mbaupasa ntsikana. Iye ntsikana mbaenda kapasambo mai wace. ²⁹ Anyakupfundza a Djuwau Batixta na kubva mphananga zenezi, aenda kakwata manungo a nyakwenda mbaenda kaaikhisa.

Yezu adyesa mbumba

³⁰ Anyakupfundza a Yezu abwerera mbaenda kampanga Yezu pyonsene pidacita iwo na pidapfundzisa iwo. ³¹ Penepo pakhagumanika anthu azinji. Awa akhafika awa akhaenda. Yezu na anyakupfundza ace akhausowa ndzidzi wa kudya. Na tenepo, Iye aapanga anyakupfundza ace kuti: “Tendeni pa khundu, pathu tekha, tikhapume pang'ono.” ³² Na tenepo, iwo abuluka onsene mbakwira m'bote mbaenda pa mbuto ibodzi, yawo okha. ³³ Mbwenye anthu azinji aaona kubuluka kwawo, mbaadzindikira kuti ndiwo. Penepo, anthu abuluka m'mizinda yonsene mbaenda mbathamanga na myendo mpaka pa mbuto eneyo, anyakupfundza a Yezu mbadzati kufika kweneko. ³⁴ Pakuchita m'bote, Yezu aona mwinji ukulu wa anthu, mbaabvera ntsisi, thangwi akhakhala ninga mabira akusoweka nkumbidzi. Na tenepo atoma kuapfundzisa pinthu pizinji. ³⁵ Pikhadoka dzuwa, anyakupfundza a Yezu abwera kuna

Iye mbalonga kuti: “Dzuwa iri kudoka, pontho, muno ndi n'thando. ³⁶ Apangeni anthu kuti aende pyawo m'pisa pya dhuzi, aende kagule pya kudya. Thangwi pano nkhaba ca kudya.” ³⁷ Mbwenye Yezu atawira kuti: “apaseni imwe ca kudya.” Mphapo anyakupfundza ace antawira kuti: “Toera kugula mikate inakwana kuli anthu onsene awa, tisafunika tikhale na madzana mawiri a kobiri.” ³⁸ Penepo Yezu aapanga kuti: “Ndokoni mukhaone, muna mikate mingasi?” Iwo aenda kaona mbantawira kuti: “ife tina mikate mixanu, na nyama ziwiri za m'madzi.” ³⁹ Na tenepo, Yezu apanga mbumba kuti ikhale pantsi nsoka-nsoka, pa tsanga ya cimbanjiri. ⁴⁰ Penepo onsene akhala pantsi mbagumanyana misoka ya makumaxanu ya anthu, inango ya dzana ya anthu. ⁴¹ Pa kumala, Yezu akwata mikate ire mixanu na nyama ziwiri zire za m'madzi mbalang'ana kudzulu apereka takhuta mbaimenya-menya. Buluka penepo, aipasa anyakupfundza ace toera iwo aigawirembo mbumba. Pa kumala akwatambo nyama mbagawirambo anthu. ⁴² Onsene adya mbakhuta. ⁴³ Penepo anyakupfundza alokoteri mapindi adasala a mikate na a nyama za m'madzi, mbadzaza nawo pitundu khumi na piwiri. ⁴⁴ Nsoka udadya ukhali wa pikwi pixanu pya amuna.

Yezu asafamba padzulu pa madzi

⁴⁵ Buluka penepo, Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti apakire m'bote, atsogole aende ku dziko ya Bhetisaidha, Iye mbasala mbapanganizana na mbumba. ⁴⁶ Pidamala Iye kupanga mbumba kuti iyende pyayo, akwira pa phiri kwenda kaphembera. ⁴⁷ Pakudoka dzuwa, bote ikhagumanika pakati pa nyanza, mbwenye Yezu akhakhala ekha ene pa ntunda. ⁴⁸ Mangwana mwace, m'bambakuca, Yezu aona kuti anyakupfundza ace aneta na kucapa bote yawo, thangwi akhaenda kukhabuluka mphepo. Na tenepo Yezu aenda kuna iwo mbakhafamba padzulu pa madzi. Mudafika iye dhuzi acita ninga asafuna kuapitirira. ⁴⁹ Anyakupfundza ace na kumuona mbafamba padzulu pa madzi, atoma kukhuwa na kugopa. Thangwi akhanyerezera kuti ndi ciphoko. ⁵⁰ Na mwenemo onsene akhadamuona, atutumuka napyo. Mbwenye Yezu aapangiratu kuti: “khalani na cipapo! Ndine pano, lekani kugopa.” ⁵¹ Penepo Yezu akwira m'bote mbakhala pabodzi na anyakupfundza ace, mphepo mbimatama. Na tenepo anyakupfundza onsene adzumatirwa napyo mbamala ndzeru. ⁵² Thangwi cirengo ca mikate hakhadzati kucibvesesa. Pontho mitima yawo ikhadauma.

Kuwangiswa kwa atenda a ku Djenezareti

⁵³ Pidawambuka Yezu na anyakupfundza ace ntunda unango wa Djenezareti, atsamisa bote yawo pa gombe mbaimangira. ⁵⁴ Pidapandira iwo m'bote, penepo pene anthu andzindikira Yezu. ⁵⁵ Na tenepo, iwo abuluka mbaenda mbathamanga m'pisa mule monsene, mbakhadzesa atenda awo m'makha, mbakhaakwata mbaeda nawo m'mbuto zikhabva iwo kuti Yezu ali kweneku. ⁵⁶ Mbuto zonsene zikhafamba Yezu, kutomera m'mizinda, peno m'pisa peno m'minda, anthu onsene akhadzesa atenda mphambano, mbakhaphemba Yezu kuti aasiye atenda awo ankhuye nguwo zace basi. Na tenepo atenda onsene akhan'khuya akhawangiswadi.

7

Myambo ya madjuda

¹ Ntsiku inango afarisi, na anyakudziwisa anango a mwambo akhabuluka ku Djerusalema, agumanyikana pabodzi pene na Yezu. ² Iwo aona anyakupfundza anango a Yezu mbakhadya na manja akuswipa. Uku nkhubveka, mbasati kusamba manja. ³ (Thangwi madjuda onsene na afarisi, nkhaba kudya mbasati kusamba pyadidi manja, toera kutoeza mwambo udapfunziswa iwo na ambuya awo. ⁴ Na tenepo, angabuluka kunsika nkhaba kudya mbasati samba. Pontho asatoeza mitemo inango mizinji ninga, kutsukwa kwa makhomicho, milinga, na pyombo pinango pya nkuwa na matalimba.)

⁵ Na tenepo, afarisi na anyakudziwisa a mwambo abvundzisa Yezu kuti: “Thangwi yanji anyakupfundza ako nkhaba kutoeza ntemo wa akulu athu akale, mbadya mbakhonda samba manja?” ⁶ Yezu aatawira tenepa: “Anyauthambi! Ndimu mwenedi pikhalonga mporofeta Izaiya na thangwi yanu, mbalemba tenepa: ‘Mbumba iyi isandilemedza na milomo yawo basi, mbwenye mitima yawo iri kunja kwa ine.’ ⁷ Asandilambira pa pezi, mbapfundzisa myambo ya anthu’, mbikhala ninga ndi matongerero a Mulungu. ⁸ Imwe musapwaza matongerero a Mulungu mbamutoeza myambo ya anthu.” ⁹ Yezu alonga pontho tenepa: “Imwe kazinji kene musakozza kusiya pang’ono matongerero a Mulungu, toera kutoeza myambo yanu inapfundzisa imwe. ¹⁰ Thangwi Mozesi apfundzisa tenepa: ‘Lemedza baba wako na mai wako.’ Mbalonga pontho kuti: ‘Ule anaxola baba wace peno mai wace, asatongwa kuti aphiwe.’ ¹¹ Mbwenye imwe musapfundzisa kuti munthu angalonga kuna mai wace peno baba wace kuti: ‘pinthu pikhafuna imwe kutambira na ine mphya Korobhani, (khorobhani nkhubveka, ndi ntsembe ya Mulungu),’ ¹² munthu onowu imwe musankhondesa kuti aleke kucitabve pinatongwa iye kucitira baba wace na mai wace. ¹³ Tenepa, imwe musafudza fala ya Mulungu, mbamuicinja na mitemo yanu, idacita imwe. Pontho musacita pinthu pizinji pinango pyakulandana na penepyo.”

Pinthu pinacitisa kudawa munthu

¹⁴ Yezu aucamera pontho mwinji wa anthu mbaupanga tenepa: “Bveserani mwon-sene mupiyikhe m'makutu pire pyonsene pinafuna kukupangani ine kuti: ¹⁵ Pyonsene pinabuluka kunja mbapipita muna munthu nkhaba ‘kumpsipisa’. Mbwenye cire cinabuluka mu ntima, ceneco ndico ‘cinapsipisa’ munthu. ¹⁶ Ana makutu a kubva, mbabve!” ¹⁷ Yezu mudamwazana iye na mbumba, apita n'nyumba, anyakupfundza ace mbambvundza kuti usalongerani nsanje onowu. ¹⁸ Iye aapanga tenepa: “Na imwe ene mudapibvesesambo tayu? Imwe nkhaba dziwa kuti pire pinapita na pa mulomo pa munthu nkhaba ‘kumpsipisa’?” ¹⁹ Thangwi penepyo nkhaba pita mu ntima, mbwenye pisaenda n'cifu pingamala mbapibuluka kunja. Na mafala awa, Yezu akhapangiza kuti pyakudya pyonsene pya ceneswa. ²⁰ Iye athimiza pontho kulonga tenepa: “Cinabuluka muna munthu ndico ‘cinampsipisa’. ²¹ Thangwi mu ntima mwace ndimo munabuluka manyerezero a kuipa ninga lukwali, umbava, upandu, upombo, ²² kusirira, kuipa ntima, uthambi, bibvu, pseda, kupikuza, kuzuda na kusoweka ndzeru. ²³ Pyonsene ipi pya kuipa pisabuluka mu ntima mwa munthu. Penepyo ndipyo ‘pinampsipisa.’ ”

Kukhulupira kwa nkazi wa kudza

²⁴ Yezu abuluka mbaenda m'pisa pya dhuzi na nzinda wa Tiru na wa Sidhonya. Iye akhafuna tayu kuti anthu andziwe kuna iye. Na tenepo, apita n'nyumba, mbwenye acimwana kubisala n'dzidzi ukulu ene. ²⁵ Nkazi m'bodzi, akhali na mwana wace wa nkazi akhali na nzimu wa kuipa, na kubva mbiri ya Yezu, na mwansanga aenda kan'godamira pa myendo pace. ²⁶ Nkazi akhali wa dzindza ya agerego, wa ku dziko ya Siro Finisya. Akaphemba kuna Yezu kuti aubuluse nzimu wa kuipa ukhali na mwana wace. ²⁷ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “cakutoma siya ana adye akhute. Thangwi si pyadidi tayu bulusa nkate wa ana, mbatipasa pinchinja pya anambwa.” ²⁸ Nkazi atawira tenepa: “Ande Mbuya, mbwenye pinchinja pya anambwa pisadya mbipilokotera umbwera-mbwera wa mikate unagwisa ana, pa thando panadya iwo.” ²⁹ Na tenepo, Yezu ampanga kuti: “Na thangwi ya matawiriro adacita iwe, ndoko. Nzimu wa kuipa wabuluka muna mwana wako.” ³⁰ Mudaenda nkazi ku nyumba kwace, agumana mwana wace ali lamba pa talimba, thangwi nzimu wa kuipa ukhadabuluka kale muna iye.

Kuwangiswa kwa munthu m'bodzi wa kukhonda kubva pontho mbakhala wa cibubu.

³¹ Yezu abuluka pontho m'pisa pya pa dhuzi na nzinda wa Tiru, mbagwanda na pa nzinda wa Sidhonya mpaka ku nyanza ya Galileya na cisa ca Dhekapoli. ³² Kweneko anthu andzesera mamuna m'bodzi wa kukhonda kubva, pontho iye akhalonga mwa-didi mwene tayu. Iwo amphemba kuti amuikhe djanja. ³³ Yezu am'bulusa mamuna pakati pa mbumba mbamuikha pyala m'makutu mwace. Buluka penepo aphula mata pang'ono mbaikha pa lirimi ya mamuna. ³⁴ Na tenepo, alang'ana kudzulu, mbapuma na mphambvu, mbalonga tenepa: “Efata!” Ndiko kubveka: “Fungulika!” ³⁵ Makutu a mamuna ule afunguka, pa ndzidzi ubodzi-bodzi lirimi yace yasudzuka, mbatoma kulonga mwadidi mwene. ³⁶ Penepo, Yezu aakhondesa anthu onsene kumwaza mphangwa zenezi. Mbwenye pikaakhondesa iye, anthu akhanyanyeratu kulonga pikhadacitika. ³⁷ Na tenepo, onsene akhabva akhadzumatirwa napyo mbalonga tenepa: “Onani pyonsene asacitadi pyadidi kakamwe! Asacita kuti anakhonda kubva abve, na anakhonda kulonga alonge!”

8

Yezu adyesa pikwi pinai pya anthu

¹ Pa kupita ntsiku pang'ono, wagumanyikana pontho mwinji wa anthu. Na thangwi ya kusoweka ca kudya, Yezu acemera anyakupfundza ace mbaapanga kuti: ² Ndina ntsisi na mwinji wa anthu awa, thangwi ana ntsiku zitatu na Ine, pontho pano nkhaba ca kudya. ³ Ndingaabweza m'midzi mwawo tenepa na njala, ana komoka n'njira. Thangwi anango abuluka kutali. ⁴ Mbwenye anyakupfundza ace antawira kuti: “Tinaigumana kupi mikate yace inakwana anthu onsene awa, n'thando ninga muno?” ⁵ Yezu aabvundza kuti: “Muna mikate mingasi penepo?” Iwo atawira kuti: “Tina mikate minomwe.” ⁶ Na tenepo, Yezu aipanga mbumba kuti ikhale pantsi. Buluka penepo, akwata mikate minomwe ire mbapereka takhuta kuna Mulungu, aimenya mbaipasa anyakupfundza ace toera iwo aigawirembo mbumba. Iwo penepyo apicita. ⁷ Zikhalipombo nyama pang'ono za m'madzi. Yezu azikwata mbapereka takhuta kuna Mulungu, mbazipasa anyakupfundza ace, toera iwo azigawirembo mbumba. ⁸ Onsene adya mbakhuta. Pa kumala akwanisa kudzaza pitundu pinomwe na mapindi adasala a mikate. ⁹ Anthu adadya akhathamangira ku pikwi pinai. Pa kumala penepo Yezu aibweza mbumba mbienda. ¹⁰ Buluka penepo, Yezu akwira m'bote na anyakupfundza ace mbaenda cisa ca Dhalimanuta.

Afarisi asaphemba cirengo

¹¹ Afarisi abwera mbatoma kuketesana na Yezu. Toera kumulesera, amphemba cidzindikiro ca kudzulu. ¹² Mbwenye Yezu anentseka pikulu mbalonga kuti: “Thangwi yanji anthu awa asaphemba cidzindikiro ca pirengo? Mphapo Ine ndinakupangani pa kweca kuti anthu enewa, iwo nkhaba kudza kacitirwa cidzindikiro cibodzi.” ¹³ Penepo Yezu aasiya, mbapakira pyace pontho m'bote, mbaenda ntunda unango wa nyanza.

Kucenjezwa kwa anyakupfundza a Yezu

¹⁴ Anyakupfundza a Yezu akhadaduwa kukwata mikate. Iwo akhali na nkate ubodzi basi m'bote. ¹⁵ Penepo Yezu aacenjeza mbalonga kuti: “Citani mphole na nsunga wa afarisi na wa Herodi”. ¹⁶ Na tenepo, anyakupfundza na kubva penepyo akhaketesana okha-okha, mbakhalonga kuti: “Iye ali kulonga tenepa thangwi ife nkhaba mikate”. ¹⁷ Yezu na kubva kuketesana kukhacita iwo, aabvundza kuti: “Thangwi yanji muli kuketesana na thangwi ya kusowa mikate? Mudzati basi kupidziwa na kupibvesesa pidalonga ine? Ndi thangwi yanji muli kuuma mitima tenepa mbamukhonda kubvesesa? ¹⁸ Muna maso mbwenye nkhaba kuona? Muna makutu mbwenye nkhaba kubva? Imwe nkhaba kukumbuka, ¹⁹ mikate mixanu idagawirene anthu akukwana pikwi pixanu? Pitundu pingasi pidadzaza imwe na mapindi a kusala?” Iwo atawira

kuti: “khumi na piwiri.” ²⁰ “Pontho nkhaba kukumbuka, kuti Ine ndagawa mikate minomwe kuna anthu akukwana pikwi pinai? Pitundu pingasi pyakudzala na mapindi a mikate adagumanya imwe?” Iwo atawira kuti: “Pinomwe”. ²¹ Yezu aabvundza kuti: “Mphapo imwe mudzati basi kupibvesa tayu?”

Kuwangiswa kwa dzimola wa ku Bhetisaidha

²² Buluka penepo Yezu na anyakupfundza ace afika ku dziko ya Bhetisaidha. Penepo anthu anango abweresa dzimola m'bodzi, mbaphemba Yezu kuti ankhuye. ²³ Penepo Yezu aphata nkono wa dzimola mbamulamusa mbaenda naye kunja kwa cisa. Kweneko Yezu aphula mata mbankhwaza m'maso mwace, ansandzika manja mbambvundza kuti: “Usaona pinthu?” ²⁴ Mamuna afungula maso ace mbalonga kuti: “Ande ndiri kuona anthu. Mbwenye ndiri kuaona ninga miti yakufamba”. ²⁵ Na tenepo, Yezu asandzika pontho manja m'maso mwa mamuna. Kubulukira penepo, mamuna awanga, mbatoma kuona mwadidi na kutali, pyonsene pikhali nkundu mwace. ²⁶ Penepo Yezu ampanga kuti: “Leka kupitabve n'cisa. Ndoko ku nyumba kwako!”

Pedhru achulula kuti Yezu ndi Misiya

²⁷ Pa kumala penepo, Yezu abuluka na anyakupfundza ace mbaenda mpisa pya Sezareya na pya Filipi. Mukhaenda iwo n'jira, Yezu aabvundzisa kuti: “Kodi anthu asalonga kuti Ine ndine ani?” ²⁸ Iwo atawira kuti: “Anango asakulongani kuti Ndimwe Djuwau Batixta, anango ndiwo asalonga kuti ndimwe Eliya, anangombo ndiwo asalonga kuti ndimwe m'bodzi wa aporofeta”. ²⁹ Yezu athimiza pontho na kuabvundza kuti: “Imwembo musandilonga Ndine ani?” Penepo pene Pedhru antawira kuti: “Imwe Ndimwe Misiya”. ³⁰ Penepo, Yezu aakhondesa kuti aleke kupanga munthu unango pinthu penepyo.

Yezu asalonga pya kufa na kulamuka kwace pa kufa

³¹ Na tenepo, Yezu atoma kupfundzisa anyakupfundza ace mbaapanga kuti: “Ine Mwana wa Munthu ndisafunika kuti ndione nyatwa zizinji, ndinadza kakhondiwa na mathubu, na akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo onsene. Pontho ndinadza kaphiwa, mbwenye pakupita ntsiku zitatu ndinadza kalamuka pa kufa.” ³² Iye akhalonga penepyo pa kweca. Penepo Pedhru ancamera Yezu pa khundu, mbansandika. ³³ Mbwenye Yezu azungunuka mbalang'ana anyakupfundza ace, mbasandika Pedhru na kumulongera kuti: “Buluka iwe Sathani, pa maso panga! Thangwi iwe usadziwa manyerezero a anthu basi, mbwenye nkhaba dziwa kunyerezero kwa Mulungu”. ³⁴ Na tenepo, Yezu acamera mbumba yonsene pabodzi na anyakupfundza ace, mbaapanga tenepa: “Ule anafuna kunditowera asatongwa akhondeke ekha ene, akwate ntanda wace anditowere. ³⁵ Thangwi onsene anafuna kukoya upulumuki wace anauluza. Mbwenye analuza upulumuki wace na thangwi yanga na ya Mphangwa Zadidi, anauwina. ³⁶ Thangwi pinaphedzeranji munthu kuwina dziko yonsene ya pantsi, mbaluza nzimu wace? ³⁷ Peni ndi ninji cinafuna kupereka munthu kuti acinje na nzimu wace? ³⁸ Na tenepo, munthu anakhala na manyadzo na Ine pontho na mafala anga, pa midzidzi ino ya anthu a kuipa na anyakudawa, Ine Mwana wa Munthu ndinakhalambo na manyadzo na iye ndingadza kabwera na mbiri ya Baba wanga pabodzi pene na anju zace zakulungama.”

9

¹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Dziwani kuti pano alipo anthu anango anafuna ona Umambo wa Mulungu mbubwera na mphambvu, iwo mbasati kufa.”

Kusanduka kwa Yezu

² Pa kupita ntsiku zitanthatu, Yezu akwatana na Pedhru, na Tiyaogo, na Djuwau, okha ene, mbakwira nawo pa phiri yakulapha kakamwe. Penepo Yezu asanduka makhaliro ace pa maso pawo. ³ Nguwo zace zikhadaceneratu kakamwe mbaziyetimira. Nkhabe munthu wakudziwisa kufula pa dziko ino, anakwanisa kufula mbazicenesa tenepale. ⁴ Penepo anyakupfundza ace atatu, aona Eliya na Mozesi mbakhaceza na Yezu. ⁵ Na tenepo, Pedhru alonga kuti: “Mpfundzisi, mphyadidi tikhale pyathu pano! Ife tinamanga makumbi matatu. Ibodzi yanu, ibodzi ya Mozesi, ibodzi ya Eliya”. ⁶ Pedhru hakhapidziwa tayu pikhalonga iye, thangwi iwo onsene akhagopa. ⁷ Penepo pene khole ibodzi ya kudzulu, yaagudumira. Pa khole pabveka fala ikhalonga tenepa: “Uyu ndi Mwana Wanga wakufunika. Mbvereni!” ⁸ Pa ndzidzi ubodzi-bodzi, anyakupfundza ace alang'ana n'khundu adaonabve munthu unango tayu, mbwenye aona Yezu basi. ⁹ Mukhachita iwo pa phiri, Yezu aapanga kuti aleke kupanga munthu pire pyonsene pidaona iwo, mpaka kufikira kuti Ine Mwana wa Munthu ndalamuka pa kufa.

¹⁰ Iwo acita ninga mudaapangira Yezu, mbwenye akhaketesana okha-okha na kufuna kudziwa kuti isabvekanji fala eneyi ya “kulamuka pa kufa”. ¹¹ Na tenepo, iwo abvundzisa Yezu kuti: “Thangwi yanji anyakudziwisa a mwambo asalonga kuti Eliya ndiye anafuna toma kubwera?” ¹² Yezu aatawira tenepa: “Ndimu mwene Eliya ndiye anafuna toma bwera, toera adze kasasanyire pyonsene. Na tenepo, thangwi yanji mphapo Bukhu ya Mulungu isalonga kuti Ine Mwana wa Munthu ndisafunika kuti ndidze kaone nyatwa zikulu mbandikhondiwa? ¹³ Mbwenye Ine ndinakupangani kuti Eliya abwera kale. Imwe mwancitira pyonsene pikhafuna imwe, ninga mudalembwa ipyo m'Bukhu ya Mulungu pa thangwi yace.”

Kuwangiswa kwa mphale m'bodzi akhali na mizimu ya kuipa

¹⁴ Mudafika iwo dhuzi na anyakupfundza andzawo anango, aona mwinji wa anthu ukhadaazungulira. Penepo anyakudziwisa a mwambo akaketesana nawo. ¹⁵ Penepo pene, mbumba yonsene pidaona iwo Yezu, yatutumuka mbithamanga kwenda kam'mwanyika. ¹⁶ Na tenepo, Yezu abvundza kuti: “Ninji pinaketesana imwe?” ¹⁷ Mamuna m'bodzi pakati pa anthu antawira tenepa: “Mpfundzisi, ndakudzeserani mwana wanga wa mamuna thangwi iye ana nzimu wa kuipa, unancimwanisa kulonga. ¹⁸ Kazinji kene nzimu wa kuipa ungamphata, usangwisa pantsi. Penepo asatoma buluka mapobvu n'kanwa, mbaluma mano, manungo ace mbauma. Ine ndaphemba anyakupfundza anu kuti aubuluse nzimu onowu wa kuipa, mbwenye iwo aucimwana”. ¹⁹ Yezu atawira tenepa: “Imwe anthu akusowa cikhulupiro! Ndinakhala na imwe mpaka lini? Mpaka lini ndinakuonerani nyatwa? M'bwereseni pano mphale”. ²⁰ Na tenepo, iwo andzesera. Nzimu wa kuipa na kuona Yezu, penepo pene am'bhoma mphale na mphambvu mbagwa pantsi, mbatoma kubulumunda na kubuluka mapobvu n'kanwa. ²¹ Penepo, Yezu abvundza baba wace mwana kuti: “Atoma nayo lini nthenda eneyo mwana wako?” Iye antawira kuti: “Atoma nayo mbali mwana.” ²² “Kazinji kene nzimu wa kuipa usangwisa pa moto, na m'madzi, toera kumupha. Mbwenye mungakwanisa Mbuya tibverenimbo ntsisi mutiphedze.” ²³ Yezu antawira tenepa: “Mungakwanisa? Nkhabe cinthu cinacimwanika kuna munthu anakhulupira.” ²⁴ Penepo pene, baba wace mphale akhuwa mbalonga tenepa: “Ine ndisatawira, mbwenye ndiphedzeni ndikhale na cikhulupiro!” ²⁵ Yezu na kuona mwinji wa anthu ukhanfendedzera, aupwekera nzimu wa kuipa mbaupanga kuti: “Iwe nzimu wa kukhonda kubva na kulonga, buluka muna mwana uyu. Leka kupita pontho muna iye”. ²⁶ Nzimu wa kuipa wakuwa mbubhoma mwana na mphambvu, mbubuluka muna iye mbansiya akomoka. Na thangwi eneyi, anthu onsene akhali penepo, akhalonga kuti mwana afa. ²⁷ Mbwenye Yezu amphata mwana pa nkono mbamulamusa, iye mbalimira.

²⁸ Pidapita Yezu n'nyumba, anyakupfundza ace ambvundza pa khundu tenepa: “Thangwi yansi ife tacimwana kuubulusa nzimu onowu?” ²⁹ Iye aatawira tenepa: “Mizimu nginga na iyi isabuluka basi na maphembero na kupimana ca kudya.”

Yezu alonga pontho pya kufa na kulamuka kwace

³⁰ Yezu na anyakupfundza ace abuluka penepo mbapita na ku Galileya. Mbwenye iye akhafuna tayu kudziwika na munthu kukhakhala iye. ³¹ Thangwi iye akhaphundzisa anyakupfundza ace, mbaapanga tenepa: “Ine Mwana wa Munthu ndinati ndiperekwe m'manja mwa anthu. Iwo anandipha, mbwenye pakupita ntsiku zitatu Ine ndinala-muka pa kufa.” ³² Anyakupfundza ace akhapibvesa mwadidi tayu pikhalonga iye, mbwenye akhagopa kumbvundzisa.

Mbani nkulu?

³³ Yezu na anyakupfundza ace afika ku nzinda wa Kafaranaumi. Pikhakhala iwo pa nyumba, Yezu abvundza anyakupfundza ace khumi na awiri tenepa: “Ndi ninji pikhadza imwe mbamuketesana na njira?” ³⁴ Mbwenye iwo amatama, thangwi n'jira akhadza mbaketesana kuti mbani nkulu pa nsoka wawo. ³⁵ Penepo Yezu akhala pantsi, aacemera anyakupfundza ace khumi na awiri, mbaapanga tenepa: “Ule anafuna khala wakutoma, anakhala wakumalisa, pontho anakhala nyabasa wa onsene.” ³⁶ Penepo akwata mwana m'bodzi mbamuikha pakati pawo. Yezu ankhumbatira mbalonga kuna anyakupfundza ace tenepa: ³⁷ “Ule anatambira mwana nginga uyu na dzina yanga, asatambira Ine ene. Ulembo ananditambira, asatambira Ine, na ule ene adandituma.”

Anakhonda kutipokanya, onowu ngwathu

³⁸ Penepo Djuwau ampanga Yezu tenepa: “Mpfundzisi, taona mamuna mbakhabulusa mizimu ya kuipa na dzina yanu, mbwenye ife tankhondesa, thangwi iye si ndzathu tayu.” ³⁹ Yezu aatawira tenepa: “Nsiyeni pyace, lekani kunkhondesa. Thangwi nkhaba munthu anakwanisa cita pirengo na dzina yanga, pa ndzidzi ubodzi-bodzi mbandilonga pontho kuipa. ⁴⁰ Thangwi ule anakhonda kutipokanya, onowu ngwathu. ⁴¹ Kumbukani kuti ule anakupasani ndiko ibodzi ya madzi na dzina yanga na thangwi ya kuti imwe ndimwe a Kirixtu, ndimo mwene ndinakupangani kuti iye nkhaba kudza kaluza m'bairo wace.”

Mphya kuipa kugwisana mwa kudawa

⁴² Yezu aapanga pontho kuti: “Ule anacita kuti m'bodzi wa ana awa adanditawira apite n'kudawa, mphyadidi kum'mangira libwe nkhozi mwace mbaponyiwa m'bara. ⁴³ Mphapo ngakhala manja ako asakucitisa kuti udawe, agwande. Thangwi mphyadidi pyako upite kudzulu na manja mabodzi, kupita kukhala na manja ako mawiri, mbuponyiwa mu mbuto ya moto wa kukhonda kuthima. ⁴⁴ Mpfunye za mwenemo nkhaba kufa, pontho moto wace nkhaba thima. ⁴⁵ Ngakhala ndi mwendo wako udakucitisa kuti udawe, ugwande. Thangwi mphyadidi pyako upite kudzulu mbudalamala, kupita kukhala na myendo yako miwiri, mbuponyiwa mu mbuto ya moto. ⁴⁶ Mpfunye za mwenemu nkhaba kufa, pontho moto wace nkhaba thima. ⁴⁷ Ngakhala ndi diso yako inakucitisa kuti udawe, ibuluse. Thangwi mphyadidi pyako upite mu umambo wa Mulungu na diso ibodzi, kupita kukhala na maso mawiri mbuponyiwa mu mbuto ya moto. ⁴⁸ Mpfunye za mwenemu nkhaba kufa, pontho moto wace nkhaba thima.

⁴⁹ Thangwi m'bodzi na m'bodzi anadza kaikhwa munyu wa moto. ⁵⁰ Munyu ngwadidi. Mbwenye ungakhonda lungula unadza kadzipisa tani? Khalani na munyu nkati mwanu mbamukhala na ntendere m'bodzi na m'bodzi.”

¹ Yezu abuluka penepo mbaenda cisa ca Djudeya, ntunda unango wa nyanza ya Djorodani. Penepo mwinji wa anthu watoma pontho kudzala nkundu mwa Yezu. Na tenepo, Yezu atoma kuapfundzisa pontho anthu ninga nsambo wace. ² Afarisi anango afendedzera Yezu toera kumulesera mbambvundzisa kuti: “kodi mwambo wathu usatawirisa kuti mamuna amwalane na nkazi wace?” ³ Yezu aatawira mbaabvundzisa kuti: “kodi Mozesi akupanganinji?” ⁴ Iwo atawira mbalonga kuti: “Mozesi atawirisa kuti mamuna alembe tsamba ya kumwalana na nkazi wace, angamala mbampereka mwawo.” ⁵ Penepo Yezu aapanga kuti: “Mozesi akutawirisani mwambo unowu na thangwi ya kuuma kwanu mitima. ⁶ Mbwenye pa kutoma kwa pinthu pyonsene, Mulungu ‘aacita mamuna na nkazi.’ ⁷ ‘Na thangwi eneyo mamuna anasiya baba wace na mai wace, mbadza kaphatana na nkazi wace, ⁸ uwiri wawo anadza kakhala munthu m'bodzi basi’. Penepo iwo hanakhalabve anthu awiri tayu, mbwenye m'bodzi basi. ⁹ Na tenepo, ale adaphatanizwa na Mulungu, munthu mbaleke kuamwaza.” ¹⁰ Pidakika iwo ku nyumba, anyakupfundza abvundzisa pontho Yezu na thangwi ibodzi ene. ¹¹ Yezu aatawira tenepa: “Mamuna anamwalana na nkazi wace, mbakwatana na unango, asacita upombo mbadawisira nkazi wace. ¹² Sawa-sawa na nkazi angakhondana na mamuna wace, mbakwatana na mamuna unango, asacitambo upombo mbadawisira mamuna wace.”

Yezu asapasa nkhombo ana ang'ono

¹³ Buluka penepo, anthu anango akhadza na ana awo kuna Yezu toera Iye aapase nkhombo. Mbwenye anyakupfundza ace Yezu akaakhondesa. ¹⁴ Mphapo Yezu na kupiona asirizwa napyo mbalonga kuti: “Asiyeni ana abwere kuna ine. Lekani kuakhondesa. Thangwi Umambo wa Mulungu ngwa anthu adalandana na iwo. ¹⁵ Ndimu mwene, dziwani kuti ule anakhonda kutambira Umambo wa Mulungu ninga mwana ng'ono cipo nkhaba kudza kapitamo.” ¹⁶ Pa kumala, Yezu aakhumbatira ana ang'ono, aapasa nkhombo mbaasandzika manja.

Mphale wa kupfuma

¹⁷ Pidabuluka Yezu penepo, abwera na kuthamanga mamuna m'bodzi kuna Yezu, mban'godamira mbabvundza kuti: “Mpfundzisi wadidi, ndisafuna ndicitenji toera kukhala na upulumuki wa kukhonda kumala?” ¹⁸ Yezu antawira kuti: “Thangwi anji usandicamera wadidi? Wadidi ndi Mulungu ekha basi. Nkhabeve unango. ¹⁹ Pontho iwe usadziwa matongerero analonga tenepa: ‘Leka kupha munthu, leka kucita upombo, leka kuba, leka kukhala nyamaso wa pezi, leka kunyengeza andzako, lemedza baba wako na mai wako.’” ²⁰ Penepo mamuna antawira mbalonga tenepa: “Mpfundzisi, ine ndatomera mbandiri mwana na kuwakoya matongerero enewa onsene.” ²¹ Yezu amulang'ana na kunfuna konsene, mbapanga tenepa: “Casala cinthu cibodzi kuna iwe.” Ndi ici: “Ndoko kagulise pyonsene pina iwe, kobiri yace pasa anyakucherenga, tenepa unakhala na mpfuma kudzulu. Ungamala, bwera unditowere.” ²² Mphapo iye na kubva mafala enewa, abuluka na kutsukwala mbaenda pyace, thangwi akhakhala na mpfuma zizinji. ²³ Na tenepo, Yezu alang'ana anyakupfundza ace akhali nkundu mwace mbalonga kuti: “Pisanentsadi kakamwe kuti mpfumi apite mu Umambo wa Mulungu!” ²⁴ Anyakupfundza adzumatirwa na mafala enewa. Mbwenye Yezu athimiza basi na kulonga kuti: “Ananga, pisanentsadi kakamwe kupita mu Umambo wa Mulungu! ²⁵ Kupita kwa mpfumi mu Umambo wa Mulungu, pisanentsa kakamwe kupiringana kupita kwa cinyama cinacemerwa kamero mu benga ya ntsingano.” ²⁶ Anyakupfundza na kubva mafala enewa adzumatirwa nawo pikulu kakamwe, mbakhabvundzana okha-okha kuti: “Pingakhala ndi tenepa, mbani anakwanisa kupulumuka?” ²⁷ Yezu aalang'ana anyakupfundza ace mbaapanga kuti: “Ndimu mwene. Kuna anthu pisacimwanika. Mbwenye kuna Mulungu nkhaba. Thangwi kuna Mulungu

pyonsene pisakwanisika.” ²⁸ Na tenepo, Pedhru alonga kuna Yezu kuti: “Lang'anani, ife tasiya pyonsene mbatikutowerani.” ²⁹ Penepo Yezu atawira mbalonga kuti: “Ande, ndimo mwene. Mbwenye nkhaba munthu anasiya nyumba yace, abale ace aamuna, abale ace aakazi, baba, mai, ana, peno minda yace, na thangwi yanga na ya Mphangwa Zadidi, ³⁰ mbakhonda kutambira pa midzidzi ino, dzana na madzana a zinyumba, dzana na madzana a abale amuna, abale aakazi, amai, ana, dzana na madzana a minda, na kudiwa. Pontho mbakhonda kutambira upulumuki wa kukhonda kumala pa midzidzi inafuna kudza. ³¹ Mbwenye azinji akutoma ndzidzi uno, anadza kakhala akumalisira. Na ale akumalisira ndzidzi uno, anadza kakhala akutoma.”

Yezu asalonga pontho pya kufa na kulamuka kwace

³² Yezu na anyakupfundza ace khumi na awiri, akhaenda ku Djerusalema. Iye kutso-golo, anyakupfundza ace mbakhantowera. Anyakupfundza ace akhadadzumatirwa na Iye, anangombo akhaenda na iwo akhagopa. Na tenepo, Yezu akwata pontho anyakupfundza ace mbaenda nawo pa khundu, mbatoma kuapanga pire pikhafuna kudza kacitika kuna Iye kuti: ³³ “Lang'anani, ife tiri kwenda ku Djerusalema. Kweneko Ine Mwana wa Munthu ndinadza kaperekwa kuna akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo. Iwo ananditongera kufa, mbandipereka m'manja mwa ale adakhonda kukhala madjuda. ³⁴ Anthu enewa anadza kandisingirira, anadza kandiphulira mata, anadza kandikwapula na kundipha. Mbwenye pa ntsiku ya citatu, Ine ndinadza kalamuka pa kufa.”

Kuphemba kwa Tiyaogo na Djuwau

³⁵ Penepo Tiyaogo na Djuwau, ana a Zebhedheu, aenda kuna Yezu mbampanga kuti: “Mpfundzisi, tisaphemba kuti muticitire pinafuna kukumphembani ife.” ³⁶ Yezu aatawira mbaabvundza kuti: “Musafunanji kuti ndikucitireni?” ³⁷ Iwo atawira kuti: “Tisafuna kuti mungakhala mu Umambo wanu wa mbiri mutisiye, m'bodzi akhale ku nkono wanu wa madyo unango ku nkono wa bzere.” ³⁸ Mbwenye Yezu aatawira kuti: “Imwe nkhaba kupidziwa pinaphemba imwe. Imwe munakwanisa kumwa ndiko ibodzi ene ya nyatwa inamwa Ine? Peno na kutambira batixmu ibodzi ene inatambira Ine?” ³⁹ Iwo atawira kuti: “Ande tinakwanisa.” Penepo Yezu aapanga kuti: “Ndimu mwene munadza kamwa ndiko ibodzi ene ya nyatwa inafuna kumwa Ine, na kutambira batixmu ibodzi ene. ⁴⁰ Mbwenye pya kukhala m'bodzi ku nkono wanga wa madyo, peno unango ku nkono wanga wa bzere, penepyo si 'pyanga tayu. Thangwi mbuto zenezi ndi za ale adasasanyirwa mbuto zenezi.” ⁴¹ Anyakupfundza anango khumi, na kubva penepyo, aipirwa na Tiyaogo na Djuwau. ⁴² Na tenepo, Yezu aacemera onsene mbaapanga kuti: “Ninga musadziwa, ale analongwa kuti mbatongi, asaaponderera mbumba. Pontho akulu awo ana mphambvu za kuatonga. ⁴³ Mbwenye pakati panu mbapikhonde kukhala tenepa. Ule anafuna kukhala nkulu muna imwe, mbaphatire andzace basa. ⁴⁴ Pontho ule anafuna kukhala wakutoma pakati panu, mbapicite nyabasa wa onsene. ⁴⁵ Thangwi sawa-sawa na Ine Mwana wa Munthu, sidabwera kudza kaphatirwa tayu, mbwenye ndabwera kudza kaphatira anthu na kuafera toera iwo apulumuke.”

Kuwangiswa kwa dzimola anacemerwa Bharitimeu

⁴⁶ Yezu na anyakupfundza ace afika ku nzinda wa Djeriko. Pikhambuluka iye mu nzinda pabodzi na mbumba izinji na anyakupfundza ace, agumana m'mbale mwa njira, dzimola m'bodzi dzina yace ndi Bharitimeu, mwana wa Timeu, mbakhaphemba ca kudya. ⁴⁷ Dzimola pikhabva iye mbapilongwa kuti ndi Yezu wa ku Nazareti akhapita na njira, atoma kukhuwa mbalonga kuti: “Yezu Mwana wa Dhavidhi ndibverenimbo ntsisi!” ⁴⁸ Anthu azinji akham'matamisa. Mbwenye iye akhakhuwiratu kakamwe mbakhalonga kuti: “Yezu, Mwana wa Dhavidhi ndibverenimbo ntsisi!” ⁴⁹ Penepo

Yezu alimira mbalanga kuti: “Ncemereni.” Iwo aenda kancamera mbampanga kuti: “Wangisira! Lamuka! Yezu asakucamera.” ⁵⁰ Na tenepo dzimola ataya cakufinika cace, alamuka na mwansanga, mbaenda kuna Yezu. ⁵¹ Penepo Yezu ambvundza kuti: “Kodi usafuna ndikucitirenji?” Iye antawira kuti: “Mpfundzisi, ndisafuna ndione pontho!” ⁵² Yezu ampanga kuti: “Ndoko. Kukhulupira kwako kwakuangisa.” Pa ndzidzi ubodzi ene dzimola atoma kuona pontho, mbatowera Yezu pa ulendo wace.

11

Kupita kwa Yezu mu Djerusalema

¹ Mukhafika iwo dhuzi na Djerusalema, ku cisa ca Bhetifadji na ca Bhetanya, dhuzi na phiri ya Mulivera, Yezu atuma anyakupfundza ace awiri, ² na mphangwa izi: “Ndokoni n'cisa ciri patsogolo panu. Pinacita imwe pite mwenemo, munagumana mwana buru wakumangirwa kuti asati pakirwa na munthu. Nsudzuleni mubwere naye kuno. ³ Mungabvundziwa na munthu mbalanga kuti: ‘Ndi thangwi yanji munacita penepi?’ Apangeni kuti: ‘Mbuya asanfuna angamala anakubwereserani.’” ⁴ Iwo aenda mbagumana mwana buru ali njira, wakumangirirwa pa nsuwo ukulu wa kunja. Mukhansudzula iwo, ⁵ anthu anango akakhala penepo aabvundza kuti: “Ninji pinacita imwe? Musansudzuliranji mwana buru?” ⁶ Anyakupfundza atawira ninga mukhadapangirwa iwo na Yezu. Tenepa Iwo aasiya mbaenda. ⁷ Anyakupfundza ankwata mwana buru mbaenda naye kuna Yezu. Mbakwata nguwo zawo mbaziikha pa nsana pa mwana buru, buluka penepo Yezu mbampakira. ⁸ Anthu azinji akhathasika pyakubvala pyawo n'njira, anango akhaikha pantsi masandzo akhagwanda iwo m'minda. ⁹ Anthu akhaenda patsogolo, na ale akhabwera n'nduli mwa Yezu, akhakuwa tenepa: “Hosana!” “Mbasimbwe ule anadza na dzina ya Mbuya!” ¹⁰ “Mbusimbwe umambo unafuna kudza wa baba wathu Dhavidhi!” “Hosana Mulungu wa kudzulu!” ¹¹ Yezu afika mu Djerusalema, mbapita n'nyumba ikulu ya ntsembe. Alang'anisa pyonsene nkundu mwace, mbabuluka kwenda ku cisa ca Bhetanya na anyakupfundza ace khumi na awiri, thangwi dzuwa ikhadoka.

Kupaswa dzedze kwa muti wakuwisa misapu

¹² Mangwana mwace, mukhabwerera iwo buluka ku Bhetanya, Yezu abva njala. ¹³ Iye aona na kutali muti wa nsambvu mbudadzala na masamba. Aenda penepo kwenda kaona ngakhala wabala misapu. Mudafika iye dhuzi agumana masamba basi, thangwi ndzidzi wa misapu ukhadzati kwana. ¹⁴ Na tenepo, Yezu alonga kuna muti kuti: “Na lini nsapo wako unadza kadyiwa pontho na munthu.” Penepo anyakupfundza ace amubva pikhalonga iye penepyo.

Kuceneswa kwa nyumba ya ntsembe ya Mulungu

¹⁵ Yezu na anyakupfundza ace pidafika iwo ku Djerusalema, Iye apita pa thando ya Nyumba ya ntsembe, mbatoma kuthamangisa onsene ale akhagula na akhagulisa. Penepo afudza mbuto zawo zikhacinjira iwo kobiri mbabhoma mipando ya ale akhagulisa nkhangaiwa. ¹⁶ Nkhabe munthu m'bodzi akhasiya iye kuti agwande na malonda ace mu Nyumba ikulu ya ntsembe. ¹⁷ Buluka penepo iye atoma kupfundzisa anthu onsene kuti: “Pidalembwa tayu m'Bukhu ya Mulungu kuti: ‘nyumba yanga inadza kacemerwa nyumba ya kuphembera ya madzindza onsene?’ Mbwenye imwe musaisanduza kuti ikhale mbuto yakubisalira mambava.” ¹⁸ Akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo mudabva iwo penepyo atoma kusaka njira ya kupha nayo Yezu. Mbwenye akhan'gopa, thangwi mbumba ikhadadzumatirwa pikulu na mapfundzisiro ace. ¹⁹ Mudadoka dzuwa, Yezu na anyakupfundza ace abuluka mu nzinda.

Yezu aumisa muti wa nsambvu

²⁰ Mangwana mwace na macibese, Yezu na anyakupfundza ace, mudapita iwo dhuzi na muti wa nsambvu, auona kuti iwo wamala kuuma na michici ene. ²¹ Na tenepo, Pedhru akumbukira pire pikhadacitika, mbalonga tenepa kuna Yezu: “Lang'anani Mpfundzisi! Nsambvu udapikirira imwe, waumadi!” ²² Penepo Yezu aapanga kuti: “Khulupirirani Mulungu!” ²³ Thangwi mungapanga phiri iyi kuti: ‘Buluka penepo, uende kagwe m'bara’, mbamuleka kupenula m'mitima mwanu, mbwenye mbamun-yindira kuti pinacitika pinalonga imwe, ipyo pinacitikadi. ²⁴ Thangwi ya ipyo ine ndinakupangani kuti: Pyonsene pinaphemba imwe na maphembero, nyindirani kuti mwamala kupitambira. Na mwenemo, pyonsene pinacitika. ²⁵ Na tenepo mungakhala muli kuphembera, lekererani ale adakudawisirani, toera Baba wanu wa kudzulu akulekererenimbo kudawa kwanu. ²⁶ Mbwenye mungakhonda kulekerera andzanu, Baba wanu wa kudzulu nkhaba kudza kakulekereranimbo kudawa kwanu.”

Mphambvu za utongi wa Yezu

²⁷ Pa kumala, Yezu na anyakupfundza ace abwerera pontho ku Djerusalema. Pikhafamba Yezu mu Nyumba ya ntsembe, afendedzerwa dhuzi na akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo na atsogoleri aanyakuphembera. ²⁸ Penepo iwo ambvundza kuti: “Imwe musacita penepyo na mphambvu za utongi wa ani? Mbani akupasani mphambvu toera kucita pinthu penepyo?” ²⁹ Yezu aatawira tenepa: “Ine ndisafuna ndikubvundzenimbo cinthu cibodzi. Mungakwanisa kunditawira, ndinakupangani mbani adandipasa mphambvu toera kucita pinthu penepyo. ³⁰ Ndipangeni! Batixmu ya Djuwau ikhali ya kudzulu peno ya anthu?” ³¹ Penepo iwo atoma kuketesana okha-okha mbalonga tenepa: “Tingalanga kuti nja kudzulu, iye anatibvundza kuti thangwi yanji mphapo mwakhonda kuntawira Djuwau? ³² Apo tilonge kuti ndi ya anthu...” Penepo iwo akhagopa mbumba thangwi onsene akhandziwadi kuti Djuwau akhali mporofeta. ³³ Na thangwi eneyo iwo antawira tenepa: “Ife nkhaba kupidziwa.” Na tenepo Yezu alonga kuti: “Ine nkhaba kukupanganimbo mbani adandipasa mphambvu toera kucita pinthu penepyo.”

12

Nsanje wa anyabasa a kuipa

¹ Buluka penepo Yezu atoma kulonga na misanje kuti: “Mamuna m'bodzi acheka miti yace ya mauva mbaicitira mpanda. Mbacita mbuto ibodzi yakukamuliramo mauva, toera kucita vinyu, pontho na kumanga cirindo cakuonerera pyonsene. Pa kumala penepo, akwata munda mbaurikisa na anthu anango anyakulima. Pidamala iye mbaenda ulendo wace. ² Pidakwana iwo ndzidzi wa mauva, mwanacinthu munda atuma nyabasa wace m'bodzi kuna anyakulima, toera iye aende katambire phindi yace ya mauva. ³ Mbwenye iwo anyakulima amphata nyabasa unowu mbam'menya, mbam'bweza cimanja-manja. ⁴ Na tenepo, mwanacinthu munda atuma pontho nyabasa unango m'bodzi. Mbwenye anyakulima amphata nyabasa unowu, mbam'menya munsolo mbantikana. ⁵ Penepo, mwanacinthu munda atuma pontho unango, mbwenye iwo amupha. Na tenepo, azinji adatumwa pa nsoka wawo, anango aphekeswa, anango aphiwa. ⁶ Mwanacinthu munda akhadasala na mwana wace m'bodzi ekha basi wa kufunika, toera kuntuma. Pakumalisa, iye antuma mwana wace mbalonga ekha ene kuti: ‘Mwananga uyu anati amulemedze.’ ⁷ Mbwenye anyakulima na kumuona mwana, atoma kulonga okha ene m'bodzi na m'bodzi kuti: ‘Uyu ndiye mwanacinthu unthaka. Tendeni timuphe, unthaka ukhale wathu.’ ⁸ Na tenepo, iwo amphata mwana, mbamupha, mbantaya kunja kwa munda wa mauva. ⁹ Penepo, Yezu abvundza kuti: Ndi ninji pinafuna kucita mwana cinthu munda? Iye anabwera

mbaapha amuna ale, mbakwata munda mbaupasa anyakulima anango. ¹⁰ Imwe mudapiona tayu pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu pinalonga kuti: Mwala udakhondwa na anyakumanga nyumba, wadza kakhala mwala wakufunika kakamwe? ¹¹ Penepyo pyabuluka kuna Mbuya. Ndi pinthu pinatidzumisa.” ¹² Akulu a madjuda akhapidziwa kuti nsanje uyu ukhalongera iwo. Na tenepo, akhafuna kum'manga Yezu mbwenye akhagopa mbumba. Na thangwi eneyo ansiya, iwo mbaenda pyawo.

Pyathangwi ya misonkho

¹³ Pa kumala, madjuda atuma afarisi anango na anthu a pa nsoka wa Herodhi, toera kwenda kasaka thangwi kuna Yezu ya kumpambazira nayo. ¹⁴ Pidafika iwo pana Yezu ampanga tenepa: “Mpfundzisi, ife tisadziwa kuti imwe ndimwe munthu wa kulungama na wa kukhonda kubva manyengerero a anthu anango, pontho imwe nkhaba kutonga mbamulang'ana makhaliro a munthu. Mbwenye musapfundzisa pya maso pinafuna Mulungu. Mphapo tipangeni, pisatongwa kuti ife tipereke nsonkho kuna mambo wa ku Roma? ¹⁵ Pisatongwa peno nkhaba?” Mbwenye Yezu aadzindikira uthambi wawo, mbaatawira tenepa: “Thangwi yanji musafuna kundilesera? Bweresani kobiri ibodzi ya ndzaya ndiione.” ¹⁶ Iwo am'bweresera kobiri. Penepo Yezu aabvundza kuti: “Kodi dzina na nkhope iyi iri pa kobiri ndja ani?” Iwo antawira kuti: “Ndja mambo wa ku Roma.” ¹⁷ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Pya mambo pasani mambo, pya Mulungu pasanimo Mulungu.” Penepo iwo adzumatirwa na kutawira kudacita Yezu.

Kulamuka kwa anyakufa

¹⁸ Nsoka unango wa madjuda unacemerwa Asadhusi, ale anakhonda kuti munthu nkhaba lamuka pa kufa, abwera kuna Yezu mbampanga kuti: ¹⁹ “Mpfundzisi, Mozesi, atisiyira mwambo wa kuti: Pa banja angatoma kufa mamuna mbasiya nkazi mbadzati bala naye, m'bale wa mamuna asatongwa kuti acite banja na manferwa wa nkazi, toera abale naye, ansiyire dzindza. ²⁰ Mphapo ninji pidacitika? Akhalipo amuna anomwe muubale mwawo. Wa nkulo afa mbasiya nkazi wace mbadzati kubala naye. ²¹ Penepo m'bale wace waciwiri akwata manferwa mbampitisa n'nyumba. Mbwenye iye afambo, mbadzati kubala naye mwana. Penepyo pyacitikambo sawa-sawa na m'bale wace wa citatu. ²² Mphapo pa onsene anomwe mu ubale mwawo acita banja na nkazi m'bodzi ene, mbafa onsene mbakhonda kubala naye mwana. Pa kumalisira nkazi afambo. ²³ Mphapo, pa ntsiku ya kulamuka kwa anthu onsene pa kufa, nkazi onowu anakhala wa ani pa abale anomwe? Thangwi onsene, acita banja na nkazi m'bodzi ene?”

²⁴ Yezu atawira kuti: “Imwe mwadodomeka, thangwi ya kukhonda kudziwa kwanu mafala a Mulungu, na mphambvu zace! ²⁵ Thangwi anyakufa angalamuka pa kufa, nkhaba kudza kacitabve banja. Mbwenye anakhala ninga anju za kudzulu. ²⁶ Na thangwi ya kulamuka kwa anthu pa kufa, imwe mudzati kupiona pidalembwa m'bukhu ya Mozesi, pidalonga Mulungu pa thundudzi ya kugaka mbampanga kuti: ‘Ine ndine Mulungu wa Abharaamu, ndine Mulungu wa Izaki, ndine Mulungu wa Djakobu?’ ²⁷ Mphapo iye si Mulungu wa anthu a kufa tayu. Mbwenye ndi Mulungu wa a m'maso. Imwe mwadodomeka pikulu kakamwe!”

Matongerero makulu kakamwe

²⁸ M'bodzi wa anyakudziwisa a mwambo afendedzera dhuzi mbabva pikhaketesana iwo. Penepo, na kubva kuti Yezu akhatawira mwadidi, ambvundza kuti: “Kodi mbapi matongerero makulu kakamwe kupita onsene?” ²⁹ Yezu antawira kuti: “Matongerero makulu kakamwe kupita onsene mbawa: ‘Bveserani imwe mbumba ya Izirayeli! Mbuya Mulungu wathu, ndiye basi Mbuya wathu. ³⁰ Funa Mbuya Mulungu wako na ntima wako onsene, na upulumuki wako onsene, na ndzeru zako zonsene, na mphambvu zako zonsene.’ ³¹ Matongerero aciwiri makulu kakamwe mbawa: ‘Funa ndzako ninga iwe ene.’ Nkhabebve matongerero anango makulu anapita awa matongerero

mawiri.” ³² Penepo, nyakudziwisa wa mwambo alonga kuna Yezu kuti: “Ande, Mpfundzisi! Pinalonga imwe kuti Mulungu ndi m'bodzi basi ekha, nkhabebve unango kunja kwace, ndimo mwenedi. ³³ Pontho kufuna Mulungu na ntima wathu onsene, na ndzeru zathu zonsene, na mphambvu zathu zonsene, pontho na kufuna ndzako ninga iwe ene, mphyadidi kakamwe kupiringana kupisa ntsembe za pinyama na kucita ntsembe zinango.” ³⁴ Yezu na kuona kuti nyakudziwisa wa mwambo atawira mwa ndzeru, ampanga kuti: “Iwe uli dhuzi na Umambo wa Mulungu.” Bulukira penepo nkhabebve munthu akhakhala na cipapo ca kumbvundza.

Kirixtu, Mwana wa Dhavidhi

³⁵ Mukhaphundzisa Yezu mu Nyumba ya Ntsembe, abvundzisa tenepa: “Kodi ndi thangwi yanji anyakudziwisa a mwambo asalonga kuti, Kirixtu ndi mwana wa Dhavidhi? ³⁶ Thangwi iye ene Dhavidhi, alonga na mphambvu za Nzimu wa Mulungu kuti: ‘Mbuya alonga kuna Mbuya wanga kuti: Khalani ku nkono wanga wa madyo, mpaka ntsiku inaikha ine anyamalwa anu pantsi pa manyalo anu.’ ³⁷ Lang'anani, iye ene Dhavidhi asancamera ‘Mbuya’. Apo pinacitika tani penepi kuti Kirixtu akhale mwana wace?” Penepo mbumba ikhambvesera na kukomerwa.

Yezu asasandika anyakudziwisa a mwambo

³⁸ Yezu akhapanga mbumba kuti: “Citani mphole na anyakudziwisa a mwambo. Thangwi iwo asafuna pikulu kakamwe kufamba na nguwo zakulapha m'manungo, na kumwanyikwa na anthu m'mphambano. ³⁹ Pontho iwo asafuna kusankhula mipando ya kutoma angapita m'manyumba a kuphembera na m'mbuto za phwandu. ⁴⁰ Pontho ndi anthu ana nsambo wa kukwata ndzidzi ukulu na kuphembera m'manyumba mwa akazi adaferwa na amuna awo, toera kuatapata na kwabera pinthu pyawo. Enewa anadza kaoneswa nyatwa zikulu.”

Muwoni wa nkazi wakucherenga adaferwa na mamuna wace

⁴¹ Ntsiku inango Yezu akakhala mu Nyumba ya Ntsembe. Iye akakhala pantsi dhuzi na mbuto ikaikhira anthu miyoni yawo mbakhalang'ana maikhiro akhacita mbumba kobiri zawo. Penepo anthu azinji akupfuma akaikhambo kobiri zawo zizinji. ⁴² Penepo afikambo nkazi m'bodzi wakucherenga adaferwa na mamuna wace, mbaikhambo kobiri zace ziwiri za ntengo ung'ono. ⁴³ Na tenepo, Yezu acamera anyakupfundza ace mbaapanga tenepa: “Ine ndisakupangani kuti pa anthu onsene adapereka miyoni yawo, adapereka pikulu kupita onsene, ndi nkazi uyu wa manferwa. ⁴⁴ Thangwi onsene abulusa pinthu pyawo mbapisala pinango. Mbwenye nkazi uyu na ucherengi wace, abulusa pyonsene pikhakhala na iye.”

13

Yezu asalonga na thangwi ya kufubza kwa Nyumba ya Ntsembe

¹ Mukhabuluka Yezu pa thando ya Nyumba ya Ntsembe, m'bodzi wa anyakupfundza ace ampanga tenepa: “Mpfundzisi, lang'anani kubalika kwa nyumba izi na myala zidamangwa na izo!” ² Mbwenye Yezu atawira tenepa: “Iwe usazona, nyumba zikulu izi? Pano nkhabe mwala ubodzi unafuna sala padzulu pa mwala unango. Pyonsene ipi pinamala kugomolwa.”

Kutoma kwa nyatwa

³ Yezu akakhala nawa pa phiri ya Mulivera, mbakhalang'ana ku Nyumba ya Ntsembe, pa ndzidzi ukhabvundziwa iye pa khundu na Pedhru, na Tiyago, na Djuwau, na Andereya, kuti: ⁴ “Pinacitika lini penepi? Ndi cidzindikiro canji cinadza kafuna kuoneka toera kupangiza kutoma kwa pinthu penepyo pyonsene?” ⁵ Yezu atoma kuapfundzisa mbalonga tenepa: “Cenjerani toera mukhonde nyengezwa na anthu. ⁶ Thangwi azinji

anadza kabwera na dzina Yanga mbalonga kuti: 'Ine ndine Misiya!' Tenepa iwo anati anyengeze anthu azinji. ⁷ Mphapo lekani kugopa mungabva pya nkondo peno mabvabva a nkondo. Thangwi pyonsene ipi pinacitika, mbwenye si kumala kwa pinthu tayu. ⁸ Dziko na dziko inadza kamenyana, pontho umambo na umambo unadza kamenyana. Mbuto zizinji zinadza kaoneka citeketeke na njala. Apo pinthu penepyo ndi kutoma kwa nyatwa. ⁹ Imwe musafuna mucenjere, thangwi munadza kaperekwa m'mbuto za kutongera miseru, mbamukwapulwa na michamu mu nyumba zawo za kuphembera. Na thangwi yanga, munati muendeswe pa maso pa utongi na pa amambo, toera mukhale amboni anga. ¹⁰ Thangwi pyonsene ipi mbipidzati kucitika, pa kutoma pisafunika kuti Mphangwa Zadidi zimwazwe madziko onsene a pantsi pano. ¹¹ Mungadza kamangwa mbamuperekwa m'manja mwa anyakutonga, lekani kugopa kuti munadza kalonganji kweneko. Ndizidzi ungafika longani pire basi pinadza kakupangani Mulungu ndizidzi onowu. Thangwi simwe tayu anadza kafuna kulonga, mbwenye ndi Nzimu wa Mulungu. ¹² Anthu azinji anadza kapereka abale awo ene toera aphiwe, pontho a baba na a mai anadza kacitambo pibodzi-bodzi kuna anawo. Ana anadza kaidambo a baba awo na a mai awo, mbaapha. ¹³ Anthu onsene anakuidani na thangwi yanga. Mbwenye ule anapirira mpaka pakumalisa, anapulumuswa.

Nyatwa ikulu kakamwe

¹⁴ Yezu athimiza pontho na kulonga kuti: 'Imwe mungadza kaona cinthu ca kuipa cinafudza pya Mulungu' mbacikhala pa mbuto ya kukhondeswa - anaona mafala awa, mbaabvesese pinalongera iwo - na tenepo anagumanika mu Djudeya mbathawire m'mapiri. ¹⁵ Ule anagumanika pa ntsoyi ya nyumba yace, mbaleke kuchita toera kubulusa pinthu n'nyumba mwace. ¹⁶ Ule anagumanika ku munda, mbaleke bwerera ku nyumba kudza kakwata nguwo zace. ¹⁷ Ana nyatwa ikulu kakamwe ale akazi anagumanika na pa thupi, na ale amai anayamwisa pa ntsiku zenezo! ¹⁸ Phemberani kuna Mulungu, kuti nyatwa zenezo zileke kucitika pa ndizidzi wa khoni. ¹⁹ Thangwi pa ntsiku zenezo nyatwa zinadza kakhala zikulu, kuti cipo zidzati kuoneka, kutomera padacita Mulungu dziko mpaka lero. Pontho cipo nkhaba kudza kaonekabve. ²⁰ Pontho Mbuya mbadakhonda kuzigwandira ntsiku zenezi, nkhaba m'bodzi akhafuna kupulumuswa! Mbwenye na thangwi ya ale adasankhula Iye, azigwandira ntsiku zenezi. ²¹ Mphapo mungabva munthu mbakupangani kuti: 'lang'anani Misiya ali pano!' peno 'Misiya ali kule!' lekani kumbvera. ²² Thangwi anadza kabulukira a misiya a uthambi na maporofeta a uthambi. Iwo anadza kakwanisa kucita pirengo na pinango pinthu pyakudzumisa, toera pingakwanisika, ananyengere na anyakusankhulwa ene a Mulungu. ²³ Na thangwi eneyo, cenjerani. Ndisakucencezani pyonsene ipi mbipidzati kucitika.

Kubwera kwa Yezu Mwana wa Munthu

²⁴ Mbwenye ntsiku zenezo za nyatwa 'dzuwa inaswipa, mwezi nkhaba kudza kagakabve. ²⁵ Nyenyezi za kudzulu zinagwa pantsi, pontho pinthu pyonsene pya mphambvu za kudzulu pinatkenyeka.' ²⁶ Na tenepo, Ine Mwana wa Munthu, ndinadza kaonekera mbandichita m'makole na mphambvu zikulu za kutonga, na mbiri. ²⁷ Penepo, Ine Mwana wa Munthu ndinadza katuma anju zanga, mbandigumanya anyakusankhulwa anga a makhundu manai a dziko, mpaka kudadhroma mataka na thambo.

Nsanje wa muti wa nsambvu

²⁸ Kwatirani luso na pinakupfundzisani muti wa nsambvu. Mungaona nthawi zace mbaziphwikira, imwe musadziwa kuti malimwe ali dhuzi. ²⁹ Na tenepo, sawa-sawambo mungaona pinthu penepyo mbipicitika, dziwani kuti Iye ali dhuzi pontho ali pa nsuwo. ³⁰ Ndinakupangani kuti pinthu pyonsene ipi pinati picitike, anthu a midzidzi

ino mbadzati kumala. ³¹ Thambo na mataka pinadza kamala. Mbwenye mafala anga nkhaba kudza kamala.

Ntsiku na ndzidzi wa kubwera kwa Yezu

³² Na thangwi ya ntsiku na ndzidzi unafuna kucitika pinthu penepi, nkhaba munthu anapidziwa. Kutomera kuna anju za kudzulu mpaka kuna Mwana, nkhaba m'bodzi anapidziwambo, mbwenye ndiye basi Baba anapidziwa. ³³ Lang'anirani! Khalani mbamudacenjera! Thangwi imwe nkhaba kupidziwa unafika lini ndzidzi onowu. ³⁴ Pinakhala ninga mamuna m'bodzi adabuluka pa nyumba mbacita ulendo wa kutali. Mbwenye mbadzati kwenda, abulusa ntemo wace, mbagawiza mabasa anyabasa ace, mbapanga nyakuonera pa nsuwo kuti aonere. ³⁵ Na tenepo lang'anirani, thangwi nkhaba kupidziwa kuti anabwera lini mwana cinthu nyumba. Peno na maulo, peno chitichiti, peno m'bambakuca, peno na macibese. ³⁶ Kuti iye angabwera na mwansanga, akhonde kukugumanani mbamugona. ³⁷ Penepi pinakupangani ine, ndisapanga anthu onsene kuti: Lang'anirani!"

14

Akulu aanyantsembe asabverana kupha Yezu

¹ Zikhadasala ntsiku ziwiri basi kuti ifike ntsiku ya phwandu ya Paxkwa na ntsiku inango ikhadya iwo mikate yakusowa cimera. Akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo akhasaka njira ya kumanga nayo Yezu n'cibiso-biso na kumupha. ² Mbwenye iwo akhalonga kuti: "Penepyo mbitilekeni kupicita pa ndzidzi wa phwandu, gopa mbumba inatizungunukira."

Kudzozwa kwa Yezu na mafuta akununkhira

³ Yezu akhakhala ku cisa ca Bhetanya, ku nyumba ya Simau, akhacemerwa nya-matanya. Na tenepo, pa ndzidzi ukhadya Yezu, afika nkazi m'bodzi na ntete wace wakucitwa na alabhaxtu, wakudzala na mafuta akununkhira, akucitwa na nardu wadidi a ntengo ukulu. Nkazi auswa ntete mbaaikha mafuta munsolo mwa Yezu. ⁴ Anthu anango akhali penepo, atoma kuipirwa napyo mbakhalonga okha-okha kuti: "Thangwi yanji asabvunga mafuta onsene awa?" ⁵ Iwo atoma kunsandika nkazi mbamulongera kuti: "Mafuta awa akhakwanira guliswa na ntengo wa kupiringana madzana matatu a kobiri, kobiri eneyo mbipaswa anyakucherenga." ⁶ Mbwenye Yezu aapanga kuti: "Nsiyene nkazi acite pinafuna iye! Munansanyeranji? Iye andicitira cinthu cadidi kakamwe. ⁷ Anyakucherenga munakhala nawo midzidzi yonsene, pontho munakwanisa kuaphedza ntsiku zonsene zinafuna imwe. Mbwenye ine nkhabebve kudza kakhala na imwe midzidzi yonsene tayu. ⁸ Nkazi uyu acita pidakwanisa iye kucita. Adzodza nyapantsi manungo anga na mafuta akununkhira, mbindidzati kufa, kuasasanyira kuti aikhwe n'nthumbi. ⁹ Ndimu mwene ndinakupangani kuti mbuto zonsene za pantsi zinafuna kulongwa Mphangwa izi Zadidi, pinati pilongwembo pyonsene pidacita nkazi uyu, pontho anthu anati ankumbuke."

Djuda asandukira Yezu

¹⁰ Penepo, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri, anacemerwa Djuda Xikariyoti, aenda kalonga na akulu anyantsembe, toera kumpereka Yezu m'manja mwawo. ¹¹ Na thangwi eneyo, iwo akomerwa napyo pikulu mbampikirira kumpasa kobiri. Kubulukira penepo, Djuda atoma kusaka njira ya kupereka nayo Yezu.

Anyakupfundza a Yezu asasasanyira phwandu ya Paxkwa

¹² Ntsiku ya kutoma ya phwandu ikhadya iwo mikate ya kusoweka cimera, ndiyo ntsiku ikhapha iwo ana mabira, toera kukumbuka phwandu yawo ya Paxkwa. Penepo, anyakupfundza a Yezu ambvundzisa kuti: "Musafuna tikusasanyireni kupi phwandu

ya Paxkwa?” ¹³ Na tenepo, Yezu atuma anyakupfundza ace awiri, mbaapanga kuti: “Ndokoni mu nzinda. Mwenemu anadza kuna imwe mamuna m'bodzi na nkhalu ya madzi. Ntowereni. ¹⁴ Mungafika longani na momba nyumba inafuna iye pita kuti: Mp-fundzisi ali kubvundza kuti: Ndi ipi mbuto inafuna ine kudjera phwandu ya Paxkwa na anyakupfundza anga? ¹⁵ Penepo iye anakupangizani mbuto ikulu ya ndzulu. Mwenemu munagumana pyonsene pinafunika. Sasanyirani mwenemu phwandu yathu ya Paxkwa.” ¹⁶ Na tenepo, anyakupfundza ace abulukadi mbapita mu nzinda, mbagumanadi pyonsene ninga mudalongera Yezu. Mwenemu iwo atoma kusasanyira phwandu yawo ya Paxkwa. ¹⁷ Mukhadoka dzuwa Iye abwera na anyakupfundza ace khumi na awiri. ¹⁸ Pikhadya iwo, Iye alonga kuti: “Ndimu mwene ndisakupangani kuti m'bodzi wanu, anadya na ine pano anati andisandukire.” ¹⁹ Mphapo iwo akhala mbadatsukwala pikulu, mbatoma m'bodzi na m'bodzi kubvundzisa Yezu kuti: “kodi ndine, Mbuya?” ²⁰ Penepo Yezu atawira kuti: “Ndi m'bodzi wanu, ule anadya na ine mu mbale ibodzi ene. ²¹ Ndimu mwene. Ine Mwana wa Munthu ndinati ndife, ninga mudalemberwa ipyo m'Bukhu ya Mulungu na thangwi yanga. Mbwenye nyatwa ndi yace ule adandisandukira Ine Mwana wa Munthu! Pikhali pyadidi mbadakhonda kubaliwa pyace.”

Seya ya Mbuya

²² Pikhadya iwo, Yezu akwata nkate mbapereka takhuta, aumenya, mbaugawiza anyakupfundza ace, mbalonga kuti: “Kwatani, awa ndi manungo anga.” ²³ Pa kumala akwata ndiko, mbapereka takhuta, mbaipasa anyakupfundza ace, onsene mbamwa. ²⁴ Penepo Yezu aapanga kuti: “Ici ndi ciropa canga ca cipangano cipsa, cinacololekera anthu azinji. ²⁵ Dziwani kuti ine sinadza kamwabve vinyu iyi tayu, mpaka ntsiku inadza kamwa ine vinyu ipsa mu Umambo wa Mulungu.” ²⁶ Pa kumala kuimba nyimbo, aenda ku phiri ya Mulivera.

Yezu asacenjeza Pedhru

²⁷ Penepo Yezu apanga anyakupfundza ace kuti: “Imwe mwonsene munati mundithawe. Thangwi pyalembwa m'Bukhu ya Mulungu, kuti: ‘Ndinapha nkumbidzi, mabira mbamala kubalalika.’ ²⁸ Mbwenye pa kumala kulamuka kwanga pa kufa ndinatogola kwenda ku Galileya.” ²⁹ Penepo Pedhru atawira mbalonga kuti: “Peno andzanga anakuthawani. Mbwenye ine cipo ndinakuthawani.” ³⁰ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “Dziwa kuti lero ene, masiku ano, dzongwe mbidzati kulira kawiri, iwe unati undikhonde katatu.” ³¹ Mbwenye Pedhru athimiza pontho na kulonga na mphambvu kuti: “Pingafunika kuti ine ndife pabodzi na imwe, ndinafa. Mbwenye nkhaba kudza kakukhondani.” Penepo andzace onsene atawirambo sawa-sawa.

Yezu ali ku dimba ya Djesimani

³² Pakubuluka penepo, Yezu na anyakupfundza ace aenda ku mbuto ibodzi inace-merwa Djesimani. Kweneko Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Ine ndiri kwenda kaphembera, imwe bangani mbamukhala pano.” ³³ Penepo Yezu akwatana na Pedhru, na Tiago, na Djuwau. Na tenepo, Yezu atoma kubva kunentseka na kutsukwala mu ntima. ³⁴ Penepo iye alonga tenepa: “Ntima wanga usabva kutsukwala kwa kufa. Khalani pano mbamulang'anira.” ³⁵ Penepo Yezu aenda patsogolo pang'ono, agwa pantsi mbaphembera kuna Mulungu tenepa: Mbuya, pingakwanisika ndisaphemba kuti mundithawisire ndzidzi uno wa nyatwa. ³⁶ Pontho akhaphembera tenepa: “Imwe Baba, nkhaba cinthu cinacimwanika kuna imwe. Ndithawisireni ndiko iyi ya nyatwa kuna ine, apo lekani kucita kufuna kwanga, mbwenye ninga munafunira imwe.” ³⁷ Buluka penepo, Yezu abwerera mbagumana anyakupfundza ace atatu mbakhagona.

Penepo Yezu alonga kuna Pedhru kuti: “Simau, uli kugona? Nkhabe kwanisa kulang'anira pa ndzidzi ubodzi basi? ³⁸ Lang'anirani mbamuphembera, toera mukhonde kukundwa na manyengerero. Thangwi nzimu una mphambvu za kupirira, mbwenye manungo nkhaba.” ³⁹ Penepo Yezu abwerera pontho, mbaphembera, mbakhalonga mafala mabodzi ene. ⁴⁰ Pa kumala, abwera kuna anyakupfundza ace, aagumana pontho mbakhagana, thangwi maso awo akhadadzala na citulo. Na tenepo, iwo akhasowa cakulonga kuna Yezu. ⁴¹ Yezu pidabwerera iye pontho kacitatu kuna anyakupfundza ace, aapanga tenepa: “Kodi imwe muli kupuma mbamugona pyanu basi? Pyakwana! Wafika ndzidzi wa kuperekwa kwa Ine Mwana wa Munthu m'manja mwa anyakudawa. ⁴² Lamukani, tendeni! Thangwi ali kufika ule adandisandukira!”

Kumangwa kwa Yezu

⁴³ Yezu mbadzati kumala kulonga afika Djuda, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri a Yezu. Iye afika pabodzi na mwinji wa anthu ukhali na masupada na miti. Iwo akhadatumwa na akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo na mathubu. ⁴⁴ Djuda, nyakusandukira Yezu, akhadabverana na amuna cidzindikiro ca kuti: “Ule ana mpsompsona ine ndiye ene. M'mangeni mumphatisise muende naye.” ⁴⁵ Pida fika iye Djuda dhuzi na Yezu alonga kuti: “Mpfundzisi!” Mbampsompsona. ⁴⁶ Na tenepo, amuna amphata Yezu mbam'manga. ⁴⁷ Mbwenye m'bodzi wa ale akhali na Yezu abulusa supada mbagwanda nayo khutu ya nyabasa m'bodzi wa nyantsembe wa nkulu. ⁴⁸ Penepo Yezu aabvundza anthu kuti: “Mwatani munandidzera na masupada, na miti, kudza kandimanga ninga ine ndine mbava? ⁴⁹ Ine ndikhali na imwe ntsiku zonsene mbandipfundzisa mu nyumba ya ntsembe, imwe mudandimanga tayu! Mbwenye pisafunika kuti Bukhu ya Mulungu isimbisiswe.” ⁵⁰ Na tenepo anyakupfundza ace onsene ansiya, iwo mbathawa. ⁵¹ Mphale m'bodzi akhadabvala n'kumi basi m'manungo mwace, akhatowera Yezu. Penepo anango akhafuna kum'manga. ⁵² Mbwenye mphale adula n'kumi wace mbathawa cipezi-pezi.

Yezu ali pa maso pa anyakutonga miseru

⁵³ Buluka penepo iwo ankwata Yezu mpaka ku nyumba kwa nkulu wa anyantsembe. Na tenepo, agumanyikana akulu onsene aanyantsembe, na mathubu, na anyakudziwisa a mwambo. ⁵⁴ Pedhru akhaenda mbatowera Yezu na kutali, mpaka kupita mu mpanda wa nyumba ya nkulu wa anyantsembe. Mwenemo iye akhala pantsi mbakhaotha moto pabodzi na anyabasa. ⁵⁵ Na tenepo, akulu aanyantsembe na akulu anango onsene anyakutonga miseru, akhasaka mathangwi akuphesa nawo Yezu, mbwenye akhaasowa. ⁵⁶ Anthu azinji akhamulongera pya uthambi. Mbwenye pyonsene pikhalonga m'bodzi na m'bodzi wawo, pikhasyana. ⁵⁷ Penepo anango akhalamuka mbakhalonga uthambi wawo tenepa: ⁵⁸ “Ife tamubva mbakhalonga kuti: ‘Ine ndinati ndifudze nyumba iyi ya ntsembe ya kucitwa na anthu. Mbwenye pa ntsiku zitatatu ndinamanga pontho inango ya kukhonda kucitwa na anthu.’” ⁵⁹ Mbwenye pa pyonsene ipi, uthambi wawo ukhasiyana basi. ⁶⁰ Penepo, nyantsembe wa nkulu kakamwe, alamuka pakati pa onsene, mbambvundzisa Yezu kuti: “Kodi iwe khabe kutawira pinthu pinakulongera iwo?” ⁶¹ Mbwenye Yezu athimiza basi na kumatama, mbakhonda kutawira cinthu. Na tenepo, nyantsembe wa nkulu ambvundzisa pontho Yezu kuti: “Iwe ndiwedi Misiya, Mwana wa Mulungu wa kusimbwa?” ⁶² Apo Yezu antawira kuti: “NDINE. Munati mundione Ine Mwana wa Munthu, mbandikhala pa nkono wa madyo wa Mulungu wa mphambvu zonsene, mbandibwera padzulu pa makole.” ⁶³ Penepo nkulu wa anyantsembe apandula ekha ene nguwo zace na kuipirwa, mbalonga kuti: “Thangwi anji tinafuna pontho nyamaso? ⁶⁴ Mwabva mwekha kuxola kudacita iye Mulungu! Muli kuona tani?” Iwo onsene, atawirira kuti Yezu aphiwe. ⁶⁵ Na tenepo,

anango atoma kumphulira mata Yezu, amphopa maso ace, mbakham'menya na max-oko, mbakhalonga kuti: “Lotera!” Mbani akumenya? Penepo anyabasa amphata mbam'menya kunkhope na manja.

Pedhru ali kukhonda Yezu

⁶⁶ Pedhru mbali pantsi, mu mpanda, abulukira mwenemo nyabasa m'bodzi wa nkazi, wa nkulu wa anyantsembe. ⁶⁷ Iye nyabasa wa nkazi pidaona iye Pedhru mbakhaotha moto amulang'anisa mbampanga kuti: “Iwe ukhali pabodzi na Yezu wa ku Nazareti.” ⁶⁸ Mbwenye Pedhru akhonda mbalanga kuti: “Sinandziwa unowu tayu. Pontho ine nkhaba kupidziwa pinalonga iwe.” Na tenepo, Pedhru abuluka mbaenda m'berere. Pa ndzidzi onowu dzongwe yatoma kulira. ⁶⁹ Nkazi unowu pidaona iye Pedhru mwenemu atoma pontho kumulongera kuli anthu akhali penepo kuti: “Mamuna uyu ndi m'bodzi wawo.” ⁷⁰ Mbwenye Pedhru akhonda pontho. Pa kupita ndzidzi pang'ono anthu akhali penepo atoma kunthonya mbapanga pontho kuti: “Ndimu mwene iwe ndiwedi m'bodzi wawo, thangwi ndiwembo wa ku Galileya!” ⁷¹ Penepo Pedhru atoma kupasika dzedze ekha ene mbakhadumbira kuti: “Ine nkhaba kundziwa mamuna uyu analonga imwe.” ⁷² Pa ndzidzi unowu, dzongwe yalira pontho kaciwiri. Penepo, Pedhru akumbuka pire pikhadalonga Yezu kuti: “Dzongwe yaciwiri mbidzati kulira, iwe unadza kandikhonda katatu.” Na tenepo Pedhru atoma kulira.

15

Yezu patsogolo pa Piratu

¹ Mangwana mwace na macibese ene, akulu aanyantsembe pabodzi na mathubu, na anyakudziwisa a mwambo, na onsene nsoka wa nyumba yakutongera miseru, agumanyikana toera abverane kuti anancita tani Yezu. Pidamala iwo kum'manga, ankwata mbaenda kampereka kuna Piratu. ² Piratu ambvundza Yezu tenepa: “Kodi iwe ndiwe mambo wa madjuda?” Iye antawira kuti: “Analonga penepi ndiwe.” ³ Akulu aanyantsembe akhampambazira pinthu pizinji. ⁴ Na tenepo, Piratu ambvundza pontho kuti: “Kodi iwe nkhaba tawira cinthu? Lang'ana pyonsene ipi pinakupambazira iwo!” ⁵ Mbwenye Yezu nkhaba cibodzi cidatawira iye. Na tenepo, Piratu adzumatirwa napyo pikulu kakamwe.

⁶ Ungafika ndzidzi wa phwandu ya Paxkwa, Piratu akhali na nsambo wace wakubulusa munthu m'bodzi n'kaidi, ule anafuna mbumba kuti abuluswe. ⁷ Pa ndzidzi onowu akhalipo nkaidi, mamuna m'bodzi akhacemerwa Bharabhasi. Iye akhadafungirwa mwenemo pabodzi na andzace thangwi ya kupha munthu pa cikuti. ⁸ Mwinji wa anthu wabwera mbutoma phemba kuti Piratu abuluse munthu m'bodzi n'kaidi, ninga nsambo unakhala iwo mbacita. ⁹ Penepo, Piratu aabvundza tenepa: “Musafuna kuti ndikubulusireni mambo wa madjuda?” ¹⁰ Thangwi iye akhapidziwa kuti akulu aanyantsembe akhadampereka Yezu m'manja mwace na thangwi ya bibvu. ¹¹ Mbwenye akulu aanyantsembe akhanyengerera mbumba kuti iphembe Piratu toera abuluse Bharabhasi n'kaidi, mbasiya Yezu. ¹² Na tenepo, Piratu aabvundza pontho kuti: “Musafuna ndincitenji mphapo mamuna uyu anacemera imwe mambo wa madjuda?” ¹³ Penepo, mbumba yakhuwa kuti: “Nkhomereni pa ntanda!” ¹⁴ Piratu aabvundza kuti: “Adawanji iye?” Mbwenye mbumba ikhakhuwiratu kakamwe kuti: “Nkhomereni pa ntanda!” ¹⁵ Penepo Piratu na kufuna kukoma kuna mbumba, aabulusira n'kaidi Bharabhasi. Pidamala iye akwapulisa Yezu na n'chamu mbampereka kuti akhomerwe pa ntanda.

Anyankhondo asasingirira Yezu

¹⁶ Buluka penepo, anyankhondo ankwata Yezu mbaenda naye nkati mwa nyumba ya ntongi, mwenemo agumanyikana anyankhondo onsene. ¹⁷ Pa kumala, ambvazika nguwo za umambo, mbaluka nthimba ya minga mbamuikha munsolo mwace. ¹⁸ Mbatoma kum'mwanyika tenepa: “Dondowe mambo wa madjuda!” ¹⁹ Penepo akham'menya na mpsimbo munsolo mwace mbakhamphulira mata, mbagodama pat-sogolo pace ninga nkhumulambira. ²⁰ Pidamala iwo kunsingirira, an'dulisa nguwo za umambo mbambvazika pontho nguwo zace. Penepo ankwata mbaenda naye kunja toera akankhomere pa ntanda.

Kukhomerwa kwa Yezu pa ntanda

²¹ Mamuna m'bodzi wa ku Sirene anacemerwa Simau, baba wa Alixande na Rufu, akhapita na penepo, buluka ku munda. Anyakhondo anakamiza kuti akwate ntanda. ²² Na tenepo, iwo ankwata Yezu mbaenda naye ku mbuto ibodzi inacemerwa Gol-ogota. Ndiko kubveka mbuto ikhataiwa madudu a misolo ya anthu a kufa. ²³ Na tenepo, iwo ampasa vinyu ya kubvungazwa na ntombwe unacemerwa mira, mbwenye Iye akhonda kuimwa. ²⁴ Ankhomera pa ntanda, mbagawa nguwo zace, mbamenya ntsango toera adziwe cinafuna kwata munthu m'bodzi na m'bodzi. ²⁵ Ukhali ndzidzi wa cipfemba wa macibese mudankhomera iwo pa ntanda. ²⁶ Padzulu pa ntanda pakhadalembwa, thangwi idakhomererwa Yezu, na mafala awa: Mambo wa madjuda. ²⁷ Akhomerwambo pa ntanda pabodzi na Yezu mambava mawiri, m'bodzi ku khundu yace ya madyo, unango ku khundu ya bzere. ²⁸ Na tenepo, pyasimbisitswa pikhadalem-bwa kale ene m'Bukhu ya Mulungu kuti: “Iye alengeswa ninga m'bodzi wa anthu a kuipa mitima.” ²⁹ Anthu onsene akhapita na penepo akhansingirira mbakhasukusa misolo, mbakhantikana tenepa: “Ha! lang'anani ule akhalonga kuti anakwanisa ku-fudza Nyumba ya Ntsembe, mbaimanga pontho pa ntsiku zitatu!” ³⁰ Apo chita mphapo pa ntanda upulumusike wekha ene.” ³¹ Akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo, akhansingirirambo mbakhalonga okha-okha kuti: “Iye apulumusa andzace, mbwenye asacimwana pulumusika ekha ene. ³² Kirixtu, mambo wa Izirayeli chita cincino pa ntanda tikuone, toera tikutawire!” Penepo, ale akhadakhomerwa pabodzi na Yezu, akhantikanambo.

Kufa kwa Yezu

³³ Pa ndzidzi khumi na uwiri wa masikati, dziko yonsene yatoma kudzala na cidima mpaka pa ndzidzi utatu wa kumaulo. ³⁴ Pa ndzidzi wa citatu wa kumaulo, Yezu akhuwa na mphambvu mbalanga tenepa: “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” Kweneku ndi kubveka tenepa: “Mulungu wanga, Mulungu wanga, thangwi yanji wandisiya?” ³⁵ Anthu anango akhali penepo abva penepyo mbalanga tenepa: “Bveserani! Iye Asacemera Eliya!” ³⁶ Penepo, mamuna m'bodzi aenda mbathamanga, mbatotesa thonje mu vinyu ya kux-axa mbaipfeka pa ntete, mbapasa Yezu kuti amwe, mbalanga tenepa: “Nsiyeni timuone ngakhala Eliya anabwera kam'bulusa penepo!” ³⁷ Mbwenye Yezu akhuwa pontho na mphambvu, mbafa. ³⁸ Penepo nguwo ikhadasitira mbuto ya Mulungu n'nyumba ya ntsembe, yapanduka nakati-nakati, kutomera kudzulu mpaka pantsi. ³⁹ Na tenepo, nkulu wa anyankhondo a ku Roma akhali patsogolo pa ntanda udakhomerwa Yezu, na kubva kukhuwa na kufa kudacita iye, alonga tenepa: “Ndimu mwene, mamuna uyu akhali Mwana wa Mulungudi!” ⁴⁰ Penepo akhalipombo akazi anango mbakha-lang'anisa na kutali. Pa nsoka pawo akhagumanika Mariya Madhalena, Salomee, na Mariya, mai wace Tiyyago ng'ono wace Zuze. ⁴¹ Akazi enewa akhadza mbaperekera Yezu na kumphedza mukhali iye ku Galileya. Pontho penepo akhalipombo akazi anango azinji akhadaenda na iye ku Djerusalema.

Kuikhwa kwa manungo a Yezu n'nthumbi

⁴² Mukhadoka dzuwa, mukhasasanyira iwo ntsiku ya Sabudu, kweneku nkhlungera ntsiku ya cixanu ca kumaulo, ⁴³ Zuze wa ku Arimateya, munthu wa mbiri pa nsoka wa anyakutonga miseru, pontho akhadikhirambo Umambo wa Mulungu, aenda na cipapo consene kuna Piratu, mbaphemba manungo a Yezu. ⁴⁴ Piratu adzumatirwa napyo mudabva iye kuti Yezu afa. Penepo, acemerese nkulu wa anyankhondo a ku Roma mbambvundzisa ngakhala Yezu afa kalene. ⁴⁵ Pidamala iye kupangiwa na nkulu wa anyankhondo, apereka manungo a Yezu kuna Zuze wa ku Arimateya. ⁴⁶ Na tenepo, Zuze aenda kagula nguwo yakucena, mbabulusa manungo a Yezu pa ntanda, mbanfinikiza nayo. Buluka penepo, aenda kaikha manungo mu nthumbi ikhadakumbwa pa mwala. Pidamala iye abulumundisa mwala ukulu, mbafunga nawo pa nsuwo wa nthumbi. ⁴⁷ Mariya Madhalena, na Mariya mai wace Zuze, aona padaikhwa manungo a Yezu.

16

Yezu alamuka pa kufa

¹ Mudapita ntsiku ya sabudu, Mariya Madhalena, na Salomee, na Mariya mai wace Tiyo, agula mafuta akununkhira toera kadzodza nawo manungo a Yezu. ² N'dimingu na macibese ene, mukhabuluka dzuwa, iwo aenda ku nthumbi. ³ Mukhaenda iwo na njira akhabvundzana tenepa: “Mbani anafuna kutibulusira mwala udafunga nthumbi?” ⁴ Iwo akazi akhalonga penepyo, thangwi mwala ukhali ukulu kakamwe. Mbwenye mudafika iwo, aona kuti mwala ukhadabuluswa kalene. ⁵ Na tenepo, apita n'nthumbi, mbaona mphale m'bodzi akhadabvala nguwo za kucena, akhali nawa ku khundu ya madyo. Penepo, iwo atutumuka mbagopa pikulu kakamwe. ⁶ Mbwenye mphale aapanga tenepa: “Lekani gopa! Musasaka Yezu wa ku Nazareti adakhomerwa pa ntanda? Iye alamuka pa kufa. Nkhabemo muno. Lang'anani pakhadaikhwa Iye apa.” ⁷ Cincino ndokoni mukhampange Pedhru na anyakupfundza ace anango kuti: Iye ali kutsogola kwenda ku Galileya. Kweneko munaenda kamuona ninga mudalongera Iye.” ⁸ Na tenepo, akazi athawa mbabuluka pa nthumbi mbakhadzadzamira na kugopa. Na thangwi ya kugopa kukhali na iwo, acimwana kupanga munthu cinthu.

Yezu abulukira kuna anthu azinji

⁹ Yezu alamuka pa kufa ntsiku ya Dimingu na macibese ene, mbaonekera pa kutoma kuna Mariya Madhalena, ule akhadabulusa Iye mizimu minomwe ya kuipa. ¹⁰ Mariya Madhalena aenda kalonga kuna andzace Yezu. Iwo akhatsukwala mbakhalira. ¹¹ Mudapibva iwo mbapilongwa kuti Yezu ali m'maso, pontho kuti akhadaonekera kuna Mariya Madhalena, iwo akhonda kupitawira. ¹² Buluka penepo, Yezu aonekera pontho na makhaliro anango kuli anyakupfundza ace awiri, mbakhaenda kunja kwa nzinda. ¹³ Iwo abwerera mbaenda kalonga penepyo kuna anyakupfundza anango. Mbwenye iwo akhonda kupitawira pire pidalongwa na andzawo awiri. ¹⁴ Pakumalisira, Yezu aonekera pontho kuli anyakupfundza ace khumi na m'bodzi pikhadya iwo. Yezu aasandika na thangwi ya kukhonda kukhulupira kwawo, pontho na upoka wawo wa kukhonda kutawira pinalonga andzawo akhadaona Yezu wakulamuka pa kufa. ¹⁵ Yezu aapanga tenepa: “Ndokoni pa dziko yonsene ya pantsi pano, mbamumwaza Mphangwa Zadidi kuna anthu onsene. ¹⁶ Ule anatawira mbatambira batixmu anapulumuka, mbwenye ule anakhonda kutawira, anatongwa. ¹⁷ Kuli ale anatawira anadza kapaswa mphambvu za kucita pirengo ninga ipi: Na dzina yanga, anathamangisa mizimu ya kuipa, analonga malongero mapsa, ¹⁸ anaphata nyoka, angamwa ntombwe wa kupha munthu, nkhaba kuacita pya kuipa, pontho angamphemberera atenda mbaasandzika manja, iwo ana wanga.”

Kukwira kwa Yezu kudzulu

¹⁹ Pa kumala kulonga penepyo na anyakupfundza ace, Mbuya Yezu akwatiwa mbaenda kudzulu, mbakhala ku khundu ya nkono wa madyo wa Mulungu. ²⁰ Na tenepo, anyakupfundza a Yezu aenda mbamwaza Mphangwa Zadidi m'makhundu onsene. Mbuya akhaapedza na pirengo toera kusimbisisa mphangwa zikhalonga iwo kuti ndizodi.

LUKA

Mafala Akutoma

¹ Anthu azinji acita mphambvu za kulemba pinthu pidacitika pakati pathu, ² ninga mudapipangwa ife na ale akhali anyamaso kutomera pa kutoma, pontho mbakhala anyabasa a fala ya Mulungu. ³ Na tenepo, ine ndapipfundza pyonsene ncidikho-dikho kutomera pa kutoma. Pakumala, ndaona kuti mphyadidi ndikulemberezi imwe wakulemebza Tiyofigu, cibodzi na cibodzi, pyonsene ninga mudacitikira ipyo, ⁴ toera mukhonde kupenula pinthu pidapfundziswa imwe.

Zakariya ali Kudziwiswa na Anju Kubalwa kwa Juwau Bhatixta

⁵ Pa n'dzidzi wa Herodhi mambo wa Djudeya, akhalipo nyantsembe m'bodzi akhacemerwa Zakariya. Iye akhali m'bodzi wa nsoka wa anyantsembe wa Abiya. Nkazi wace akhali Zabere. Iye Zabere akhalimbo wa dzindza ya Arau. ⁶ Zakariya na nkazi wace akhali anthu akulungama pa maso pa Mulungu. Iwo akhabvera mwakukwana myambo na matongerolo onsene a Mbuya. ⁷ Mbwenye iwo hakhali na ana tayu, thangwi Zabere hakhabala tayu. Pontho mamuna na nkazi, akhadakulupala.

⁸ Ntsiku inango, pa n'dzidzi ukhakhala nsoka wa Zakariya m'basa, iye akhacita basa yace ya unyantsembe patsogolo pana Mulungu. ⁹ Ninga nsambo wa anyantsembe, iye asankhulwa toera apite mu Nyumba ya Mbuya, kuti aende kapisa pinthu pyakununkhira pinacemerwa isensu. ¹⁰ Pa n'dzidzi ukhapiswa isensu, mbumba yonsene ikhaphembera kunja.

¹¹ Na tenepo, anju wa Mbuya abulukira pana Zakariya, mbalimira ku khundu ya madyo ya guwa ikhapisirwa isensu. ¹² Zakariya na kuona anju, atutumuka mbagopa. ¹³ Mbwenye anju ampanga kuti: “Leka gopa, Zakariya! Mulungu abva maphembero ako. Nkazi wako Zabere anadza kabala mwana wa mamuna, dzina yace iwe unadza kanthula Juwau. ¹⁴ Kunaoneka kukomerwa na kutsandzaya muna iwe, na anangombo azinji anatsandzaya na kubaliwa kwace. ¹⁵ Thangwi iye anakhala nkulu pa maso pa Mbuya. Pontho iye nkhave kudza kamwa vinyu na pya kumwa pinango pya kuledz-eresa. Anati adzale na Nzimu wa Mulungu kutomera m'mimba mwa mai wace. ¹⁶ Na tenepo, anati aabweze pontho anthu azinji a mbumba ya Izraeli aenda kuna Mbuya Mulungu wawo. ¹⁷ Iye anaenda patsogolo pa Mbuya, mu nzimu na mphambvu ninga za Eliya, toera abweze mitima ya ababa kuna anawo, na kuna anthu akukhonda kubvera abwerere mwakulungama, kuti asasanyire mbumba toera iphatire basa Mbuya.”

¹⁸ Mphapo Zakariya abvundzisa anju mbalonga kuti: “Ndinapidziwa tani pinthu penepi kuti ndimo mwenedi? Thangwi ine na nkazanga, tonsene ndife mankhalamba.”

¹⁹ Anju antawira tenepa: “Ine ndine Gabhiriyeli, ndiri pa maso pa Mulungu midzidzi yonsene. Iye andituma ndilonge na iwe toera ndikupase mphangwa izi zadidi.

²⁰ Cincino iwe unakhala bewewe. Unacimwana kulonga mpaka ntsiku inacitika penepi. Thangwi wapokanya mafala anga, anadza kafuna kucitika n'dzidzi wace ungakwana.”

²¹ Mukhacitika penepyo, mbumba yonsene ikhadikhira Zakariya, mbwenye ikhadzumatirwa na kuona kudembuka kukhacita iye mu Nyumba ya Mulungu. ²² Pa kubuluka kwace Zakariya mu Nyumba ya Mulungu, abuluka mbali bewewe mbakhacimwana kulonga. Penepo mbumba yonsene yadzindikira kuti piripo pikhadaoneswa iye na Nzimu wa Mulungu n'kati mwa Nyumba ya Mulungu. Na tenepo, Zakariya akhakwanisa kulonga na mbumba na manja basi.

²³ Pidamala izo ntsiku zace za basa mu Nyumba ya Mulungu, Zakariya abuluka mbaenda ku nyumba kwace. ²⁴ Pakumala penepo, Zabere nkazi wa Zakariya akhala na

pa thupi. Na tenepo, amala myezi mixanu, mbakhakhala pa nyumba. ²⁵ Iye akhalonga tenepa: “Izi ndi nkhombo za Mbuya! Cincino Iye andionambo toera kundimwaza manyadzo patsogolo pa mbumba.”

Mariya ali Kudziwiswa na Anju Kubalwa kwa Yezu

²⁶ Zabere pikhakhala iye na pa thupi ya myezi mitanthatu, Mulungu atuma anju Gabhiriyeli, kuti aende ku nzinda ubodzi unacemerwa Nazareti ku dziko ya Galileya, ²⁷ kuti aende kalonge na mwali m'bodzi anacemerwa Mariya, akhadasembwa na Zuze, mwana wa dzindza ya mambo Dhavidhi. ²⁸ Anju afendedzera Mariya, am'mwanyika mbampanga tenepa: “Makolokoto iwe wakudzala na nkhombo! Mbuya ali na iwe.”

²⁹ Apo Mariya na kupibva, adzumatirwa pikulu kakamwe, mbakhasaka kudziwa kuti mamwanyikiro enewa asalonganji? ³⁰ Mbwenye anju ampanga kuti:

“Leka kugopa Mariya, thangwi

Mulungu asafuna kukupasa nkhombo zace!

³¹ Iwe unati ukhale na pa thupi

mbubala mwana wa mamuna,

dzina yace unadza kanthula Yezu.

³² Iye anakhala nkulu,

mbadza kacemerwa

Mwana wa Mulungu wa nkulu kakamwe.

Mulungu Mbuya anadza kampasa

umambo wa baba wace Dhavidhi.

³³ Pontho Iye anadza katonga kwenda na kwenda mbumba ya Djakobo.

Umambo wace nkhaba kudza kamala.”

³⁴ Mphapo Mariya alonga kuna anju kuti: “Pinacitika tani penepi, thangwi ine ndisati kudziwa mamuna?”

³⁵ Anju antawira tenepa: “Nzimu wa Mulungu unabwera muna iwe. Pontho mphambvu za Mulungu wa nkulu kakamwe zinakugudumira na n'thundzi wace. Na thangwi eneyo, mwana anafuna kudza kabalwa, anadza kacemerwa wakulungama, pontho anadza kacemerwa Mwana wa Mulungu. ³⁶ Pontho m'bale wako Zabere, anati akhale na mwana wa mamuna pa unkhallamba wace. Ule akhalongwa kuti nkhaba kubala, lero iye ana pa thupi, mwezi uno ndi wacitanthatu. ³⁷ Thangwi kuna Mulungu nkhaba cinthu cinacimwanika.”

³⁸ Penepo Mariya antawira tenepa: “Ndiri pano ine n'dzakazi wa Mbuya. Mphapo mbapicitike pyapyo kuna ine ninga mudapilongera imwe.” Na tenepo, anju aenda pyace.

Mariya Aenda Kaona Zabere

³⁹ Pa ntsiku zenezo, Mariya acita ulendo wace na mwansanga, mbaenda ku nzinda ubodzi ukhagumanika ku cisa ca mapiri, ku dziko ya Djudeya. ⁴⁰ Kweneko, iye apita n'nyumba ya Zakariya mbamwanyika Zabere. ⁴¹ Zabere na kubva kumwanyikwa kudacitwa iye na Mariya, mwana athaula m'mimba mwace. Na tenepo, Zabere adzala na Nzimu wa Mulungu, ⁴² mbalonga na mphambvu kuti:

“Iwe ndiwe wakusimbwa

pakati pa akazi,

pontho mwana anafuna kudza kabala iwe

ndi wakusimbwambo!

⁴³ Mbwenye ndine ani ine kuti ndidze kaoniwa na mai wace Mbuya wanga? ⁴⁴ Pa n'dzidzi ubodzi ene udabva ine kumwanyikwa na iwe, mwana wanga atoma kuthaula

m'mimba mwanga na kukomerwa. ⁴⁵ Kutsandzaya ndi kwako iwe Mariya adatawira kuti pinacitika pidakupanga Mbuya!”

Nyimbo ya Mariya

⁴⁶ Na tenepo, Mariya alonga kuti:

“Ntima wanga usakuza
Mbuya.

⁴⁷ Pontho nzimu wanga usasekera
Mulungu,

Mpulumusi wanga,

⁴⁸ thangwi iye akumbukambo
ine n'dzakazi wace,
munthu wakukhonda kukwanira.

Apo kutomera lero mpaka kutsogolo,
madzindza onsene
anati andicemere nkazi

wakudzala na nkhombo.

⁴⁹ Thangwi Mulungu wa mphambvu acita
pinthu pikulu kakamwe kuna ine.

Wakulungama ndiyo dzina yace.

⁵⁰ Ntsisi zace asazipangiza kuna ale anan'gopa,
pa dzindza na dzindza.

⁵¹ Iye acita pinthu pikulu na nkono wace,
mbamwaza ale akhanyerezera pya umbirimi
n'kati mwa mitima yawo.

⁵² Agwisa amambo a mphambvu
m'mipando mwawo ya umambo,
mbakwiza anthu akupwazika.

⁵³ Akhutisa anyanjala
na pinthu pyadidi,
mbwenye athamangisa anyakupfuma cimanja-manja.

⁵⁴ Aphedza n'dzakazi wace Izraeli,
mbakumbukira
ntsisi zace

⁵⁵ kuna Abharaamu
na dzindza yace
kwenda na kwenda,
ninga mudapikirira Iye
a mbuya athu.”

⁵⁶ Mariya akhala na Zabere dhuzi na kuthamangira myezi mitatu, buluka penepo mbabwerera ku nyumba kwace.

Kubalwa kwa Juwau Bhatixta

⁵⁷ Pidakwana izo ntsiku zace za kubala, Zabere abala mwana wa mamuna. ⁵⁸ Abale ace na anthu anango a pa cisa, abva kuti Mulungu ambvera ntsisi zikulu, mbaenda onsene kancitira makolokoto.

⁵⁹ Pa ntsiku yacisere, anthu aenda kansidza cimwenyi mwana, mbakhafuna kumpasa dzina ya Zakariya, dzina ya baba wace mwana. ⁶⁰ Mbwenye mai wace atawira mbalunga tenepa: “Nkhabe! Iye anacemerwa Juwau.”

⁶¹ Penepo iwo antawira nkazi kuti: “Ku dzindza kwako nkhaba munthu ana dzina eneyi.”

⁶² Na tenepo, iwo atoma kulonga na manja na baba wace mwana, toera adziwe dzina yansi inafuna ine kupasa mwana wace. ⁶³ Zakariya aphemba citabwa kuti alemberepo dzina ya mwana. Penepo iye alemba tenepa: “Dzina yace ndi Juwau.” Na tenepo, onsene adzumatirwa napyo. ⁶⁴ Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi, Zakariya atoma kulonga pontho mwadidi ninga mwakale, mbatoma kukuza Mulungu. ⁶⁵ Anthu onsene a pacisa atoma kugopserwa pikulu. Na tenepo, mphangwa zenezo zamwazika n'cisa consene ca m'mapiri a ku Djudeya. ⁶⁶ Onsene akhabva mbapilongwa penepyo akhabvundzisana tenepa: “Kodi mwana uyu anadza kakhala ani?” Thangwi mphambvu za Mbuya zikhali na iye.

Nyimbo ya Zakariya

⁶⁷ Penepo Zakariya, babace mwana, adzazwa na Nzimu wa Mulungu mbatoma kulonga pinthu na nzimu ubodzi-bodzi kuti:

⁶⁸ “Mbasimbwe Mbuya,
Mulungu wa Izraeli,
thangwi iye abwera kudza kaona na kupulumusa
mbumba yace.

⁶⁹ Iye atidzesera
upulumuki wa mphambvu
wa dzindza ya n'dzakazi wace Dhavidhi.

⁷⁰ (Ninga mudapilongera Mulungu
kale na kale na milomo ya aporofeta ace akulungama,)

⁷¹ mbatipulumusa
mwa anyamalwa athu
na m'manja mwa onsene
anatizonda,

⁷² toera kupangiza a mbuya athu ntsisi zace,
pontho na kukumbuka cibverano cace ca kulungama,

⁷³ na cidumbiriro cidacita Iye
kuna baba wathu Abharaamu,

⁷⁴ ca kutiombola m'manja
mwa anyamalwa athu,
toera timphatire basa na kukhonda kugopa,

⁷⁵ mwakulungama na mwa udidi
pa maso pace,
ntsiku zathu zonsene.

⁷⁶ Iwe mwana wanga, unati ucemerwe mporofeta wa Mulungu wa nkulu kakamwe.
Unaenda patsogolo pa Mbuya

toera unsasanyire njira,

⁷⁷ toera kupasa mbumba yace
udziwisi wa upulumuki,
unabulukira pa kulekererwa
kwa madawi awo,

⁷⁸ na thangwi
ya ntsisi zikulu
za Mulungu wathu,

zinacita kuti atigasire
dzuwa ya kudzulu,

⁷⁹ toera kumwinikira ale
anakhala n'cidima
na ali mu nthundzi wa kufa,

pontho toera kulondeza myendo yathu
mu njira ya ntendere.”

⁸⁰ Mwana akhakula mbawanga mu nzimu. Pontho akhala n'thando mpaka ntsiku idabulukira iye pakweca, kuna mbumba ya Izraeli.

2

Kubalwa kwa Yezu (Mt 1:18-25)

¹ Pa n'dzidzi unowu, mambo Sezari Aguxtu wa ku Roma, amwaza ntemo n'dziko mwace wa kulonga kuti mbumba yonsene isatongwa ilemberwe. ² Uku ndi kulemberwa kwakutoma kwa anthu, kudacitika pa n'dzidzi ukhatonga mambo Kirinu dziko ya Sirya. ³ Na tenepo, anthu onsene akhaenda ku mizinda yawo ya kubaliwa, toera akhalemberwe.

⁴ Zuze, na thangwi ya kukhala wa dzindza ya Dhavidhi, abulukambo ku nzinda wa Nazareti, ku dziko ya Galileya, mbaenda ku dziko ya Djudeya, ku nzinda wa Bheleya, kudabaliwa mambo Dhavidhi. ⁵ Kweneko, Zuze aenda pabodzi na nkazi wace Mariya mbali na pa thupi, toera akhalemberwembo.

⁶ Pa n'dzidzi ukhakhala iwo ku Bheleya, wakwanambo n'dzidzi kuti mwana abaliwe. ⁷ Na tenepo, Mariya abala mwana wace wa utombo wa mamuna. Penepo mai wace anfinikiza na nguwo, mban'gonesa n'cimwadiya cikhadyera pifuyo, thangwi nyumba ya kufikira alendo ikhadadzala.

Akumbidzi na Maanju

⁸ Pa cisa ceneco, akhalipo akumbidzi n'thando, mbakhaonera pifuyo pyawo na masiku. ⁹ Penepo anju wa Mbuya aabulukira, mbiri ya Mbuya yayetimira nkhundu mwawo, iwo mbagopa pikulu kakamwe. ¹⁰ Mbwenye anju aapanga kuti: “Lekani kugopa! Ndakudzeserani Mphangwa Zadidi zakutsandzaisa pikulu kakamwe kuna anthu onsene. ¹¹ Thangwi lero, mu nzinda wa Dhavidhi, abalwa Mpulumusi wanu Kirixtu Mbuya. ¹² Imwe munandzindikira na ici: Munagumana mwana wa ng'ono adabalwa cincino adafinikizwa na nguwo, mbagoneswa n'cimwadiya cakudyera pifuyo.”

¹³ Na mwansanga, wabulukira mwinji wa anyankhondo a kudzulu, pabodzi na anju, mbakhakuza Mulungu na mafala awa:

¹⁴ “Mbiri kuna Mulungu wa kudzulu,
ntendere pa dziko kuna anthu
ale anafuniwa na Iye.”

¹⁵ Anju pidabwerera izo mbazyenda kudzulu, akumbidzi atoma kulonga okha-okha tenepa: “Tendeni ku Bheleya tikhaone ipi pidacitika, pontho tikhaone pidatipanga Mbuya.”

¹⁶ Na tenepo, iwo athamanga mbaenda kweneku, mbagumana Mariya na Zuze, mwana mbakhagona n'cimwadiya cikhadyera pifuyo. ¹⁷ Pidamala iwo kumuona, alonga kuna anthu onsene, pire pikhadapangwa iwo na anju, pa thangwi ya mwana unowu. ¹⁸ Apo anthu onsene adapibva pikhalonga akumbidzi, adzumatirwa napyo. ¹⁹ Mbwenye Mariya akhapikoya pinthu pyonsene pikhabva iye, mbakhapinyerezera mwadidi mu ntima mwace. ²⁰ Na tenepo, akumbidzi abwerera mbakhapasa mbiri na kukuza Mulungu pa pyonsene pikhabva iwo na pikhaona iwo, ninga mukhadapipangirwa iwo.

Yezu ali kuperekwa mu Nyumba ya Mulungu

²¹ Mudakwana izo ntsiku zisere toera kusidza mwana cimwenyi, athuliwa dzina ya Yezu, dzina ikhadapaswa iye na anju, mai wace mbadzati kukhala na pa thupi.

²² Mudakwana iwo n'dzidzi wa kuceneswa, ninga mudalongera mwambo wa Mozesi, Zuze na Mariya ankwata mwana mbaenda naye ku Djerusalema, toera ampereke pat-sogolo pana Mbuya, ²³ (ninga mudalemberwa ipyo mu mwambo wa Mbuya kuti: “Ana a utombo onsene acimuna, asatongwa aperekwe m'manja mwa Mbuya.”) ²⁴ Pontho toera kupereka ntsembe za ana madjiwa awiri, peno ana nkhangaiwa awiri, ninga munalongera mwambo wa Mbuya.

²⁵ Apo ku Djerusalema, akhalipo mamuna m'bodzi akhacemerwa Simiyau. Iye akhali munthu wakulungama mbakhalemedza Mulungu, pontho akhadikhira kumatamiswa kwa mbumba ya Izraeli. Nzimu wa Mulungu ukhakhala na iye. ²⁶ Pontho Nzimu wa Mulungu ukhadampangiza kuti iye nkhaba kufa, mbadzati kumuona Kirixtu adapikirirwa na Mbuya. ²⁷ Simiyau, akwatwa na Nzimu wa Mulungu, mbaenda mu Nyumba ya Mulungu. Baba wace na mai wace, pidankwata iwo mwana mbaenda naye mu Nyumba ya Mulungu toera kancitira pinalonga mwambo, ²⁸ Simiyau akwata mwana m'manja mwace mbakuza Mulungu, mbalonga tenepa:

²⁹ “Cincino, siyani n'dzakazi wanu aende pyace na ntendere
ninga mudampikirira imwe.

³⁰ Thangwi ndamuona ndekha na maso anga
Mpulumusi,

³¹ adasasanyira imwe
pa maso pa mbumba zonsene.

³² Cieza toera mwinikira mbumba
zidakhonda kukhala madjuda,
pontho na kupasa mbiri mbumba yanu ya Izraeli.”

³³ Baba wace na mai wace mwana, akhala akudzumatirwa na pire pikhalongwa na thangwi ya mwana. ³⁴ Simiyau aphemba kuna Mulungu kuti aapase nkhombo, mbalonga kuna Mariya mai wace Yezu kuti: “Mwana uyu asankhulwa kalene na Mulungu toera kugwisa na kulamusa anthu azinji a dziko ya Izraeli. Pontho mwana unowu anati akhale cidzindikiro ca Mulungu ca kukhonda kubverana. ³⁵ Na tenepo, manyerezero mazinji a m'mitima mwawo anadza kadziwika, pontho iwe unadza katsukwala ninga munthu adalaswa na tarasada mu ntima.”

³⁶ Akhalipo penepo mporofeta wa nkazi akhacemerwa Yana mwana wa Fanweli, wa dzindza ya Azeri. Iye akhali nkhalamba. Akhadaferwa na mamuna akhadakhala na iye pyaka pinomwe basi pa banja. ³⁷ Na tenepo, iye akhala na uzice wa kuferwa na mamuna mpaka pyaka makumasere na pinai. Akhalambira Mulungu wace, mbakhaphembera na kupimana ca kudya, masiku na masikati mbakhakhonda buluka mu Nyumba ya Mulungu. ³⁸ Pidafika iye mwenemu, pa n'dzidzi unowu ene, atoma kupereka takhuta kuna Mulungu, mbalonga na thangwi ya Mwana kuna anthu onsene akhadikhira kuombolwa kwa Djerusalema.

³⁹ Pakumala kucita pyonsene pya Mwambo wa Mbuya, Zuze na Mariya abwerera kwenda ku nzinda wawo wa Nazareti, ku dziko ya Galileya. ⁴⁰ Na tenepo, Mwana akhakula mbakhakhala na mphambvu, mbadzala na udziwisi. Pontho nkhombo za Mulungu zikhali na Iye.

Yezu ali mu Nyumba ya Mulungu

⁴¹ Pa pyaka pyonsene, baba wace na mai wace Yezu akhaenda ku Djerusalema, pa ph-wandu ya Paxkwa. ⁴² Yezu mudacita Iye pyaka khumi na piwiri, aenda na baba wace na mai wace ku phwandu ya Paxkwa ku Djerusalema, ninga nsambo wawo. ⁴³ Mudamala

phwandu ya Paxkwa, pa kubwerera kwenda ku nyumba kwawo, Yezu akhadasalikira ku Djerusalema, baba wace na mai wace mbakhonda dziwa cinthu. ⁴⁴ Baba wace na mai wace, na kunyerezera kuti Iye ali kubwera na andzace njira, amala ntsiku ya mumphu mbakhafamba. Na tenepo, iwo atoma kunsaka pakati pa abale na pa anthu a pa cisa. ⁴⁵ Pidansowa iwo, abwerera ku Djerusalema kansaka. ⁴⁶ Pa kupita ntsiku zitatu, iwo an'gumana mu Nyumba ya Mulungu, mbali nawa pakati pa anyakudziwisa a mwambo, mbakhaabvesera na kuabvundzisa. ⁴⁷ Penepo anthu onsene akhamubva akhadzumatirwa na thangwi ya ndzeru zace, pontho na matawiriro ace mibvundzo. ⁴⁸ Baba wace na mai wace pidamuona iwo, adzumatirwambo napyo. Penepo mai wace ampanga kuti: “Mwananga, Thangwi yanji wacita penepi kuna ife? Babako na ine tikhadatsukwala pikulu na kukusaka.” ⁴⁹ Apo Yezu antawira tenepa: “Thangwi yanji mukhandisaka? Imwe nkhaba kupidziwa kuti Ine ndisatongwa ndicite pinthu pya Babanga?”

⁵⁰ Mbwenye iwo acimwana kupibvesesa pikhalonga Yezu.

⁵¹ Na tenepo, Yezu abwerera pabodzi na baba wace na mai wace, kwenda ku Nazareti. Yezu akhali mwana wakuabvera. Mbwenye mai wace Yezu akhapikoya pyonsene ipi mu ntima mwace. ⁵² Apo Yezu akhakula pa udziwisi, na pa thupi, na pa nkhombo, pa maso pa Mulungu na pa maso pa anthu.

3

Juwau Bhatixta Asasasanyira Njira

(Mt 3:1-12; Mk 1:2-8)

¹ Pa caka ca cikhumi na pixanu ca umambo wa Tibheryo Sezari, Ponsyo Pilato mbali ntongi wa Djudeya, Herodhi mbali ntongi wa Galileya, m'bale wace Herodhi anace-merwa Filipi mbali ntongi wa Itureya na Taronite, Lizanya mbali ntongi wa Abhileni, ² Anasi na Kaifasi mbali akulu aanyantsembe. Ndi caka ceneco cidalonga Mbuya n'thando kuna Juwau mwana Zakariya. ³ Juwau afamba cisa consene dhuzi na nyanza ya Djorodani, mbakhamwaza mphangwa izi: “Tambirani batixmu, ninga cidzindikiro ca kuchunyuka toera kulekererwa kudawa.” ⁴ Ipi pyacitika ninga mudapilemba mporofeta Izaiya m'bukhu mwace mbalonga tenepa:

“Alipo anakhuwa n'thando kuti:

‘Sasanyirani njira
toera Mbuya apite nayo.

Nfungulireni
miseu ya kulungama.

⁵ Magowa onsene anatutirwa.
Mapiri na nthunda zonsene
zinazerezwa.

Miseu ya magurayi inalungamiswa,
njira za makolong'ondo
zinazerezwa.

⁶ Anthu onsene
anati aone kupulumusa kwa Mulungu.’ ”

⁷ Juwau akhapanga mwinji wa anthu ukhabwera katambira Batixmu kuna iye, mbalonga tenepa: “Dzindza ya nyoka! Mbani akupangani kuti muthawe nyatwa zinafunu kudza? ⁸ Citani pinthu pinapangiza kuti imwe mwachunyukadi. Lekani kunyerezera mbamulonga mwekhene m'bodzi na m'bodzi kuti: ‘Ife ndife ana a dzindza ya Abharaamu.’ Thangwi ine ndisakupangani kuti Mulungu ana mphambvu za kusanduza myala iyi, kuti ikhale ana a dzindza ya Abharaamu! ⁹ Mbadzo yamala

kusasanyirwa toera kugwanda nayo miti na michici ene. Na tenepo, muti onsene unakhonda kubala misapu yadidi, unagwandiwa mbuponyiwa pa moto.”

¹⁰ Penepo mbumba ikhabvundzisa Juwau Bhatixta mbilonga kuti: “Mphapo ti-satongwa ticitenji?”

¹¹ Apo Juwau aatawira tenepa: “Ana nguwo ziwiri, mbapasembo ibodzi ndzace adaisowa. Pontho ule ana ca kudya mbagawirane na ule adasowa ca kudya.”

¹² Penepo, anango anyakukumbusa misonkho afikambo kuna Juwau toera kutambira batixmu, mbambvundza kuti: “Mpfundzisi, ndi ninji pinatongwa ife kucita?”

¹³ Juwau aatawira tenepa: “Kumbusani ntengo unalonga mwambo basi.”

¹⁴ Na tenepo, anyakhondo anango akhabvundzisambo kuti: “Kodi ife, tisatongwa ticitenji?”

Penepo Juwau aatawira kuti: “Lekani kukwatira munthu kobiri yace na mphambvu, peno kumulongera pya uthambi. Mbwenye komerwani na ntengo wanu unatambira imwe.”

Umboni wa Juwau Bhatixta

¹⁵ Na tenepo, mbumba yatoma kukhala na cidikhiro cikulu, mbakhanyerezera kuti panango Juwau Bhatixta ndiye Kirixtu. ¹⁶ Penepo Juwau aapanga anthu onsene kuti: “Ine ndisakutambirisani batixmu na madzi, mbwenye ali kubwera munthu wa mphambvu ya utongi kakamwe kupita ine. Pontho ine sine munthu kuti ndinakwanisa kunsudzula mithambo ya ntsapato zace. Unowu anakutambirisani batixmu na Nzimu wa Mulungu na moto. ¹⁷ Iye ana foxolo m'manja mwace toera kucenesa pa mbuwa, na kuikha tirigu n'cikwa. Mbwenye anapisa maudzu na moto wakukhonda kuthima.”

¹⁸ Juwau akhalanga mbumba na mafala anango mazinji, na kuapanga Mphangwa Zadidi.

¹⁹ Mbwenye iye asandika Herodhi na thangwi ya Herodhiya, nkazi wa m'bale wace Herodhi, pontho na thangwi ya pyonsene pya kuipa pikhacita iye. ²⁰ Pontho Herodhi adza kathimiza kucita pya kuipa pikulu kakamwe, pa kupitisa Juwau n'kaidi.

Batixmu ya Yezu

(Mt. 3:13-17; Mt. 1:1-17; Mk.1:9-11)

²¹ Pidamala mbumba yonsene kutambira batixmu, Yezu aendambo katambira batixmu. Apo penepo, Yezu pikhaphembera iye, thambo yafunguka. ²² Na tenepo, Nzimu wa Mulungu waoneka mbuchita buluka kudzulu ninga nkhangaiwa, mbumphamira. Penepo, kudzulu kwabuluka fala, mbilonga tenepa: “Iwe ndiwe Mwana wanga wakufunika, ananditsandzaisa.”

Dzindza ya Yezu

²³ Yezu pidatoma Iye kuphata basa, akhatamangira pyaka makumatatu pya kubalwa. Iye akhali mwana wa Zuze, ninga mukhanyerezera anthu.

Zuze akhali mwana wa Eli, ²⁴ Eli akhali mwana wa Matati,
Matati mwana wa Levi, Levi mwana wa Meliki,
Meliki mwana wa Djanai, Djanai mwana wa Zuze,

²⁵ Zuze akhali mwana wa Matatiya,
Matatiya mwana wa Amosi,
Amosi mwana wa Naumi, Naumi mwana wa Esili,
Esili mwana wa Nagai,

²⁶ Nagai akhali mwana wa Maate,
Maate mwana wa Matatiya,
Matatiya mwana wa Semeyi,
Semeyi mwana wa Zuze, Zuze mwana wa Djuda,

²⁷ Djuda akhali mwana wa Juwanaa, Juwanaa mwana wa Resa,

Resa mwana wa Zorobhabheli,
 Zorobhabheli mwana wa Salatiyeli,
 Salatiyeli mwana wa Neri,
²⁸ Neri akhali mwana wa Meliki,
 Meliki mwana wa Adhi, Adhi mwana wa Koza,
 Koza mwana wa Elimadha, Elimadha mwana wa Eri,
²⁹ Eri akhali mwana wa Djoswee, Djoswee mwana wa Eliyezeri,
 Eliyezeri mwana wa Djorimi, Djorimi mwana wa Matati,
 Matati mwana wa Levi,
³⁰ Levi akhali mwana wa Simiyau,
 Simiyau mwana wa Djuda, Djuda mwana wa Zuze,
 Zuze mwana wa Djonani,
 Djonani mwana wa Eliakimu,
³¹ Eliakimu akhali mwana wa Meleya, Meleya mwana wa Mena,
 Mena mwana wa Matata, Matata mwana wa Nata,
 Nata mwana wa Dhavidhi, ³² Dhavidhi akhali mwana wa Djese,
 Djese mwana wa Obhedhi, Obhedhi mwana wa Bhowazi,
 Bhowazi mwana wa Salomau,
 Salomau mwana wa Naasomi,
³³ Naasomi akhali mwana wa Aminadhabhi,
 Aminadhabhi mwana wa Adhimimi, Adhimimi mwana wa Arini,
 Arini mwana wa Exzoromi, Exzoromi mwana wa Peresi,
 Peresi mwana wa Djuda, ³⁴ Djuda akhali mwana wa Djakobo,
 Djakobo mwana wa Izaki,
 Izaki mwana wa Abharaamu,
 Abharaamu mwana wa Tera, Tera mwana wa Nakori,
³⁵ Nakori akhali mwana wa Seruge,
 Seruge mwana wa Ragauu,
 Ragauu mwana wa Faleki, Faleki mwana wa Ebheri,
 Ebheri mwana wa Sala, ³⁶ Sala akhali mwana wa Kainaa,
 Kainaa mwana wa Arifaxadhe, Arifaxadhe mwana wa Semi,
 Semi mwana wa Nowa, Nowa mwana wa Lameki,
³⁷ Lameki akhali mwana wa Metusalemi,
 Metusalemi mwana wa Enoki,
 Enoki mwana wa Jaredi,
 Jaredi mwana wa Maalaleeli,
 Maalaleeli mwana wa Kainaa, ³⁸ Kainaa akhali mwana wa Enosi,
 Enosi mwana wa Seti, Seti mwana wa Adhamu,
 Adhamu mwana wa Mulungu.

4

Kunyengererwa kwa Yezu (Mt.4:1-11; Mk.1:12-13)

¹ Yezu abuluka mu nyanza ya Djorodani wakudzala na Nzimu wa Mulungu, mbakwatiwa kwenda n'thando na Nzimu ubodzi-bodzi wa Mulungu. ² Mwenemu n'thando, Yezu anyengererwa na Sathani ntsiku makumanai. Pa ntsiku zenezi, nkhaba cinthu cidadya iye. Na tenepo, pakumala ntsiku zenezo iye abva njala.

³ Penepo Sathani ampanga kuti: “Ngakhala iwe ndiwe Mwana wa Mulungu, panga mwala uyu kuti usanduke ubwere nkate.”

⁴ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “Pyalembwa m'Bukhu ya Mulungu kuti: ‘Munthu nkhaba kukhala m'maso na ca kudya basi tayu.’ ”

⁵ Penepo Sathani ankwata Yezu mbaenda naye pa mbuto ya kulapha, mbampangiza n'dzidzi ubodzi ene, umambo onsene wa pa dziko, ⁶ mbampanga kuti: “Ine ndinaku-pasa mphambvu ya utongi na mbiri yonsene iyi. Thangwi pyonsene ipi ndapasiwa, pontho ndinakwanisa kupasa anafuna ine. ⁷ Na tenepo, ungandilambira, pyonsene ipi pinakhala pyako.”

⁸ Yezu antawira tenepa: “Pyalembwa kuti: Lambira Mbuya Mulungu wako, mbuphatira Iye ekha basi.”

⁹ Pakumala penepo, Sathani ankwata Yezu mbaenda naye ku Djerusalema, mbankwiza padzulu kakamwe pa Nyumba ya Mulungu mbampanga tenepa: “Ngakhala iwe ndiwe Mwana wa Mulungu, numpha ugwe pantsi.” ¹⁰ Thangwi pyalembwa kuti:

“Mulungu anatuma anju zace, na thangwi yako
toera akukoye.

¹¹ Pontho, iwo anakugampha na manja awo,
toera ukhonde kuphekeka
pa mwala.”

¹² Yezu antawira tenepa: “Pyalongwa kuti: ‘Leka kulesera Mbuya Mulungu wako.’ ”

¹³ Pakumala manyengerero onsene awa, Sathani ansiya Yezu mbadikhira n'dzidzi unango.

Yezu Asakhondiwa ku Nazareti

¹⁴ Na tenepo, Yezu abwerera ku Galileya wakudzala na mphambvu za Nzimu wa Mulungu, mbiri yace mbibvekera n'cisa ceneco consene. ¹⁵ Iye akhapfundzisa n'nyumba za kuphembera, anthu onsene mbakhansimba.

¹⁶ Yezu aenda ku Nazareti kudakula iye. Ntsiku ya Sabudu, Iye apita n'nyumba ya kumphembera ninga nsambo wace. Penepo, Iye alamuka toera kuona pidalembwa mu Bukhu ya Mulungu. ¹⁷ Na tenepo, Yezu apasiwa bukhu ya mporofeta Izaiya. Aifungula, mbagumana mbuto ikhadalembwa tenepa:

¹⁸ “Nzimu wa Mbuya
uli na ine,
thangwi iye andidzoza
toera ndilonge Mphangwa Zadidi
kuna anyakucherenga.

Iye andituma
toera ndikhadziwise adamangwa
kuti asudzulwa,
pontho kuti madzimola
akwanise kuona,
na kuombola anyakupondererwa.

¹⁹ Pontho na kudziwisa caka ca ntsisi
za Mbuya.”

²⁰ Na tenepo, afunga Bukhu mbaibweza pontho kuna nyabasa wa mwenemu, mbakhala pyace pantsi. Onsene akhali mu nyumba ya kumphembera atoma kumulang'anisa. ²¹ Penepo, Yezu atoma kuapanga kuti: “Lero pyasimbiswa ipi pidamala imwe kubva m'Bukhu ya Mulungu.”

²² Onsene atoma kunsimba Yezu mbakhadzumatirwa na mafala ace adidi akhabuluka pa mulomo pace, mbwenye akhabvundza kuti: “Kodi siye unowu tayu mwana wa Zuze?”

²³ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ndimo mwene, imwe munati mundilongere nsanje unalonga kuti: ‘Iwe nkondzi, kondzeka wekha. Citambo muno n'dziko mwako, pire pidabva ife kuti wapicita mu Kafaranaumi.’ ”

²⁴ Yezu athimiza pontho mbalanga kuti: “Ndimo mwene ndisakupangani kuti: Nkhabe mporofeta m'bodzi anatambirwa mwadidi ku dziko kwace.” ²⁵ Ndimo mwene, ndinakudziwisani kuti: “Pa midzidzi ya Eliya, akhalipo akazi azinji adaferwa na amuna awo mu dziko ya Izaraeli, caka cidaoneka cilala cidamala pyaka pitatu na hafu, mbakuoneka njala ikulu n'dziko yonsene. ²⁶ Apo nkhaba nkazi m'bodzi adaferwa na mamuna wace wa ku Izaraeli, adatumirwa Eliya. Mbwenye iye atumiwa kwenda ku dziko inango kuna nkazi m'bodzi basi adaferwa na mamuna wace, wa ku Sara-peta, ku cisa ca Sidhoni. ²⁷ Pontho akhalipombo anyamatanya azinji ku Izaraeli pa midzidzi ya mporofeta Elizeu, mbwenye nkhaba m'bodzi wawo adawangiswa. Adadza kawangiswa ndi Namani basi wa ku dziko ya Sirya.”

²⁸ Anthu onsene akhali n'nyumba ya kuphembera, aipirwa pikulu na kubva penepyo.

²⁹ Na tenepo, anthu onsene alamuka mbanthamangisa mu nzinda, mbankwata mpaka padzulu pa phiri pakhadamangwa nzinda unowu, toera am'bhomere pantsi.

³⁰ Mbwenye Yezu apita na pakati pawo mbaenda pyace.

Yezu Asathamangisa Nzimu wa Kuipa (Mk.1:21-28)

³¹ Na tenepo, Yezu aenda ku Kafaranaumi ku nzinda wa Galileya, mbatoma kupfundzisa mbumba ntsiku ya Sabudu. ³² Anthu onsene akhadzumatirwa na kupfundzisa kukhacita Yezu, thangwi akhalonga na utongi onsene.

³³ N'nyumba ya kuphembera, akhalipo mamuna m'bodzi akhadaphatwa na Sathani, nzimu wa kuipa, mbakhakhuwa na mphambvu zonsene tenepa: ³⁴ Xi! Musafunanji na ife, Yezu wa ku Nazareti? Mwabwera kudza katifudza? Ine ndisakudziwani kuti ndimwe ani. Ndimwe wakulungama wa Mulungu.

³⁵ Penepo Yezu aupwekera nzimu wa kuipa, mbaupanga kuti: “Matama! Buluka muna munthu!” Na tenepo, nzimu wa kuipa wam'bhoma munthu pantsi, pa maso pa anthu onsene, mbubuluka m'manungo mwace, munthu mbakhonda kuphekeka.

³⁶ Onsene anthu adzumatirwa napyo mbakhalonga okha-okha tenepa: “Mafala anji enewa anatonga na Iye mizimu ya kuipa na mphambvu na utongi, iyo mbibulukadi!”

³⁷ Na tenepo, mbiri yace Yezu ikhabwekera m'pisa pyonsene pya dhuzi.

Yezu Anamphambvu za Kukunda Mizimu ya Kuipa na Nthenda (Mt.8:14-17; Mk.1:29-34)

³⁸ Yezu abuluka ku nyumba ya kuphembera, mbaenda ku nyumba ya Simau. Mebzala wace Simau akhadaferuka pikulu pyene. Iwo aphemba kuna Yezu kuti amphedze.

³⁹ Yezu alimira nkundu mwa ntenda, akotama mbapwekera nthenda, iyo mbinsiya. Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi ntenda alamuka, mbatoma kuaphatira basa.

⁴⁰ Mukhadoka dzuwa, mbumba ikhadzesa onsene akhakhala na nthenda zawo za kusiyana-siyana, kuna Yezu. Penepo Iye akhaawangisa na kuaikha manja m'bodzi na m'bodzi. ⁴¹ Pontho, anthu azinji akhabuluka mizimu ya kuipa, mbikhakhuwa tenepa: “Iwe ndiwe Mwana wa Mulungu!” Mbwenye Yezu akhaipwekera mbakhaikhondesa kulonga, thangwi iyo ikhadziwa kuti Iye ndi Kirixtu.

⁴² Pidaca kunja Yezu abuluka mbaenda kakhala kutsanga ekha ene. Apo mbumba yatoma kunsaka. Mudafika iwo pakhakhala Iye, ankakamiza kuti akhonde kuasiya.

⁴³ Mbwenye Yezu aapanga tenepa: “Pisafunika kuti ine ndiendembo kamwaza Mphangwa Zadidi za Umambo wa Mulungu m'mizinda inango. Thangwi ndipyo pidatumirwa Ine.” ⁴⁴ Na tenepo, Yezu akhaenda basi mbalanga Mphangwa Zadidi m'manyumba a kuphembera a dziko ya Djudeya.

5

Cirengo ca Kumedza Nyama za M'madzi
(Mateu 4:18-22; Marku 1:16-20; Juwau 1:35-42)

¹ Ntsiku ibodzi Yezu akhali dhuzi na pa gombe ya nyanza ikulu ya Galileya. Penepo mbumba ikhaphinyana toera kubva fala ya Mulungu. ² Yezu aona mabote mawiri m'madzi, dhuzi na gombe, akhadasiyiwa na anyakokota. Anacinthu akhadabuluka kwenda katsuka makokota awo. ³ Na tenepo, Yezu apakira m'bote ibodzi ikhali ya Simau, mbaphemba Simau kuti abhome pang'ono bote yace pa nyanza. Mwenemu, Yezu akhala nawa na matako mbatoma kupfundzisa mbumba.

⁴ Pidamala Yezu kupfundzisa, apanga Simau kuti: “Kwata bote yako uyende pakati pa boo. Penepo, iwe na andzako gwisirani makokota anu.”

⁵ Apo Simau atawira tenepa: “Mpfundzisi, ife taphata basa masiku onsene, nkhaba nyama ibodzi idaphata ife. Mbwenye thangwi ndimwe adandipanga, ndinaagwisira.”

⁶ Pidagwisira iwo makokota awo m'madzi, aphata nyama zizinji, za kuti makokota akhatoma kupanduka. ⁷ Na tenepo, iwo acita cizindikiro ca kucemera andzawo akhali m'bote inango, toera adze kaaphedze. Iwo andzawo abwera mbadzaza mabote mawiri ene na nyama, mpaka kufikira dhuzi na kufuna kulobzeka.

⁸ Simau Pedhru na kuona pyonsene ipi pidacitika, agodama pa myendo pa Yezu mbalanga tenepa: “Mbuya, thaukani pana ine thangwi ndine munthu wa kudawa.”

⁹ Thangwi Simau na anango akhali na iye pabodzi, akhadzumatirwa na ntengo wa nyama za m'madzi zikhadapha iwo. ¹⁰ Tiyago na Juwau, ana a Zebhedheu, ale akhali andzace Simau, adzumatirwambo.

Na tenepo, Yezu ampanga Simau kuti: “Leka kugopa! Kutomera lero mpaka kutso-golo, iwe unati ukhale nyakokota wa anthu.”

¹¹ Penepo, amuna awa akwewa mabote awo mbaatsamisa pa gombe, mbasiya pyonsene mbatowera Yezu.

Kuwangiswa kwa Nyamatanya M'bodzi
(Mateu 8:1-4; Marku 1:40-45)

¹² Yezu pikhakhala Iye mu nzinda ubodzi, agwanda mamuna m'bodzi wakudzala na matanya m'manungo monsene. Nyamatanya pidaona iye Yezu, agodama patsogolo pace mbafikisa nkhope yace pantsi, mbamphemba tenepa: “Mbuya, mungafuna mu-nandiwangisa!”

¹³ Yezu afuthula nkono wace, ankhuya mbalanga tenepa: “Ande Ine ndisafuna. Iwe wawanga.” Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi, matanya amala.

¹⁴ Na tenepo, Yezu ampanga kuti: “Bvesera! Leka kupanga munthu penepi. Mbwenye ndoko kuna nyantsembe toera akudinkhe. Ungamala ndoko ukhapereke ntsembe idalonga Mozesi, toera kupangiza anthu onsene kuti iwe wawangadi.”

¹⁵ Mbwenye mbiri yace Yezu ikhamwazikiratu m'mbuto zonsene. Na tenepo, anthu azinji akhabwera kamubva na kuwangiswa nthenda zawo. ¹⁶ Mphapo Yezu akhabuluka mbaenda n'thando kwenda kaphembera.

Yezu Asawangisa Nyampfutete M'bodzi
(Mateu 9:1-8; Marku 2:1-12)

¹⁷ Ntsiku ibodzi, pikhaphundzisa Yezu, akhalipo penepo afarisi na anyakudziwisa a mwambo akhabuluka m'pisa pyonsene pya ku Galileya, pya ku Djudeya na pya ku Djerusalema, mbakhakhala pantsi. Apo mphambvu za Mbuya zikhakhala na Yezu to-
era kuwangisa nthenda. ¹⁸ Amuna anango angasi adzesa mamuna m'bodzi nyanfutete pa khangala, mbakhasaka kuti apite naye n'nyumba toera amuikhe patsogolo pa Yezu.

¹⁹ Mbwenye iwo acimwana kupita naye n'kati, na thangwi ya mwinji wa anthu. Na

tenepo, akwira naye pa ntsoyi, mbanchitisa na pa benga na khangala yace ene, mpaka pakati pa mwinji wa anthu, patsogolo pa Yezu.

²⁰ Yezu na kuona cikhulupiriro ca amuna awa, ampanga nyampfutete kuti: “Mamu-nawe, kudawa kwako kwalekererwa!”

²¹ Apo anyakudziwisa a mwambo na afarisi atoma kudungunya mbalanga tenepa: “Kodi mbanimbo mamuna unowu anaxola Mulungu tenepa? Nkhabe munthu anakwanisa kulekerera kudawa. Mulungu basi ndiye ana mphambvu zenezi.”

²² Mphapo Yezu na kudziwa pire pikhanyerezera iwo aatawira, mbaapanga tenepa: “Thangwi yanji imwe musanyerezera penepyo m'mitima mwanu? ²³ Ninji pinanentsa maka? Kulonga kuna ntenda kuti: ‘Kudawa kwako kwalekelerwa’ peno kumpanga kuti: ‘Lamuka uyende?’ ²⁴ Mbwenye dziwani kuti, Ine Mwana wa Munthu, ndina mphambvu pantsi pano za kulekerera kudawa. Penepo ampanga nyampfutete kuti: ‘Lamuka. Kwata khangala yako, ndoko ku nyumba kwako.’ ” ²⁵ Pa n'dzidzi ubodzi ene, iye alamuka pa maso pa anthu onsene, mbakwata khangala yace, mbaenda ku nyumba mbakhapasa mbiri Mulungu. ²⁶ Onsene adzumatirwa napyo. Na kugopa konsene apasa mbiri Mulungu mbalanga tenepa: “Lero taona pinthu pya kudzumisa!”

*Kucemerwa kwa Levi
(Mateu 9:9-13; Marku 2:13-17)*

²⁷ Pakumala penepo Yezu abuluka mbaona mamuna m'bodzi nyakukumbusa misonkho, akhacemerwa Levi. Iye akhakhala nawa pa mbuto ikhapimirwa misonkho. Penepo Yezu ampanga kuti: “Nditowere.”

²⁸ Levi alamuka mbasiya pyonsene, mbantowera.

²⁹ Na tenepo, Levi, ancitira Yezu phwandu ikulu kakamwe ku nyumba kwace. Penepo akhalipombo anyamisonkho, na anthu anango azinji, mbakhadya nawo. ³⁰ Mbwenye afarisi na ale anyakudziwisa a mwambo a nsoka wawo, akhadungunya kuna anyakupfundza a Yezu, mbalanga tenepa: “Thangwi yanji imwe musadya mbamumwa pabodzi na anyakukumbusa misonkho, na anango anthu anyakudawa?”

³¹ Apo Yezu aatawira tenepa: “Angumi nkhaba kufuna nkondzi, mbwenye atenda.

³² Ine sidadza kacamera anyakulungama tayu, mbwenye ndadzera anyakudawa kuti achunyuke.”

*Yezu Asabvundziwa na thangwi ya Kupimana Cakudya
(Mateu 9:14-17; Marku 2:18-22)*

³³ Na tenepo, iwo ampanga Yezu kuti: “Kazinji kene anyakupfundza a Juwau Bhatixta asaphembera na kupimana ca kudya. Sawa-sawambo na anyakupfundza a afarisi. Mbwenye anu nkhaba. Asadya mbamwa pyawo.”

³⁴ Mbwenye Yezu aapanga tenepa: “Pisacitika kuti adacemerwa ku phwandu ya banja, apimane ca kudya mwali wa mamuna mbali nawo pabodzi? ³⁵ Mbwenye zinafika ntsiku zinafuna kukwatirwa iwo mwali wa mamuna pakati pawo. Ntsiku zenezo iwo anati apimane ca kudya!”

³⁶ Yezu alonga pontho nsanje na mafala awa: “Nkhabe munthu anagwanda phindi ibodzi ya nguwo ipsa toera aikhe cigamba pa nguwo ya kale. Angacita penepyo anaibvunga nguwo ipsa. Pontho phindi ya cigamba cipisa, nkhaba kukhala mwadidi pa nguwo ya kale. ³⁷ Pontho nkhaba munthu anaikha vinyu ipsa n'nkhalo za kale. Angacita penepyo, nkhalo zinamala kusweka, vinyu inataika pontho, nkhalo mbizibvungika. ³⁸ Na tenepo, pisafunika kuti vinyu ipsa, iyikhwe n'nkhalo zipisa. ³⁹ Pontho nkhaba munthu anamala kumwa vinyu ya kale mbakomerwa na vinyu ipsa, thangwi asalonga tenepa: ‘Vinyu ya kale ndiyo yadidi kakamwe.’ ”

6

Yezu ndi Mbuya wa Sabudu

(Mateu 12:1-14; Marku 2:23; 3-6)

¹ Ntsiku ibodzi ya Sabudu, mukhapita Yezu na pa minda ya tirigu, anyakupfundza ace atoma kupuruza tirigu, mbakhaiting'inda na manja awo, mbakhadya. ² Na tenepo, afarisi anango abvundzisa mbalonga kuti: “Thangwi yanji imwe musacita pire pinakhondeswa kucita ntsiku ya Sabudu?”

³ Yezu aatawira kuti: “Imwe mudaona tayu pidalembwa m'bukhu na thangwi pidacita Dhavidhi pidabva iye njala, pabodzi na andzace? ⁴ Iye apita n'Nyumba ya Mulungu, akwata mikate ya ntsembe, aidya mbaipasambo andzace. Apo penepyo ndi pinthu pinakhondesiwa na mwambo wathu. Thangwi anatawirirwa kudya mikate eneyo mbanyantsembe basi.”

⁵ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ine Mwana wa Munthu Ndine anatonga Sabudu.”

Kuwangiswa kwa Mamuna Adalamala Manja

(Mateu 12:9-14; Marku 3:1-6)

⁶ Nsabudu inango, Yezu apita n'nyumba ya kuphembera mbatoma kupfundzisa. Mwenemu mukhali na mamuna m'bodzi akhadalamala manja ace a nkono wa madyo.

⁷ Afarisi na anyakudziwisa a mwambo, akhasaka thangwi ya kupambazira nayo Yezu. Na tenepo, akhamulang'anisa, toera amuone ngakhala Iye anamuwangisa ntsiku ya Sabudu. ⁸ Mbwenye Yezu akhadziwa manyerezerero awo. Na tenepo, apanga mamuna akhadalamala manja kuti: “Lamuka, bwera ukhale dzololo pakati apa.” Iye alamuka mbakhala dzololo. ⁹ Penepo Yezu aapanga kuti: “Ine ndisafuna ndikubvundzeni ici: Ndi ninji pinatawirirwa na mwambo kucita ntsiku ya Sabudu? Kucita udidi, peno kucita kuipa? Kupulumusa munthu peno kungsiya mbafa?”

¹⁰ Na tenepo, Yezu alang'ana onsene akhali nkundu mwace, mbampanga mamuna kuti: “Fungula manja ako.” Iye afungula manja ace, manja mbawanga. ¹¹ Mbwenye anthu aipirwa pikulu kakamwe, mbatoma kuketesana okha-okha na kusaka kuti ndi ninji pinafuna iwo kuncita Yezu.

Kusankhulwa kwa Anyakutumwa Khumi na Awiri

(Mateu 10:1-4; Marku 3:13-19)

¹² Pa ntsiku zenezo, Yezu akwira pa phiri kwenda kaphembera. Penepo, akhala masiku onsene mbakhaphembera Mulungu. ¹³ Pidaca kunja, Yezu acemera anyakupfundza ace, mbasankhula khumi na awiri pakati pawo. Enewa, Yezu aathula atumwi. Iwo madzina awo mbawa: ¹⁴ Simau, adapasa Iye dzina ya Pedhru, na Andereya m'bale wace Pedhru, Tiyaagu na Juwau, Filipi na Bharatolomeu, ¹⁵ Mateu na Tomee, Tiyaagu mwana wa Alufeu, Simau nyakutowerera mwambo wa Mulungu, ¹⁶ Djuda mwana wa Tiyaagu, pontho na Djuda Xikariyote, ule adasandukira Yezu.

Nkhombo na Nyatwa

(Mateu 4:23-25)

¹⁷ Yezu achita pa phiri pabodzi pene na iwo, mbalimira pa mbuto ya kusoweka makata. Penepo akhalipo anyakupfundza ace azinji, na mwinji wa anthu akhabuluka mu Djudeya monsene, mu Djerusalema na anthu akhali dhuzi na gombe ya Tiru na ya Sidhoni. ¹⁸ Iwo akhadabwera kuna Yezu toera kudza kamubva na kukondziwa nthenda zawo. Ale akhanentseka na mizimu ya kuipa akhawangiswambo. ¹⁹ Anthu onsene akhasaka kunkhuya, thangwi mphambvu zikhabuluka muna Yezu zikhawangisa onsene.

²⁰ Yezu alang'ana anyakupfundza ace mbaapanga kuti:

“Anyakutsandzaya ndimwe

anyakucherenga,
thangwi Umambo wa Mulungu.
ndi wanu.

²¹ Anyakutsandzaya ndimwe
muna njala cincino,
thangwi munati mukhute.
Anyakutsandzaya ndimwe
muna lira cincino,
thangwi munati museke.

²² Anyakutsandzaya ndimwe,
mungaidwa,
mungathamangiswa, mungatikanwa,
pontho na kulongwa kuti ndimwe anthu a kuipa,
na thangwi ya Ine Mwana wa Munthu.

²³ Tsandzayani mbamukomerwa pikulu kakamwe ntsiku eneyi, thangwi kudzulu mwakoyerwa muwoni wanu ukulu kakamwe. Thangwi a mbuya awo anthu enewa acitambo pibodzi-bodzi kuna aporofeta.”

²⁴ Mbwenye muna nyatwa imwe apfumi,
thangwi mwamala
matamiswa kale.

²⁵ Muna nyatwa imwe
mudakhuta cincino,
thangwi munati mukhale na njala.
Muna nyatwa imwe munaseka cincino,
thangwi munati mubulire
mbumulira.

²⁶ Muna nyatwa imwe,
mungasimbwa
na anthu onsene,
thangwi ambuya awo
asimbambo
aporofeta a uthambi.

Kufuna Anyamalwa (Mateu 5:38-48)

²⁷ Mbwenye ine ndisakupangani imwe munandibva kuti: “Funani anyamalwa anu, citirani udidi kuna ale anakuzondani. ²⁸ Acitireni udidi ale anakupasani dzedze, phembererani ale anakucitani kuipa. ²⁹ Munthu anakumenya khundu ibodzi ya nkhope, mpasembo khundu inango. Munthu anakukwatira kapoti wako, nsiye akukwatirembo na kamiza ene ya m'bwalo. ³⁰ Onsene anakuphemba cinthu apase. Pontho munthu anakukwatira cako leka kumphemba kuti akubwezere. ³¹ Citirani andzanu pyonsene pire pinafuna imwe kuti iwo akucitirenimbo.

³² Ngakhala imwe musafuna basi ale anakufunani, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira kuna Mulungu? Thangwi anyakudawa asafunambo ale anaafuna. ³³ Pontho ngakhala imwe musacita udidi kuna ale basi anakucitani udidi, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira kuna Mulungu? Thangwi anthu anyakudawa asacitambo sawa-sawa. ³⁴ Pontho, ngakhala imwe musabwerekesa ale basi anadikhira imwe kuti iwo anadza kakubwerezerani, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira

kuna Mulungu? Thangwi anyakudawa asabwerekesanambo, mbadikhira kuti abwezerwe pyonsene. ³⁵ Mphapo funani anyamalwa anu, acitireni udidi, muabwerekese mbamukhonda kudikhira kubwezerwa cinthu. Na tenepo, muwoni wanu unadza kakhala ukulu, pontho imwe munadza kakhala ana a Mulungu wa nkulu kakamwe, thangwi Iye ndi wadidi kuna ale anakhonda kucita takhuta na anyakuipa mitima.

³⁶ Khalani anthu a ntsisi ninga Baba wanu ndi wa ntsisi.

Lekani Kutonga Munthu

(Mateu 7:1-6)

³⁷ Lekani kutonga andzanu, tenepa imwe nkhaba kudza katongwa na Mulungu. Lekani kukonesa andzanu, na tenepo imwe nkhaba kudza kakoneswa na Mulungu. Lekererani andzanu, tenepa imwe munadza kalekererwambo na Mulungu. ³⁸ Pasani andzanu, tenepa Mulungu anadza kakupasanimo, na n'dida wadidi, wakukhomerwa mbautsindirwa, pontho wa kudzala na mubvu. Thangwi na n'dida ubodzi-bodzi unapimira imwe andzanu, Mulungu anakupimiranimbo unowu."

³⁹ Pontho Yezu alonga nsanje uyu: "Kodi pisacitika dzimola na dzimola kuphatana nsenzi? Pingacitika, onsene nkhaba kudza kagwa n'djenje? ⁴⁰ Nkhaba nyakupfundza anapita mpfundzisi wace. Mbwenye iye nyakupfundza, angamala kupfundzambo pyonsene mwadidi, anakhala sawa-sawa na mpfundzisi wace.

⁴¹ Thangwi yanji usalang'ana cirombo cing'ono ciri n'diso mwa m'bale wako, mbukhonda kuona nkhuu iri n'diso mwako?" ⁴² Unakwanisa tani kupanga m'bale wako kuti: "M'bale, ndisiye ndikubuluse cirombo ciri n'diso mwako, ngakhala iwe nkhaba kwanisa kuona nkhuu iri n'diso mwako? Nyauthambi! Cakutoma bulusa nkhuu iri n'diso mwako. Na tenepo, ungamala, unaona mwadidi toera kubulusambo cirombo ciri n'diso mwa m'bale wako.

Muti na Misapu yace

(Mateu 7:15-20; 12:33-35)

⁴³ Nkhaba muti wadidi unabala misapu ya kuipa. Sawa-sawambo na muti wa kuipa, nkhaba kubala misapu yadidi. ⁴⁴ Thangwi miti yonsene isadziwika na misapu yace. Nkhaba kucitika kuti munthu achode malembe, pa miti ya minga, peno mauva pa psepse. ⁴⁵ Munthu wadidi, asalonga pinthu pyadidi pidakoya iye mu ntima mwace. Munthu wa kuipa, asalonga pinthu pya kuipa pidakoya iye mu ntima mwace. Thangwi mulomo wace usalonga pire pidadzala mu ntima mwace.

Nyandzeru na Dzemwa

(Mateu 7:24-29)

⁴⁶ Thangwi yanji imwe musandicemera 'Mbuya, Mbuya' mbamukhonda kucita pina-longa Ine? ⁴⁷ Ine ndinakupangizani mbani adalandana na ule anabwera kuna ine, mbabva mafala anga na kuacita. ⁴⁸ Iye alandana na mamuna m'bodzi adamanga nyumba yace pamwala. Akumba madjenje akuzika, mbaikha nchici. Madzi adzala mbamenya nyumba, mbwenye iyo hidatekenyeka tayu, thangwi ikhadamangwa mwadidi. ⁴⁹ Mbwenye ule anabva mafala anga mbakhonda kuacita, alandana na mamuna adamanga nyumba yace mbakhonda kuikumbira mwadidi na kuiyikha nchici. Na tenepo, madzi pidamenya iwo nyumba ire, iyo yagwa, mbifudzikiratu yonsene."

7

Cikhulupiro ca Nkulu wa Anyankhondo

(Mateu 8:5-13)

¹ Yezu pidamala iye kulonga penepyo kuna mbumba, apita mu nzinda wa Kafaranaumi. ² Mu nzinda unowu mukhali na nkulu m'bodzi wa anyankhondo a mu dziko ya Roma, akhali na nyabasa wace akhafuna iye kakamwe. Nyabasa unowu

akhadwala pikulu kakamwe, dhuzi na kufuna kufa. ³ Iye nkulu wa anyankhondo pidabva iye na thangwi ya Yezu, atuma atsogoleri a kuphembera a madjuda kuti aende kaphemba Yezu, toera abwere kamuwangisira nyabasa wace. ⁴ Atsogoleri a madjuda pidafika iwo kuna Yezu amphemba na kudembetera mbankakamiza kuti: “Ndimo mwene. Mamuna uyu asafunika mumphedze. ⁵ Thangwi asafuna dziko yathu, pontho atimangira nyumba yathu ya kuphembera.” ⁶ Na tenepo, Yezu aenda na iwo.

Mbwenye pidafika iye dhuzi na nyumba, nkulu wa anyankhondo atuma axamwali ace angasi kuna Yezu na mphangwa izi: “Mbuya, lekani kunentseka. Thangwi Ine sine munthu kuti ndikutambireni n'nyumba mwanga. ⁷ Pontho sine munthu kuti ine ndionane na imwe nkhope na nkhope. Mbwenye longani fala ibodzi basi, nyabasa wanga anawanga. ⁸ Thangwi Ine ndiri nawombo atsogoleri anga anabverene. Inembo ndisabverwa na anyankhondo anga. Na tenepo, ndisapanga nyankhondo wanga m'bodzi kuti: Ndoko kule, iye asaenda. Unangombo mbandimpanga kuti: Bwera kuno, iye asabwera. Pontho ndisapanga nyabasa wanga kuti: Cita ici, iye asacita.”

⁹ Yezu adzumatirwa pikulu na kubva penepyo. Penepo azungunuka kuna mbumba ikhantowera mbaipanga kuti: “Ine ndisakupangani kuti cipo ndidzati kuona munthu ana cikhulupiriro cikulu ninga ici, muno mu Izraeli!” ¹⁰ Na tenepo, amuna akhadatumwa abwerera kwenda ku nyumba, mbagumana nyabasa awanga.

Kulamuswa pa Kufa kwa Mwana wa Mamuna

wa Nkazi Adaferwa na Mamuna wace

¹¹ Pa kupita n'dzidzi pang'ono, Yezu aenda ku nzinda ubodzi unacemerwa Naimi, pabodzi na anyakupfundza ace na mbumba ikulu ya anthu. ¹² Mukhapita Yezu dhuzi na nsuwo ukulu wa nzinda, mwinji wa anthu ukhabulukambo na mwana wa kufa kwenda naye ku masiye. Mwana unowu akhali m'bodzi basi wa nkazi adaferwa na mamuna wace. ¹³ Mbuya pidaona iye manferwa, ambvera ntsisi ikulu kakamwe, mbampanga kuti: “Leka kulira.”

¹⁴ Penepo, Yezu aifendedzera dhuzi baulu mbaikhuya, anthu akhatembeta baulu mbalimira. Na tenepo, Yezu alonga kuna nyakufa kuti: “Iwe mphale, lamuka!”

¹⁵ Penepo mphale akhala pantsi mbatoma kulonga, Yezu mbampasa mai wace.

¹⁶ Anthu onsene agopserwa pikulu kakamwe, mbakhakuza Mulungu mbalonga kuti: “Xi! Lang'anani mporofeta wa nkulu adalamuka pakati pathu! Mulungu abwera kabvunulira mbumba yace.” ¹⁷ Mbiri eneyi ya Yezu, yamwazika mu Djudeya monsene, na m'pisa pyonsene pya dhuzi.

Juwau Bhatixta Atuma Anyakupfundza ace Awiri kuna Yezu (Mateu 11:1-19)

¹⁸ Anyakupfundza a Juwau Bhatixta ampanga pyonsene ipi. Na tenepo, Juwau Bhatixta acemera anyakupfundza awiri, ¹⁹ mbaatuma kwenda kuna Yezu kambvundzisa kuti: “Akhalongwa kuti anadza kabwera ndiwe, peno tibatongwa kudikhira unango?”

²⁰ Penepo iwo aenda, mpaka kuna Yezu, mbampanga kuti: “Juwau Bhatixta atituma toera kukubvundzani ngakhala ndimwe ene ule akhadikhirwa kufika, peno tibatongwa kudikhira unango?” ²¹ Pa n'dzidzi unoule Yezu awangisa anthu azinji akhanenseka na pya kuipa, na nthenda zikulu, na mizimu ya kuipa, pontho akhawangisa madzimola azinji. ²² Na tenepo, Yezu aatawira mbaapanga kuti: “Bwererani mukhalonge kuna Juwau, pire pidaona imwe na pidabva imwe. Madzimola ali kuona, anyakulamala ali kufamba, anyamatanya ali kuwangiswa, anakhonda kubva ali kubva, anthu a kufa ali kulamuka, pontho Mphangwa Zadidi za Mulungu zirikulongwa kuli anyakucherenga.

²³ Mbatsandzaye ale analeka pita n'kudawa na thangwi yanga.”

Yezu Asalonga Umboni wa Juwau Bhatixta

²⁴ Pidamala iwo kwenda anyakupfundza a Juwau, Yezu atoma kulonga kuna mbumba na thangwi ya Juwau kuti: “Kodi mwaenda kaonanji n'thando? Ntete wakutekenyeka na mphepo? ²⁵ Apo ndi ninji pidaenda imwe kaona? Mamuna wakubvalira mwadidi? Mphapo ale anabvalira mwadidi mbakhala na makhaliro adidi, anthu enewa asakhala m'manyumba mwa amambo. ²⁶ Mwaenda kaonanji mphapo? Mporofeta? Ande, ine ndisakupangani kuti imwe mwaona munthu wa kupiringana mporofeta.” ²⁷ Thangwi uyu ndi ule akhalongwa m'malemba a m'Bukhu ya Mulungu kuti:

“Ndinatuma ntumwi wanga
patsogolo pako,
toera akusasanyire njira.”

²⁸ Pontho Yezu athimiza na kulonga kuti: “Pakati pa anthu onsene adabaliwa na nkazi, nkhaba nkulu wa kupiringana Juwau. Mbwenye ule anakhala ng'ono mu Umambo wa Mulungu, unowu ndiye nkulu kupiringana Juwau.”

²⁹ Pontho mbumba yonsene, na ale ene anyakukumbusa misonkho akhadatambira batixmu na Juwau, mudabva iwo mafala a Yezu, adzindikira kuti njira ya Mulungu ndi ya kulungama. ³⁰ Mbwenye afarisi na anyakudziwisa a mwambo apikhonda pire pikhafuna Mulungu kuna iwo, mbakhonda kutambiriswa batixmu na Juwau.

³¹ Na thangwi eneyo Yezu athimiza pontho mbalonga kuti: “Kodi ndinaalandanisa na ani anthu a ntsiku zino? Anthu enewa alandana na ani?” ³² Iwo anthu enewa alandana na ana ang'ono akhakhala nawa-nawa pa mphambano mbakhakhuwa kuna andzawo kuti:

“Ife takuimbirani citoliro,
mbwenye imwe mwakhonda kubvina.
Takuimbirani nyimbo za paciro, mbwenye
imwe mwakhonda kulira.”

³³ Thangwi abwera Juwau Bhatixta akhapimana ca kudya na kukhonda kumwa vinyu. Mbwenye imwe mwalonga kuti iye ana nzimu wa kuipa. ³⁴ Ndabwerambo Ine Mwana wa Munthu ndisadya mbandimwa, mbwenye imwe musalonga kuti: “Lang'anani mamuna uyu! Ndi wa kudyesa na wa kumwesa! Pontho ndi xamwali wa anyakukumbusa misonkho na anyakudawa.” ³⁵ Mbwenye udziwisi wa Mulungu, usadziwika na anyakupfundza ace onsene.

Yezu Asadzobza Mafuta na Nkazi wa Kudawa

³⁶ Nfarisi m'bodzi acemera Yezu toera aende kadya naye. Yezu aenda ku nyumba kwa nfarisi, mbakhala pa thando toera adye. ³⁷ Mu nzinda unowu akhalipo nkazi m'bodzi wa mbiri ya kuipa. Apo pidapibva iye kuti Yezu ali kudya ku nyumba kwa nfarisi, aendambo kweneko na ntete wace wa mafuta a kudzola, akununkhira. ³⁸ Penepo nkazi akhala kunduli kwa Yezu, mbakhamulirira pa myendo pace. Iye atoma kuntotesa myendo yace na misozi. Pidamala iye penepo mbaipukuta misozi na tsisi yace, mbatoma kumpsompsona myendo, mbakhaidzodza mafuta.

³⁹ Nfarisi akhadacemera Yezu, na kuona pyonsene ipi, atoma kulonga ekha na mu ntima mwace kuti: Mamuna uyu mbadakhiladi mporofeta, mbadandziwa nkazi unowu anan'gwedza kuti ndi nyakudawa.

⁴⁰ Penepo Yezu ampanga nfarisi kuti: “Simau, ndisafuna kukupanga pinthu.”
Apo Simau antawira kuti: “Longani Mpfundzisi.”

⁴¹ Yezu alonga tenepa: “Akhaliipo amuna awiri akhadakwata mangawa kuna munthu m'bodzi. Mamuna m'bodzi akwata mangawa a ntengo a madzana maxanu a mbondo. Unango akhadakwata mbondo makumaxanu. ⁴² Mbwenye pakati pawo nkhaba m'bodzi akhali na kobiri yakukwanira kuti alipe nayo mangawa. Na thangwi eneyo mwanacinthu kobiri aalekerera mangawa onsene, muwiri mwawo mwene. Apo pa awiri awa, mbani anadza kafuna maka-maka mwanacinthu kobiri?”

⁴³ Penepo Simau antawira kuti: “Ine kuona kwanga, ndisanyerezera kuti ndi ule akhali na mangawa makulu.”

Apo Yezu antawira kuti: “Ande, wanyerezera mwadidi.” ⁴⁴ Na tenepo, Yezu azunguka kuna nkazi, mbapanga Simau kuti: “Usamuona nkazi uyu? Ine ndapita n'nyumba mwako, iwe wacimwana kundipasa madzi kuti nditsuke nawo myendo yanga. Mbwenye iye anditsuka na misozi yace, pontho mbandipukuta na tsisi yace. ⁴⁵ Pidafika Ine, iwe wacimwana kundimpsompsona. Mbwenye iye nkhaba kupuma tayu na kundimpsompsona myendo yanga, kutomera n'dzidzi udapita Ine muno. ⁴⁶ Iwe wacimwana kundidzozo mafuta munsolo mwanga, mbwenye iye andidzozo myendo yanga na mafuta akununkhira. ⁴⁷ Na tenepo, Ine ndisakupanga kuti kufuna kukulu kudapangiza iye, kusapangizambo kuti kudawa kwace kuzinji kwalekererwa. Mbwenye munthu analekererwa pang'ono mafuniro ace mbakucepambo.”

⁴⁸ Penepo Yezu ampanga nkazi kuti: “Kudawa kwako kwalekererwa.”

⁴⁹ Apo anthu ale akhadya na iye pabodzi pa thando, atoma kulonga okha-okha kuti: “Mbanimbo unowu analekerera na kudawa kwene?”

⁵⁰ Mbwenye Yezu ampanga nkazi kuti: “Kukhulupira kwako kwakupulumusa. Ndoko na ntendere!”

8

Akazi Akhaphatira Basa Yezu

¹ Pakumala penepo, Yezu akhafamba nzinda na nzinda, cisa na cisa, kwenda mbalonga Mphangwa zadidi za Umambo wa Mulungu. Anyakutumwa ace khumi na awiri akhaenda nawo pabodzi. ² Pa nsoka unowu akhalipombo akazi anango akhadawangiswa nthenda zawo za mizimu ya kuipa na nthenda zinango. Akazi enewa mbawa: Mariya, anacemerwa Madhalena, ule akhadabulusiwa na Yezu mizimu minomwe ya kuipa. ³ Na Juwana, nkazace Kuza, ule akhali nyabasa wa nkulu wa utongi wa mambo Herodhi, Suzana, na akazi anango azinji. Akazi enewa, akhaphedza Yezu na anyakupfundza ace ene, na mpfuma zawo.

Nsanje wa Nyakuwaza Mbeu (Mateu 13:1-23; Marku 4:1-20)

⁴ Anthu azinji a mizinda ya kusiyana-siyana akhabwera kuna Yezu. Penepo Yezu atoma kulonga nsanje uyu: ⁵ “Mamuna m'bodzi abuluka kwenda kabzala mbeu m'munda mwace. Pikhawaza iye, mbeu zinango zagwera njira. Mwenemu izo zapwandiwa mbazidzonkhonwa na mbalame. ⁶ Mbeu zinango zagwera padzulu pa myala. Na tenepo, pidatoma izo kumera, zauma na thangwi ya kusoweka ntota. ⁷ Mbeu zinango zagwera pakati pa minga, zakula pabodzi mbizimala kudyiwa na minga. ⁸ Mbwenye mbeu zinango zagwera pa mataka a ndimo. Izo zakula mbazibala misapu dzana pa mbeu ibodzi.”

Penepo Yezu athimiza na kulonga kuti: “Ana makutu a kubva mbabve!”

⁹ Anyakupfundza ace Yezu ambvundzisa kuti: “Usalongerani nsanje unowu?” ¹⁰ Apo Yezu aatawira tenepa: “Kuna imwe, Mulungu afuna kuti akudziwiseni pinthu pyakubisala pya Umambo wace. Mbwenye anango asapangiwa na misanje. Penepyo toera kuti iwo aone mbakhonda kuonesesa, abve mbakhonda kubvesesa.” ¹¹ Nsanje uyu usalongera ipi: “Mbeu ndi fala ya Mulungu. ¹² Mbeu idagwa m'bale mwa njira, ndi

anthu anabva fala ya Mulungu, mbwenye asabwera Sathani mbabulusa fala m'mitima mwawo toera akhonde kutawira Mulungu mbacimwana kupulumuswa. ¹³ Mbeu idagwa padzulu pa myala ndi ale anabva fala ya Mulungu mbaitambira na kukomerwa. Mphapo na thangwi ya kusoweka michici, asakwanisa kutawira pa n'dzidzi ung'ono basi. Mbwenye pa n'dzidzi wa kuleserwa, asasiya pyonsene. ¹⁴ Mbeu idagwa pakati pa minga, ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbwenye pakumala ntsiku pang'ono, asabwerera na thangwi ya makhaliro a padziko, na mpfuma, na udidi wa pa dziko. Na tenepo, misapu inabala iwo, nkhabe tokota. ¹⁵ Mbeu idagwa pa mataka a ndimo, ndi anthu anabva fala ya Mulungu mbaikoya na ntima wadidi na wakunyindirika. Na tenepo, anthu enewa asabala misapu na kupirira.”

*Nsanje wa Nyale
(Marku 4:21-25)*

¹⁶ Nkhaba munthu anagasa nyale, angamala mbaigudumira na citomba, peno mbaiyikha pantsi pa talimba. Mbwenye isaiyikha pa mbuto ya kuti anthu onsene anapita aone cieza. ¹⁷ Thangwi pyonsene pidabiswa pinati pioneke. Pontho pyonsene piri n'cibiso-biso pinati pidziwike na kupangizika pa kweca. ¹⁸ Na tenepo, lang'anani mbamucita mphole-mphole na mabvero anu a pinthu penepyo. Thangwi ule anapyo, anati apaswe pontho pinango. Mbwenye ule adasowa pinthu, anabulusirwa na pire pyene pinanyerezera iye kuti anapyo.

*Mai wace na Abale ace Yezu
(Mateu 12:46-50; Marku 3:31-35)*

¹⁹ Mai wace na abale ace Yezu aenda kaonana naye, mbwenye akhacimwana kunfendedzera dhuzi, na thangwi ya mwinji wa anthu. ²⁰ Na tenepo, munthu m'bodzi aenda kampanga Yezu kuti: “Mai wanu na abale anu ali kunja uku, asafuna kuonana na imwe.” ²¹ Mbwenye Yezu atawira mbalonga kuti: “Mai wanga na abale anga ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbacita pinalonga iyo.”

*Yezu Amatamisa Conzi
(Mateu 8:23-27; Marku 4:35-41)*

²² Ntsiku inango Yezu apita m'bote pabodzi na anyakupfundza ace, mbaapanga tenepa: “Tendeni ntunda unango wa nyanza.” Na tenepo, iwo aenda. ²³ Pikhawambuka iwo nyanza, Yezu aphantwa na citulo mbagona. Penepo caoneka conzi cikulu n'nyanza, anthu mbakhafuna lobzeka, thangwi bote ikhadzala na madzi. ²⁴ Na tenepo, anyakupfundza ace Yezu anfendedzera dhuzi mbamulamusa, mbampanga kuti: Mpfundzisi, Mpfundzisi, tiri kufa ife! Yezu alamuka mbalonga kuna mphepo na kuna conzi kuti pimatame. Pyonsene pyamatama. ²⁵ Penepo Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Kukhulupira kwanu kuli kupi?” Mbwenye iwo akhadadzumatirwa, mbagopa, mbakhalonga okha-okha kuti: “Ndianimbo mamuna unowu ana mphambvu za kutonga mphepo na mabimbi ene, pyonsene mbapimbvera?”

*Yezu Awangisa Munthu akhali na Nzimu wa Kuipa
(Mateu 8:28-34; Marku 5:1-20)*

²⁶ Buluka penepo Yezu na anyakupfundza ace awambuka mbafika pa cisa ca Djeraza, cikhlang'anisana na Galileya ku ntunda unango wa nyanza. ²⁷ Yezu mudachita iye m'bote, abwera kuna Iye mamuna m'bodzi wa mu nzinda unowu, akhadadzala na mizimu ya kuipa. Iye akhala ntsiku zizinji mbali cipezi-pezi, pontho akhakhonda kukhala pa nyumba, mbwenye akhakhala m'masiye. ²⁸ Mamuna unowu pidaona iye Yezu, akhuwa mbagwa patsogolo pace, mbalonga na mphambvu kuti: “Yezu, Mwana wa Mulungu wa nkulu! Musafunanji imwe Mbuya na ine? Ndisaphemba mukhonde kundithabusa!” ²⁹ Iye alonga penepyo, thangwi Yezu akhadaupanga nzimu wa kuipa kuti ubuluke muna mamuna ule. Kazinji kene nzimu wa kuipa ukhamphata

mamuna uyu, mpaka kufikira mangiwa myendo na mikono ene na unyolo. Mbwenye mamuna uyu akhauthumula basi unyolo, nzimu wa kuipa mbukhankwata kwenda naye kutali na anthu. ³⁰ Na tenepo, Yezu ambvundza kuti: “Kodi iwe dzina yako ndiwe ani?” Iye atawira kuti: “Dzina yanga ndine mwinji.” Thangwi akhali na mizimu mizinji m'manungo mwace. ³¹ Apo iyo mizimu ya kuipa ikhaphemba Yezu kuti akhonde kuiyendesha n'djenje ya cidima. ³² Penepo pa dhuzi ukhalipo nkumbi ukulu wa nkumba ukhasodza pa phiri. Mizimu ya kuipa yaphemba Yezu kuti aisiye ipite m'manungo mwa nkumbi wa nkumba. Yezu aitawirira kuti ipite. ³³ Mizimu ire yabuluka muna mamuna, mbipita muna nkumbi wa nkumba. Penepo izo zatoma kuthamanga mbizichitira pa phiri mpaka kugwera n'nyanza, mbizifa zonsene m'madzi. ³⁴ Apo akumbidzi a nkumba na kuona pyonsene ipi pidacitika, athawa mbaenda mbalanga mphangwa zenezi mu nzinda na m'pisa. ³⁵ Na tenepo, mbumba yaenda ku mbuto eneyi kwenda kaona pikhadacitika. Pidaifika iwo dhuzi na Yezu, aona kuti mamuna ule akhadabuluswa mizimu ya kuipa ali nawa nkundu mwa Yezu, amala bvala nguwo, pontho mbali na ndzeru zace zakubaliwa. Na kupiona, iwo agopserwa napyo. ³⁶ Ale adapyona, alonga kuna mbumba kuwangiswa kudacitwa mamuna akhali na mizimu ya kuipa. ³⁷ Na tenepo, mbumba yonsene ya pa cisa ca Djeraza yaphemba Yezu kuti abuluke pa cisa ceneci, thangwi iwo akhagopa pikulu kakamwe. Penepo, Yezu apita m'bote mbaenda pyace. ³⁸ Mamuna akhadabuluswa mizimu ya kuipa akhaphemba Yezu kuti aende naye pabodzi. Mbwenye Yezu am'bweza mbampanga kuti: ³⁹ “Bwerera ku nyumba kwako ulonge pire pyonsene pidakucitira Mulungu.” Na tenepo, mamuna aenda mu nzinda onsene kwenda mbalanga pire pyonsene pidancitira Yezu.

*Yezu Anamphambvu za Kukunda Nthenda na Kufa
(Mateu 9:18-26; Marku 5:21-43)*

⁴⁰ Pakubwerera kwace Yezu, anthu azinji antambira na kukomerwa, thangwi akhan'dikhira. ⁴¹ Na tenepo, afika mamuna m'bodzi anacemerwa Djairo. Iye akhali ntsogoleri wa nyumba ya kumphembera. Apo iye agwa patsogolo pa Yezu mbamphemba pikulu kuti aende naye ku nyumba kwace. ⁴² Thangwi mwana wace m'bodzi basi wa nkazi, akhathamangira pyaka khumi na piwiri pya kubaliwa, akhali dhuzi na kufuna kufa. Apo Yezu mukhaenda iye, akhaenda mbapfinyana na mwinji wa anthu. ⁴³ Pakati pa anthu enewa afikambo nkazi m'bodzi akhali na utenda wakubuluka ciropa pa pyaka khumi na piwiri. Iye akhadabvunga pyonsene pikhali na iye kuna anyakukondza, mbwenye nkhaba munthu m'bodzi akhadankwanisa kumuwangisa. ⁴⁴ Apo nkazi aenda n'nduli mwa Yezu mbankhuya nguwo zace. Penepo pene ciropa casiya kubuluka, iye mbawangiratu. ⁴⁵ Penepo Yezu abvundzisa kuti: “Mbani adandikhuya?” Onsene akhonda. Apo Pedhru antawira mbalanga kuti: “Mpfundzisi, ndi anthu adadzala, anapfinyana na imwe.” ⁴⁶ Mbwenye Yezu athimiza na kulonga kuti: “Alipo adandikhuya. Thangwi ndisabva mphambvu zanga zabaluka muna ine.” ⁴⁷ Na tenepo, nkazi na kuona kuti aoniwa, acimwana kubisa. Abwera na kutetemera kuna Yezu, mban'gwera patsogolo pace, mbalanga pa maso pa anthu onsene, thangwi yanji ankhuya pontho na kuwangiswa kwa nthenda yace pa n'dzidzi ubodzi ene. ⁴⁸ Penepo Yezu ampanga kuti: “Mwananga, kukhulupira kwako kwakuwangisa. Ndoko na ntendere.” ⁴⁹ Yezu mbadzati kumalisira kulonga, afika mwanankate m'bodzi wa ku nyumba ya Djairo, mbalanga kuti: “Mwana wanu wa nkazi afa. Lekani kunsanyabve Mpfundzisi.” ⁵⁰ Yezu pidabva iye penepyo apanga Djairo ntsogoleri wa nyumba ya kuphembera, kuti: “Leka kugopa. Khulupira basi, mwana wako ana pulumuka.” ⁵¹ Yezu pidaifika iye ku nyumba kwa Djairo, akhondesa anthu kupita na iye n'nyumba. Mbwenye atawirisa kupita na Pedhru na Juwau na Tiyagu basi ene, pontho na baba

na mai wa mwana. ⁵² Onsene akhali penepo, akhalira mbakhakhuwa na thangwi ya mwana. Mbwenye Yezu aapanga kuti: “Lekani kulira. Mwana hadafa tayu, ali kugona.” ⁵³ Penepo onsene atoma kunseka, thangwi iwo akhapidziwa kuti mwana akhadafadi. ⁵⁴ Mbwenye Yezu amphata manja ace mwana, mbampanga na kukhuwa kuti: “Ntsikana, lamuka!” ⁵⁵ Penepo ntsikana apulumuka mbalamukiratu. Na tenepo, Yezu apanga anthu kuti ampase ca kudya. ⁵⁶ Baba wace na mai wace mwana adzumatirwa napyo pikulu. Mbwenye Yezu aapanga kuti akhonde kupanga munthu pire pidacitika.

9

Yezu Asatuma Atumwi Ace Khumi na Awiri (Mateu 10:5-14; Marku 5:7-13)

¹ Yezu acemera atumwi ace khumi na awiri, mbaapasa mphambvu na utongi wa kuthamangisa mizimu yonsene ya kuipa, pontho na kuwangisa nthenda. ² Na tenepo, aatuma kwenda mbalonga Umambo wa Mulungu na kuwangisa atenda. ³ Penepo aapanga kuti: “Pa ulendo wanu lekani kukwata cinthu tayu ninga: mpsimbo, budu, ca kudya, peno kobiri. Pontho lekani kukwata nguwo ziwiri. ⁴ N'nyumba inapita imwe, khalani mwenemu mpaka buluka kwanu. ⁵ Mungakhonda kutambirwa mu nzinda unapita imwe, pa kubuluka kwanu mwenemu gubudzani pfumbi ya m'myendo mwanu, ninga cidzindikiro ca kuapangiza kuti pidacita iwo mphya kuipa.” ⁶ Na tenepo, iwo abuluka mbaenda m'pisa na m'pisa mbalonga Mphangwa Zadidi, na kuwangisa atenda mbuto zonsene.

⁷ Mambo Herodhi, ntongi wa Galileya abva mbapilongwa pyonsene pikhacitika, pontho akhakhala wakudzudzumika, thangwi anango akhalonga kuti Juwau Bhatixta alamuka pa akufa. ⁸ Anango akhalonga kuti ndi Eliya akhadaonekera. Anangombo ndiwo akhalonga kuti ndi m'bodzi wa aporofeta akale akhadalamuka pa kufa. ⁹ Mbwenye Herodhi alonga kuti: “Juwau, ine ndan'gwandisa nsolo. Mphapo ndi ani mamuna unowu anabva ine mbalongwa na thangwi ya pinthu penepi?” Pontho Herodhi akhafuna kuona Yezu.

Kuinjipiswa kwa Kutoma kwa Mikate (Mateu 14:13-21; Marku 6:30-44; Juwau 6:1-15)

¹⁰ Pakubwerera kwa anyakutumwa a Yezu, alonga kuna Iye pyonsene pidacita iwo. Na tenepo, Yezu aakwata mbaenda nawo ku nzinda unacemerwa Bhetisaidha, ¹¹ Mbwenye mwinji wa anthu na kubva penepyo atoma kutowera Yezu. Iye aatambira mbakhaapanga pya Umambo wa Mulungu na kuwangisa nthenda za ale akhafuna kuwangiswa.

¹² Pikhadoka dzuwa, anyakupfundza khumi na awiri a Yezu aenda kuna iye mbampanga kuti: “Asiyeni anthu awa aende pyawo, toera akwanise kwenda m'pisa na mbuto zinango za pa dhuzi, kuti akhasake ca kudya na pakukhala. Thangwi muno ndi n'thando.” ¹³ Mbwenye Yezu aatawira kuti: “Apaseni ndimwe anthu ca kudya.” Apo iwo antawira tenepa: “Pano ife tina mikate mixanu, na nyama ziwiri basi za m'madzi. Peno tiagulire ndife anthu onsene awa ca kudya.” ¹⁴ (Akhalipo penepo amuna akhathamangira ku pikwi pixanu.)

Mbwenye Yezu aapanga anyakupfundza kuti: “Igaweni mbumba muikhalise pantsi nsoka-nsoka wa makumaxanu wa anthu.” ¹⁵ Anyakupfundza acita ninga mudapan-girwa iwo, mbaikhazika mbumba yonsene pantsi. ¹⁶ Penepo Yezu akwata mikate mixanu na nyama ziwiri za m'madzi, mbalang'ana kudzulu mbapereka takhuta, mbaimenya. Pakumala, aipasa anyakupfundza ace, toera iwombo aigawize mbumba. ¹⁷ Penepo onsene adya mbakhuta. Pakumala anyakupfundza alokoteri mapindi adasala mbadzaza nawo pitundu khumi na piwiri.

*Pedhru Achulura kuti Yezu ndi Misiya
(Mateu 16:13-20; Marku 8:27-30)*

¹⁸ Ntsiku ibodzi Yezu akhaphembera pa khundu, pabodzi na anyakupfundza ace. Na tenepo, Yezu aabvundza kuti: “Kodi anthu asalonga kuti ine ndine ani?”

¹⁹ Iwo antawira kuti: “Anango asalonga kuti imwe ndimwe Juwau Bhatixta, anango ndiwo analonga kuti ndimwe Eliya. Pontho anangombo ndiwo analonga kuti imwe ndimwe m'bodzi wa aporofeta akale adalamuka pa kufa.”

²⁰ Yezu aabvundzisa pontho kuti: “Kodi imwembo musalonga kuti ine ndine ani?” Pedhru antawira kuti: “Imwe ndimwe Kirixtu adatumwa na Mulungu.”

²¹ Na tenepo, Yezu aakhondesa kuti akhonde kupanga na munthu ene m'bodzi pinthu penepyo. ²² Pontho iye athimiza na kulonga kuti: “Ine Mwana wa Munthu, ndisafunika kuti ndione nyatwa ikulu, pontho ndikhondiwe na atsogoleri aanyakuphembera, na akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo, mbandiphiwa, pa kupita ntsiku zitatu ndinalamuka pa kufa.”

²³ Buluka penepo aapanga onsene kuti: “Munthu anafuna kunditowera mbakhonde kucita kufuna kwace, mbakwate ntanda wace ntsiku na ntsiku, anditowere. ²⁴ Thangwi ule anafuna kuwinika ekha ene, analuza. Mbwenye ule analuzika na thangwi yanga, anawina. ²⁵ Mphapo pinaphedzera anji kuna munthu anawina dziko yonsene, iye mbamalisira kutaika peno kufudzika? ²⁶ Apo munthu anakhala na manyadzo na Ine peno na mafala anga, mbadziwe kuti Ine Mwana wa Munthu, ndinadza kakhalambo na manyadzo na iye, ndingabwera na mbiri yanga na ya Baba, na za maanju akulungama. ²⁷ Ndimu mwene, ine ndisakupangani kuti alipo pano pakati panu anafuna kuona Umambo wa Mulungu, mbadzati kufa.”

*Kuphinduka kwa Yezu
(Mateu 17:1-13; Marku 9:2-13)*

²⁸ Dhuzi na kuthamangira ntsiku zisere, Yezu abuluka mbakwira pa phiri kwenda kaphembera, pabodzi na anyakutumwa ace Pedhru, Juwau na Tiyago. ²⁹ Penepo, pikhaphembera Iye, nkhope yace yaphinduka, nguwo zace zacena kakamwe mbaziyetimira. ³⁰ Na tenepo, abulukira amuna awiri mbatoma kulonga na Yezu. Akhali Mozesi na Eliya. ³¹ Iwo abulukira na cieza ca mbiri, mbakhalonga pya thangwi ya kufa kwa Yezu, kukhafuna kusimbiswa ku Djerusalema.

³² Pedhru na andzace akhadaphatwa na citulo. Mbwenye pidalamuka iwo aona mbiri ya Yezu, na amuna awiri akhali na iye. ³³ Mphapo Mozesi na Eliya pikhabuluka iwo, Pedhru alonga kuna Yezu mbampanga kuti: “Mpfundzisi, mphyadidi tikhale pyathu pano! Timangeni makumbi matatu: Ibodzi yanu, ibodzi ya Mozesi, ibodzi ya Eliya.” (Apo Pedhru akhapidziwa tayu pikhalonga iye.)

³⁴ Pedhru mbadzati kumala kulonga pinthu penepyo, yabwera khole ya kudzulu mbiagudumira. Penepo anyakupfundza a Yezu agopa pikulu na kuona kuti khole yaagudumira. ³⁵ Na tenepo, pa khole pabveka fala ikhalonga kuti: “Uyu ndi mwana wanga wakufunika. Mbvereni!” ³⁶ Pakubveka fala eneyo, Yezu agumanika kuti ali ekha ene. Pa midzizi eneyo anyakupfundza a Yezu apikoya mu ntima mwawo pinthu penepi, mbakhonda kupanga munthu pire pikhadaona iwo.

*Kuwangiswa kwa Mphale m'bodzi Akhali na Nzimu wa Kuipa
(Mateu 17:14-23; Marku 9:14-32)*

³⁷ Mangwana mwace, pidachita iwo pa phiri, mwinji ukulu wa anthu wabwera kagumana na Yezu. ³⁸ Penepo, mamuna m'bodzi pakati pa mbumba, akhuwa kuna Yezu mbalonga kuti: “Mpfundzisi, ndisakuphembani kuti mundionerembo mwana wanga, thangwi mwana wanga ndi m'bodzi basi. ³⁹ Ulipo nzimu wa kuipa unamphata. Na mwansanga iye asakhuwa mbum'bhoma pantsi, mbatoma kutatamuka na kubuluka

mapobvu nkanwa. Funa kungsiya usanentsa, usansiya nkhabe mphambvu. ⁴⁰ Ine ndaphemba anyakupfundza anu kuti aubuluse, mbwenye iwo aucimwana.”

⁴¹ Yezu atawira kuti: “Dzindza ya kuipa na ya kusowa cikhulupiro! Ine ndinakhala na imwe mpaka lini? Ndinakhala na imwe mbandipirira mpaka lini? Bwera naye pano mwana wako.”

⁴² Penepo mwana pikhafika iye dhuzi, aphantwa pontho na nzimu ule wa kuipa, mbun'gwisa pantsi mbatoma kutatamuka. Mbwenye Yezu authamangisa, mba-muwangisa mwana, mbampasa baba wace. ⁴³ Na tenepo, onsene adzumatirwa nazo mphambvu zikulu za Mulungu. Pa n'dzidzi unowu ukhadzumatirwa anthu onsene na thangwi ya pinthu pikhacita Yezu, iye apanga anyakupfundza ace kuti: ⁴⁴ “Bveserani mwadidi pinafuna ine kukupangani. Ine Mwana wa Munthu ndinati ndiperekwe m'manja mwa anthu.” ⁴⁵ Mbwenye anyakupfundza ace akhacimwana kuabvesesa akhalongerani mafala enewa. Iwo akhadaabisirwa toera akhonde kuabvesesa. Pontho akhagopa kumbvundzisa na thangwi ya mafala enewa.

Mbani Nkulu?

(Mateu 18:1-5; Marku 9:33-41)

⁴⁶ Anyakupfundza a Yezu atoma kuketesana okha-okha kuti adziwe ndi ani pakati pawo, nkulu wa onsene. ⁴⁷ Mbwenye Yezu akhapidziwa pikhanyerezera iwo mu ntima mwawo. Na tenepo, akwata mwana m'bodzi mbamulimisa n'khundu mwace, ⁴⁸ mbalanga kuti: “Anatambira mwana uyu wang'ono na dzina yanga, asatambira ine. Apo ule ananditambira, asatambira ule adandituma. Thangwi ule anapicepesa pakati panu, unowu ndiye anadza kakhala nkulu kupita onsene.” ⁴⁹ Penepo Juwau alonga kuti: “Mpfundzisi, taona mamuna m'bodzi mbakhathamangisa mizimu ya kuipa na dzina yanu. Mbwenye ife tankhondesa kucita penepyo, thangwi iye si ndzathu tayu.”

⁵⁰ Na tenepo, Yezu apanga Juwau pabodzi na anyakupfundza anango kuti: “Lekani kun'khondesa. Thangwi anakhonda kukuzondani, unowu ali na imwe.”

Yezu Asakhondiwa na Anthu a ku Samariya

⁵¹ Yezu na kuona kuti n'dzidzi wace wa kwenda kudzulu uli kufika, atonga ekha ene kwenda ku Djerusalema. ⁵² Na tenepo, Yezu atuma anankate angasi mbaasogolesa. Iwo aenda mbafika ku cisa cibodzi ca dziko ya Samariya, toera akwanise kusasanyira mbuto yakufikira. ⁵³ Mbwenye anthu a kucisa cenecire akhonda kuntambira, thangwi iwo aona kuti Yezu akhaenda ku Djerusalema. ⁵⁴ Apo anyakupfundza ace Yezu, Tiya go na Juwau, na kupiona penepyo, alonga mbapanga Yezu kuti: “Kodi Mbuya musafuna kuti ife titume moto wa kudzulu udze kaapise?” ⁵⁵ Mbwenye Yezu azungunuka kuna iwo mbaasandika (kuti: “imwe nkhaba dziwa ndi nzimu wanji una imwe. Thangwi ine Mwana wa Munthu sidabwera kudza kapha anthu tayu, mbwenye toera kaapulumu-musa.”) ⁵⁶ Na tenepo, aenda ku cisa cinango.

Yezu Asalesera Akhafuna Kuntowera

(Mateu 8:19-22)

⁵⁷ Yezu na anyakupfundza ace pikhaenda iwo na njira, mamuna m'bodzi ampanga kuti: “Mbuya, ine ndinakutowerani mbuto zonsene zinaenda imwe.”

⁵⁸ Mphapo Yezu antawira tenepa: “Minyenga ina mphako zawo, mbalame za kudzulu zinantsanza zawo, mbwenye Ine Mwana wa Munthu, nkhaba pa kutsamira nsolo.”

⁵⁹ Penepo Yezu apanga mamuna unango kuti: “Nditowere.”

Mbwenye iye antawira tenepa: “Mbuya ndisiyeni pa kutoma ndikhaikhise baba wanga.”

⁶⁰ Apo Yezu antawira kuti: “Siya anyakufa aikhane okha-okha. Mbwenye iwe ndoko ukhalonge Umambo wa Mulungu.”

⁶¹ Apo unangombo alonga tenepa: “Mbuya, ine ndinakutowerani. Mbwenye pa kutoma ndisiyeni ndikhapangane abale anga.”

⁶² Mphapo Yezu antawira kuti: “Munthu onsene anatoma kulima na ng'ombe mbalang'ana n'nduli, unowu nkhaba kufunika mu Umambo wa Mulungu.”

10

Yezu Asatuma Anyakupfundza Makumanomwe na Awiri

¹ Buluka penepo, Mbuya athonya anyakupfundza ace anango makumanomwe na awiri, mbaatuma patsogolo pace kuti aende awiri-awiri, m'mizinda na m'pisa mukha-funa kupita iye. ² Yezu aapanga tenepa: “Pyakubvuna pyainjipa, mbwenye anyabasa acepa. Na thangwi eneyi, phembani kuna mwanacinthu munda, kuti atume anyabasa toera adze kabvune.” ³ Ndokoni! Ine ndisakutumani ninga mabira pakati pa mibindzi. ⁴ Lekani kukwata cikhwama, peno malikofa, peno ntsapato. Pontho lekani kulimira n'jira mbamumwanyikana na anthu.

⁵ Mungapita n'nyumba, pa kutoma longani tenepa: “Ntendere mbukhale pa nyumba ino.” ⁶ Ngakhala mwenemu muna munthu wa ntendere, nsiyireni ntendere wanu. Mbwenye ngakhala nkhabemo munthu wa ntendere, kwatani pyanu ntendere wanu. ⁷ Khalani nyumba ibodzi ene. Dyaani, mbamumwa pire pinapaswa imwe. Thangwi nyabasa asafunika atambiriswe. Lekani kucinja cinja nyumba.

⁸ Mungapita mu nzinda mbamutambirwa mwadidi, dyaani pire pinakupasani iwo. ⁹ Wangisani atenda anagumanika mu nzinda unowu, mbamuapanga anthu a mwenemu kuti: “Umambo wa Mulungu uli dhuzi na imwe.” ¹⁰ Mbwenye mungapita mu nzinda mbamukhonda kutambirwa mwadidi, ndokoni na m'miseu mikulu yonsene mbamulonga tenepa: ¹¹ “Na pfumbi ene ya nzinda iri m'myendo mwathu ife tinakugubudzirani! Mbwenye dziwani kuti Umambo wa Mulungu uli dhuzi!” ¹² Yezu athimiza na kulonga pontho kuti: “Ine ndisakupangani kuti, ntsiku inadza katongwa anthu, Mulungu anadza kacepesa nyatwa zikhafuna pasa iye nzinda wa Sodhoma, kupiringana nzinda unowu.”

¹³ Unanyatwa iwe nzinda wa Korazini! Unanyatwa iwe nzinda wa Bhetisaidha. Thangwi pirengo pidacitika mwenemu, mbapidacitika m'mizinda ya Tiru na Sidhonya, anthu a mizinda eneyi mbadachunyuka kale cino kudawa kwawo, mbabvala masakha, mbakwata dotha mbadzola. ¹⁴ Mbwenye ntsiku inadza katongwa anthu, Mulungu anadza kakhala na ntsisi zikulu na Tiru na Sidhonya, kupiringana imwe Korazini na Bhetisaidha! ¹⁵ Iwembo nzinda wa Kafaranaumi, usanyerezera kuti unakwira mpaka kudzulu? Nkhaba. Unati uponyiwe n'djenje ya anyakufa!

¹⁶ Ule anakubverani, ali kubvera ine. Ule anakukhondani, asakhonda ine. Ulembo anandikhonda, asakhonda ule adandituma.

¹⁷ Anyakupfundza makumanomwe na awiri ale, abwera kuna Yezu na kukomerwa pikulu kakamwe, mbalonga tenepa: “Mbuya, na dzina yanu, na mizimu ene ya kuipa ikhatibverambo!” ¹⁸ Yezu aapanga kuti: “Ine ndaona Sathani mbakhabuluka kudzulu mbagwa pantsi ninga njazi. ¹⁹ Lang'anani. Ine ndakupasani mphambvu za kuponda nyoka na makong'a, na za kukunda nazo mphambvu zonsene za nyamalwa. Nkhaba cinakwanisa kukucitani kuipa. ²⁰ Mphapo lekani kukomerwa na thangwi ya kukubverani kunacita mizimu ya kuipa. Mbwenye komerwani thangwi madzina anu alembwa kudzulu.”

²¹ Pa n'dzidzi unowu, Yezu atsandzaya mu Nzimu wa Mulungu mbalonga tenepa: “Ndisapereka takhuta kuna imwe Baba, Mbuya wa kudzulu na pantsi! Thangwi mwapangiza kuna ale adakhonda kupfundza, pire pidabisira imwe anyakudziwisa na anyakupfundza, mbumupipangiza ana ang'ono. Ande Baba, penepyo pyacitika na kufuna kwanu.

²² Pinthu pyonsene ndapipaswa na Baba wanga. Ndiye Baba basi anandziwa Mwana, nkhaba unango anandziwa. Babambo, nkhaba munthu unango anandziwa. Anandziwa ndi Mwana basi, na ale anafuna Iye kuti andziwe.” ²³ Na tenepo, Yezu azungunuka kuna anyakupfundza ace, mbalonga na iwo okha basi kuti: “Mbat-sandzaye ale anakwanisa kuona pire pinaona imwe! ²⁴ Ndisakupangani kuti aporofeta azinji, na amambo azinji, akhafuna kuti apyonembo penepi pinaona imwe, mbwenye apicimwana. Pontho akhafunambo kuti abvembo pinabva imwe ipi, mbwenye acimwana kupibva.”

Nsanje wa Munthu Wadidi wa ku Samariya

²⁵ Nyakudziwisa m'bodzi wa mwambo akhafuna kulesera Yezu, alamuka mbambvundza kuti: “Mpfundzisi, ndisafuna ndicitenji toera ndikhale na upulumuki wakukhonda kumala?”

²⁶ Yezu atawira tenepa. “Ndi ninji pidalembwa mu Mwambo wa Mulungu? Iwembo usapyona tani?”

²⁷ Mamuna atawira tenepa: “Funa Mbuya Mulungu wako, na ntima wako onsene, na upulumuki wako onsene, na mphambvu zako zonsene, na ndzeru zako zonsene. Pontho ufune ndzako ninga iwe ene.”

²⁸ Yezu ampanga tenepa: “Ndimwe mwene. Watawira mwadidi. Cita penepyo, unapulumuka.”

²⁹ Mbwenye nyakudziwisa wa mwambo, na kufuna kumpangiza udziwisi wace, ambvundza tenepa: “Mbani ndzanga?”

³⁰ Yezu antawira kuti: “Mamuna m'bodzi akhabuluka ku Djerusalema mbaenda ku Djeriko. Pikhaenda iye na njira, aphantwa na mapanga. Iwo an'dula nguwo zace, am'menya, mbansiya akomoka. ³¹ Pa n'dzidzi unowu nyantsembe m'bodzi akhabw-erambo na njira ibodzi-bodzi. Mudamuona iye, ancalira mbaenda pyace. ³² Sawa-sawambo na mamuna m'bodzi wa dzindza ya Levi, apitambo na penepo. Amulang'ana, ancalirambo mbaenda pyace. ³³ Mbwenye mamuna m'bodzi wa ku Samariya akhapitambo na njira eneyo, afika mpaka penepo. Mudamuona iye ambvera ntsisi. ³⁴ Anfendedzera dhuzi, mbantsuka pironda pyace na mafuta na vinyu mbapimanga na nguwo. Buluka penepo, anthukula mbampakiza pa buru yace, mbaenda naye mpaka pa nyumba ya kufikira alendo, mbansasanya mwadidi.” ³⁵ Mangwana mwace, abulusa kobiri ziwiri za parata, apasa mwanacinthu nyumba, mbampanga tenepa: “Ndionerenimbo mamuna uyu. Mungadza kabvunga kobiri inango ya kupiringana iyi na thangwi yace, ndinadza kakubwezerani ndingabwerera.”

³⁶ Penepo, Yezu ambvundza nyakudziwisa wa mwambo kuti: “Kuona kwako, mbani ndzace mamuna uyu adaphatwa na mapanga, pa utatu wawo apa?” ³⁷ Iye atawira kuti: “Ndi ule adambvera ntsisi.” Yezu ampanga tenepa: “Iwembo ndoko kacita pibodzi-bodzi.”

Yezu ku Nyumba kwa Marta na Mariya

³⁸ Yezu na anyakupfundza ace apitiriza na ulendo wawo, mbafika pa cisa cibodzi padatambirwa iwo pa nyumba ya nkazi m'bodzi anacemerwa Marta.

³⁹ M'bale wace Marta anacemerwa Mariya, akhakhala pa myendo ya Mbuya mbakhabvesera mafala ace. ⁴⁰ Mbwenye Marta akhazunguzika na basa izinji ya pa nyumba. Na tenepo, afedza dhuzi na Yezu mbambvundza kuti: “Kodi Mbuya, muli kuona tayu kuti m'bale wanga ali kundisiyira ndekha basa? Mpangeni adze kandimphedzembo.”

⁴¹ Penepo Yezu antawira tenepa: “Marta! Marta! Iwe uli kunentseka mbupingizika na pinthu pizinji. ⁴² Mbwenye cinafunika ndi cibodzi basi. Mariya asankhula cinthu cadidi. Cinthu ceneci nkhaba anafuna kunkwatira.”

11

Yezu Asapfundzisa Kuphembera (Mateu 6:5-15; Mateu 7:7-12)

¹ Ntsiku inango Yezu akhaphembera pa mbuto ibodzi. Pidamala Iye, nyakupfundza wace m'bodzi amphemba mbalunga kuti: “Mbuya, tipfundzisenimbo kuphembera, ninga pidacita Juwau Bhatixta apfundzisa anyakupfundza ace.”

² Yezu antawira kuti: Mungafuna kuphembera, phemberani tenepa:

“Baba,
dzina yanu mbikhale na mbiri.

Mbubwere Umambo Wanu.

³ Tipaseni ca kudya cinafuna ife ca ntsiku zonsene.

⁴ Tilekerereni kudawa kwathu,
thangwi ifembo tisalekerera
onsene ale anatidawisira.

Pontho lekani kutisiya mbatigwa
n'kudawa.”

⁵ Na tenepo, Yezu alonga kuna anyakupfundza ace kuti: “Lang'anani, ngakhala m'bodzi wanu aenda ku nyumba kwa xamwali wace pa chitichiti ya masiku, mbamphemba kuti: ‘Xamwali, ndibwerekembo mikate mitatu, ⁶ thangwi ndafikirwa na xamwali wanga m'bodzi mulendo, apo ine nkhabe cinthu ca kumpasa.’

⁷ Mphapo ndiye tani xamwali wace mbantawira n'kati mwa nyumba mbalunga kuti: ‘Leka kundinyangula! Nsuwo wamala fungwa, ine na ananga tiri kugona. Na tenepo, nkhabe kwanisa kuti ine ndilamuke, toera ndikupase mikate.’ ⁸ Ine ndisakupangani kuti: ‘Munthu uyu angakhonda kulamuka toera kumpasa nkate thangwi ndi xamwali wace, mbwenye na thangwi ya kun'nyangula kunacita xamwali wace, anati alamuke mbampasa pyonsene pinafuna iye.’

⁹ Na thangwi ya ipyo, ndisakupangani kuti: ‘Phembani, munapasiwa. Sakani, munapigumana. Menyani nsuwo, munanfungulirwa. ¹⁰ Thangwi ule anaphemba anapaswa. Ule anasaka, anapigumana. Pontho ule anamenya nsuwo anafungulirwa.’

¹¹ Mbani pakati panu, baba m'bodzi anapasa mwana wace nyoka, angamphemba nyama ya m'madzi? ¹² Peni kong'a, angaphemba dzai? ¹³ Ngakhala imwe anthu a kuipa musakwanisa kupasa ana anu pinthu pyadidi, ndiye tani Baba wanu wa kudzulu? Iye anakwanisambo kupasa Nzimu wa Mulungu kuna ale anauphemba.”

Kuxola kwa Afarisi (Mateu 12:22-32; Marku 3:20-30)

¹⁴ Yezu akhathamangisa nzimu wa kuipa muna munthu wa bewewe. Pidabuluka nzimu wa kuipa, mamuna atoma kulonga, mbumba yonsene mbidzumatirwa.

¹⁵ Mbwenye anango alonga tenepa: “Ndi Bhelizebhu, nkulu wa mizimu ya kuipa, anampasa mphambvu mamuna uyu, za kuthamangisa mizimu ya kuipa.” ¹⁶ Anango, toera kumulesera Yezu, amphemba kuti acite cirengo cinapangiza kuti ana mphambvu za kudzulu.

¹⁷ Mbwenye Yezu na kudziwa manyerezere awo aapanga kuti: “Umambo onsene ungagawika okha-okha, unamalisira kufudzika. Sawa-sawa na mudzi, ungagawika okha-okha, unamalisirambo kufudzika. ¹⁸ Mphapo Sathani angagawika ekha, umambo wace unakhala tani na mphambvu? Ndisalonga penepi thangwi imwe musalonga kuti ine ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Bhelizebhu. ¹⁹ Ngakhala ine ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Bhelizebhu, ana anu asaithamangisa na mphambvu za ani? Na thangwi eneyi iwo anati akutongeni.

²⁰ Mbwenye ngakhala ine ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Mulungu, penepi pisapangiza kuti Umambo wa Mulungu wafika kuna imwe.

²¹ Mamuna angakhala na mphambvu pontho mbakhala na pipphano, mbaonera nyumba yace, pinthu pyace pyonsene pinakoyeka mwadidi. ²² Mbwenye angafikirwa na munthu unango wa mphambvu zikulu kupita iye, mbankunda, anampokosera pipphano pyace pyonsene pikhanyindira iye, mbagawa pinthu pyonsene pidam'bera iye.

²³ Anakhonda kukhala na ine, asandizonda. Apo ule anakhonda kundiphedza kugumanya, asamwaza.

²⁴ Nzimu wa kuipa ungabuluka muna munthu, usaenda mbundzendza-ndzendza n'thando, toera usake pa kupuma. Tenepa, angakhonda kuigumana mbuto eneyo, usalonga kuti: 'Ndina bwerera kwenda ku nyumba kwanga kudabuluka ine.' ²⁵ Iwo ungafika usagumana nyumba yamala kupsairwa na kusasanyirwa mwadidi. ²⁶ Na tenepo, unabuluka mbuenda kakwata mizimu inango minomwe ya kuipa kakamwe kupiringana iye, mbiyenda yonsene kakhala mwenemu. Penepo makhaliro ace munthu ule, anakhala a kuipa kakamwe kupiringana makhaliro ace a kutoma."

²⁷ Yezu pidamala Iye kulonga penepyo, nkazi m'bodzi akhali pakati pa mbumba, akhuwa mbalonga kuti: "Mbatsandzaye nkazi adakubala na adakuyamwisa!"

²⁸ Mbwenye Yezu antawira kuti: "Anthu akutsandzaya kakamwe ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbaikoya."

*Cidzindikiro ca Djona
(Mateu 12:38-42)*

²⁹ Pidagumanyikana mbumba, Yezu atoma kulonga tenepa: "Anthu a ntsiku zino mbakuipa! Asaphemba cizindikiro ca cirengo. Mbwenye nkhaba cizindikiro cinango cinafuna iwo kuona, cakupiringana cirengo ca mporofeta Djona." ³⁰ Thangwi sawa-sawa ninga mporofeta Djona akhali cidzindikiro ca Mulungu kuli mbumba ya ku nzinda wa Ninivi, Inembo Mwana wa Munthu, ndinakhalambo cidzindikiro kuli anthu a ntsiku zino. ³¹ Ntsiku ya kutongwa kwa anthu, mambo wa nkazi wa khundu ya ku bangwe anati akonese anthu a ntsiku zino. Thangwi iye abwera mbabulukira kutali toera kudza kabva udziwisi wa Salomau. Mphapo ine ndisakupangani kuti munthu ali pano, ndi nkulu kakamwe kupita Salomau. ³² Pontho ntsiku ya kutongwa kwa dziko ya pantsi pano, Mbumba ya ku Ninivi inalamuka mbikukoneswani. Thangwi iwo achunyuka kudawa kwawo, pidabva iwo mphangwa za Mulungu na Djona. Mphapo Ine ndisakupangani kuti munthu ali pano, ndi nkulu kakamwe kupita Djona.

Nsanje wa Nyale

³³ Yezu athimiza pontho mbalonga kuti: "Nkhabe munthu anagasa nyale mbaiyikha pa kubisala, peno mbaigudumira na combo. Mbwenye asaiyikha pa kweca, toera anthu anapita akwanise kuona. ³⁴ Maso akhala ninga nyale ya manungo. Ngakhala maso ako mbadidi, manungo onsene asakhala na cieza cikulu. Mbwenye maso angakhala mbakuipa, manungo ako onsene anakhala n'cidima. ³⁵ Na tenepo, citani mphole-mphole, kuti cieza ciri n'kati mwanu cikhonde kudza cidima. ³⁶ Ngakhala manungo ako onsene adzala na cieza, pontho nkhaba khundu ibodzi ya manungo iri n'cidima, manungo enewa anayetimira mbakhala ninga asamwanikirwa na cieza ca nyale."

Yezu Asakonesa Uthambi wa Afarisi na Anyakudziwisa a Mwambo

³⁷ Yezu pidamala Iye kulonga penepyo, nfarisi m'bodzi ankwata kuti aende kadye naye ku nyumba kwace. Yezu aenda, mbakhala pantsi toera adye. ³⁸ Mbwenye nfarisi adzumatirwa, na kuona kuti Yezu hadasamba manja tayu pa kufuna kudya.

³⁹ Na tenepo, Mbuya Yezu alonga kuti: "kodi imwe afarisi, musatsuka kunja kwa khomicho na kwa mbale. Mbwenye imwe n'kati mwanu mwadzala na umbava na kuipa. ⁴⁰ Imwe madzemwa! Adacita kunja siye m'bodzi ene adacita n'kati tayu?"

⁴¹ Pasani anyakucherenga pina imwe n'kati mwa mbale. Na tenepo, munaona kuti pyonsene pina imwe pinaceneswa.”

⁴² Muna nyatwa imwe afarisi! Thangwi musapereka ca cikhumi ca n'dimba mwanu, misapu yakununkhira, na ukhaindi onsene wa masamba a kudya, mbwenye musasiya kucita pyakulungama, mbamukhonda kufuna Mulungu. Ande, citani penepyo pya kupereka ca cikhumi, mbwenye mukhonde kusiya ipi.

⁴³ Muna nyatwa imwe afarisi! Thangwi musafuna mipando ya kutoma n'kati mwa nyumba za kuphembera, pontho musafuna kumwanyikwa na kulemebza m'mphambano.

⁴⁴ Muna nyatwa imwe! Thangwi mwakhala ninga nthumbi za kukhonda kuoneka pa kweca, mbazipwandiwa na anthu na kukhonda kudziwa kuti pana pinthu.

⁴⁵ Na tenepo, nyakudziwisa m'bodzi wa mwambo, alonga kuna Yezu kuti: “Mp-fundzisi, pinalonga imwe tenepa, musaxola na ife ene.”

⁴⁶ Penepo Yezu antawira tenepa: “Na imwe ene, anyakudziwisa a mwambo muna nyatwambo! Thangwi musakwatisa andzanu mitolo ya kulemera kakamwe, iwo mbacimwana kuikwata. Pontho imwe mbamucimwana kulamusa na cala cene cibodzi toera kuaphedza.

⁴⁷ Muna nyatwa imwe! Thangwi musacitira nthumbi maporofeta adaphiwa na ambuyan. ⁴⁸ Na tenepo, imwe musacita umboni kuti mwapitawirira pidacita a mbuya anu. Thangwi iwo apha maporofeta, imwe mwaasasanyira nthumbi zawo.”

⁴⁹ Na thangwi eneyo, Mulungu na kudziwisa kwace alonga kuti: “Ndinati ndiatumire maporofeta na atumwi. Apo iwo, anango anaapha, anango anaazonda.” ⁵⁰ Na thangwi eneyi, anthu a ntsiku za lero anati atawirire ciropa ca maporofeta onsene adaphiwa kutomera pa kutoma kwa pantsi. ⁵¹ Kutomera pa kufa kwa Abheli mpaka kwa Zakariya, ule adaphiwa mu Nyumba ya Mulungu, pakati-nakati, uku ciguwa uku mbuto ya kucena. Ande ine ndisakupangani kuti mbumba ya ntsiku za lero, anati apitawirire pyonsene ipi.

⁵² Muna nyatwa imwe, anyakudziwisa a mwambo! Thangwi musakoya cavi ca udziwisi wa Mulungu. Na tenepo, imwe nkhaba funa kupita, pontho musakhondesa andzanu kupita.

⁵³ Yezu pidabuluka Iye penepo, anyakudziwisa a mwambo na afarisi atoma kumu-longera na kuipirwa mbakhambvundzisa pinthu pizinji, ⁵⁴ toera asake mathangwi akubuluka pa mulomo pace, akumpambazira nawo.

12

Yezu Asacenjeza Anyakupfundza ace

¹ Pa n'dzidzi unowu ung'ono, pikwi na pikwi pya anthu pyagumanyikana, mpaka kufikira pondana okha-okha. Na tenepo, Yezu, pa kutoma apanga anyakupfundza ace kuti: “Cenjerani na ntombwe wa kutupisa mikate wa afarisi. Penepi ndi kubveka kuti: Na uthambi wawo. ² Nkhabe cinthu cidabisala cinakhonda kudza kadziwika, peno cidagudumirwa mbacikhonda kudza kaoneka. ³ Thangwi pyonsene pinalonga imwe n'cibiso-biso pinadza kabveka pakweca. Na pyonsene pinalonga imwe ciwere-were n'nyumba, pinadza kalongwa pa ntsoyi.”

⁴ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Axiwawali anga, Ine ndisakupangani kuti: Lekani kugopa ale anapha manungo, angamala mbacimwana kucita pinango. ⁵ Mbwenye ine ndisakupangani ndi ani anafuna imwe kugopa. Gopani Mulungu, anacita kuti anga-mala kupha manungo, ana mphambvu za kuaponya mu infernu. Ande, ndinathimiza na kukupangani kuti: Gopani Mulungu!” ⁶ Kodi nkhaba guliswa mbalame zixanu na pikobiri piwiri? Mbwenye Mulungu nkhaba ibodzi inaduwala Iye. ⁷ Na tsisi yanu ene ya

munsolo, yonsene yamala kulengeswa. Lekani kugopa. Thangwi imwe muli kufunika pikulu kakamwe kupiringana mbalame zizinji.

⁸ Yezu alonga pontho kuti: Ule anandicitira umboni pa maso pa anthu, In-
embo Mwana wa Munthu, ndinancitirambo umboni pa maso pa, anju za Mulungu.

⁹ Mbwenye ule anandikhonda pa maso pa anthu, iye anadza kakhondiwambo na
Mwana wa Munthu pa maso pa anju za Mulungu. ¹⁰ Onsene ale anandilonga kuipa ine
Mwana wa Munthu, anadza kalekererwa. Mbwenye ale anaxola Nzimu wa Mulungu,
nkhabe kudza kalekererwa.

¹¹ Mungakwatiwa kwenda n'nyumba za kuphembera peno pa maso pa anyakutonga
na pa akulu-akulu a utongi, lekani kunentseka kuti munaatawira tani, peno munalonga
tani. ¹² Thangwi pa n'dzidzi unowu, Nzimu wa Mulungu unakupfundzisani pinafuna
imwe kulonga.

Nsanje wa Mpfumi wa Kusowa Ndzeru

¹³ Mamuna m'bodzi akhakhala pakati pa mbumba alonga kuna Yezu kuti: “Mp-
fundzisi, pangani m'bale wanga kuti ndigawane naye unthaka udatisiyira baba wathu.”

¹⁴ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “Mamunawe, mbani adandisankhula kuti
ndikhale ntongi wa nseru wanu, peno nyakugawa unthaka wanu?” ¹⁵ Na tenepo, Yezu
aapanga onsene kuti: “Bveserani. Citani mphole na kuumirwa! Thangwi upulumuki
wa munthu, huli na kuinjipa kwa pinthu pyace tayu.”

¹⁶ Na tenepo, Yezu aapanga nsanje uyu: “Munda wa mamuna m'bodzi m'mpfumi
wabuluka phoso izinji. ¹⁷ Iye atoma kunyerezera mbalanga ekha ene kuti: ‘Ndinacita
tani? Ine nkhabe mbuto yakukwanisa kukoya phoso yanga yonsene.’

¹⁸ Na tenepo, iye alonga kuti: ‘Ha! Ndapidziwa pinafuna cita ine. Ndinafudza pyete
pyanga pyonsene, mbandimanga pinango pikulu. Mwenemu ndinadza kakoya phoso
yanga na pyonsene pina ine.’ ¹⁹ Ndingamala ndinalonga ndekhe kuti: ‘Iwe una
pyakudya pya kuinjipa m'pyete mwako, pinakwana kuti umale napyo pyaka pizinji.
Cincino puma pyako. Dya, mwa pyako, mbutsandzaya!’

²⁰ Mbwenye Mulungu ampanga tenepa: ‘Dzemwawe!’ Masiku ano iwe unafa. Mbani
mphapo anafuna sala na pyonsene pidasanyira iwe?”

²¹ Yezu amalisira na kulonga tenepa: “Penepi ndipyo pinacitika na ale anasasanya
mpfuma yawo toera aphedzeke, mbwenye pa maso pa Mulungu mbacherengi.”

Kunentseka na Kusaka Makhaliro Adidi

²² Penepo Yezu apanga anyakupfundza ace kuti: “Na tenepo, ine ndisakupangani
kuti lekani kunentseka na makhaliro anu pa thangwi ya cinafuna imwe kudya,
peno na manungo anu pa thangwi ya cinafuna imwe kubvala. ²³ Pinafunika pikulu
kakamwe ndi upulumuki kupiringana ca kudya, na manungo kupiringana nguwo.”

²⁴ Lang'anani makhungubwe. Iwo nkhabe kubzala, nkhabe kubvuna, nkhabe pyete,
nkhabe pikwa. Mbwenye Mulungu asaapasa ca kudya. Imwe musafunika pikulu
kakamwe kupiringana mbalame! ²⁵ Mbani pakati panu ananentseka na kufuna kwace
mbakwanisa kuthimizira pang'ono pyaka pyace? ²⁶ Mphapo ngakhala imwe nkhabe
kukwanisa kucita cing'ono ici basi, thangwi yanji musanentseka na pinango?

²⁷ Lang'anani kukula kunacita maluwa: Iwo nkhabe phata basa, peno kusasanya
nguwo zawo. Mbwenye ine ndisakupangani kuti Salomau, munthu wakupfuma
kakamwe, hakhadabvala nguwo zakubalika ninga za luwa ibodzi iyi tayu. ²⁸ Imwe
anthu akukhulupira pang'ono, ngakhala Mulungu asabvazika tenepa maluwa a munda
anacita kuti lero alipo, mangwana aponyiwa pa moto, ndiye tani kuna imwe, nkhabe
kudza kakubvazikani? ²⁹ Lekani kunentseka na kusaka kuti munadyanji, peno mu-
namwanji. ³⁰ Thangwi anasaka penepi ndi ale anthu a pa dziko ino. Mbwenye imwe,

Baba Wanu asadziwa pyonsene pire pinafuna imwe. ³¹ Cakutoma sakani Umambo wa Mulungu, pyonsene ipi munadza kathimizirwa.

³² Yezu athimiza na kulonga kuti: “Lekani kugopa tayu imwe nkumbi ung'ono! Thangwi Baba wanu asakomerwa na kukupasani Umambo wace. ³³ Gulisani pyonsene pina imwe mukwate kobiri eneyi muipase anyakucherenga. Citani pikhwama pya kuti nkhaba kusakala, mbamukoya mpfuma yanu kudzulu. Kweneku iyo nkhaba kudza kamala. Thangwi kweneku mambava nkhaba kwanisa kuiba, pontho ucenje nkhaba kwanisa kuidya. ³⁴ Thangwi pana mpfuma yanu, penepo ndipo pana ntima wanu.”

Nsanje wa Nyabasa Wakulang'anira

³⁵ Yezu athimiza pontho na kulonga kuti: “Khalani mbamudasasanyira na nyale zanu zakugaka. ³⁶ Khalani ninga anyabasa anadikhira mbuya wawo, adaenda ku phwandu ya banja, kuti angabwera mbamenya nsuwo, iwo anfungulire na mwansanga. ³⁷ Mbatsandzaye ale anyabasa anagumanwa mbalan'ganira na mbuya wawo pakubwera kwace. Ndinakupangani kuti, iye ene mbuya wawo, anasasanyikambo kuti aaphatire basa. Anaapanga kuti akhale pa thando, iye mbabweresa pyakudya mbaapasira.” ³⁸ Pontho mbatsandzaye anyabasa anagumanwa mbakhalang'anira, mbuya wawo angabwera pa chitichiti peno m'bambakuca! ³⁹ Mbwenye kumbukani kuti mbidakhala mwanacinthu nyumba asaudziwa n'dzidzi unafuna kufika mbava, mbadasiya tayu kuti mbava aswe nyumba yace. ⁴⁰ Na imwembo, khalani mudasasanyira, thangwi Ine Mwana wa Munthu ndinafika pa n'dzidzi unakhonda imwe kudikhira.

⁴¹ Na tenepo, Pedhru abvundza kuti: “Mbuya nsanje unowu musapanga ife basi, peno musapangambo anthu onsene?”

⁴² Mbuya atawira tenepa: “Mbani mphapo, nyabasa wakukhulupirika na wa ndzeru adaikhwa na mbuya wace, kuti aonerere anyabasa ace na kuapasa ca kudya n'dzidzi ungakwana?” ⁴³ Mbatsandzaye nyabasa unowu anagumanwa mbaphata tenepa basa, pa kubwera kwa mbuya wace. ⁴⁴ Ndinakupangani kuti mbuya wace anampasa cidzo ca kuonerera mpfuma yace yonsene. ⁴⁵ Ndiye tani mphapo nyabasa uyu mbadanyerezero tenepa: “Mbuya wanga asadembuka na kubwera.” Na tenepo, mbatomba kucita kuipa anyabasa andzace amuna na akazi, mbadya mbamwa, mbaledzera pyace. ⁴⁶ Penepo, mbuya wace anadza kabwera ntsiku ikhakhonda iye kudikhira, pa n'dzidzi unakhonda iye kudziwa. Iye anamuonesa nyatwa ikulu mbamuikha mbuto ibodzi ene na anyakukhonda kutawira.

⁴⁷ Ule nyabasa anadziwa ndi ninji pinafuna mbuya wace, mbwenye mbakhonda kusasanyira kuti acite pinafuna iye, anati aoneswe nyatwa na michamu mizinji. ⁴⁸ Mbwenye ule anadodomeka na thangwi ya kukhonda kudziwa pinafuna mbuya wace, unowu anaoneswa nyatwa na michamu pan'gono basi. Anapasiwa pizinji anaphembwa pizinji. Ananyindirwa pikulu, anamphembwambo pikulu.

Yezu Asabweresa Kugawana

⁴⁹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Ine ndabwera kudza kagasa moto pa dziko. Ndi pikhafuna ine kuti ugake! ⁵⁰ Mbwenye ndisatongwa nditambire batixmu ya nyatwa. Na tenepo, ntima wanga nkhaba kukhurudzika, penepi mbapidzati kucitika! ⁵¹ Imwe musanyerezero kuti ndabweresa ntendere pa dziko? Nkhaba, sidabweresa ntendere tayu, mbwenye ndabweresa phambulo. ⁵² Thangwi kutomera lero kwenda kutsogolo, mudzi una anthu axanu, anagawana. Atatu anazondana na awiri, awiri anazondana na atatu. ⁵³ Baba anadza kazondana na mwana wace wa mamuna, mwana wa mamuna anadza kazondana na baba wace. Mai anadza kazondana na mwana wace wa nkazi, na mwanambo wa nkazi anadza kazondana na mai wace. Mebzala anadza kazondana na nkwenya wace, nkwenyambo anadza kazondana na mebzala wace.”

Pidzindikiro pya Midzidzi

⁵⁴ Yezu alongambo pontho kuna mbumba kuti: Imwe mungaona khole mbaikwira kumadokero a dzuwa, musalonga tenepa: “Lero mulungu anabvumba.” Iye asabvumbadi. ⁵⁵ Mungabva mphepo ya bangwe mbimenya, musalonga tenepa: “Lero kuna pisa.” Kunja mbakupisadi. ⁵⁶ Imwe anyauthambi! Musakwanisa kuchulula pidzindikiro pya kudzulu na pya pantsi. Mphapo ndi thangwi yanji musacimwana kuchulula pidzindikiro pya n'dzidzi uno?

⁵⁷ Yezu athimiza na kulonga tenepa: “Thangwi yanji imwe munakhonda dziwa mwekhene pinthu pyakulungama? ⁵⁸ Ngakhala iwe uli kwenda katongesana na nyamalwa wako ku luwani, saka kusekesana naye n'jira, toera ndzako akhonde kukukwata kwenda nawe kuna ntongi, iyembo ntongi akupereke kuna nsupai, nsupaimbo mbakufungira n'kaidi. ⁵⁹ Ndisakupanga kuti iwe nkhaba buluka mwenemu mbudzati kumalisa kulipa mangawa ako onsene.”

13

Kuchunyuka peno Kufa

¹ Pa n'dzidzi unoule anthu anango abwera kuna Yezu mbampanga na thangwi ya amuna a ku Galileya, akhadaphiwa na mambo Piratu pa n'dzidzi ukhaikha iwo ntsembe kuna Mulungu. Na tenepo, ciropa cawo cabvungazikana na ciropa ca ntsembe. ² Penepo Yezu aatawira mbaapanga kuti: “Kodi imwe musanyerezera kuti magalileu awa, ndiwo adadawa pikulu kakamwe kupita magalileu anango na thangwi ya nyatwa zenezi zidaona iwo? ³ Simo tayu. Mbwenye ine ndisakupangani kuti: Monsene imwe mungakhonda kuchunyuka kudawa kwanu, munafambo sawa-sawa ninga iwo. ⁴ Peno musanyerezera kuti anthu ale khumi na asere a ku cisa ca Silowee, adafa thangwi ya kugwerwa na nyumba ya kulapha, ndiwo ana thangwi ikulu kupita onsene anango akhakhala mu Djerusalema? ⁵ Simo tayu. Ine ndisakupangani kuti monsene imwe mungakhonda kuchunyuka, munafa sawa-sawa ninga iwo.”

Nsanje wa Nsambvu wa Kukhonda Kubala Misapu

⁶ Na tenepo, Yezu alonga nsanje uyu kuti: “Mamuna m'bodzi akhali na munda wace wa mauva. Mwenemu mukhali muti ubodzi wa nsambvu. Mudaenda iye kasaka misapu ya nsambvu uyu, hadakugumanamo pinthu tayu.” ⁷ Na thangwi eneyo apanga mamuna akhaonera munda kuti: “Pyapita pyaka pitatu mbandikhadza pano kasaka misapu pa nsambvu uyu, mbandikhonda kugumana cinthu. Thangwi yanji tisausiya mbaupatisa munda pa pezi? Ugwande pyako.”

⁸ Mbwenye nyabasa antawira kuti: “Mbuya, tomani kuusiya pontho caka cibodzi. Ine ndinaukuwirira n'khundu mwace mbandiuyikhira pinthu pyakupasa ndimu.

⁹ Ungabala caka cinafuna kudza, mphyadidi. Ungakhonda bala, munautema pyanu.”

Kuwangiswa kwa Nkazi Ntsiku ya Sabudu

¹⁰ Ntsiku ibodzi ya Sabudu, Yezu akhapfundzisa mu nyumba ya kuphembera. ¹¹ Akhalipo mwenemu nkazi m'bodzi akhadwala pa pyaka khumi na pisere, na thangwi ya nzimu wa kuipa. Iye akhafamba na kukotama mbakhacimwana kufuthula nsana wace. ¹² Apo Yezu pidamuona iye nkazi ancemera mbampanga kuti: “Nkaziwe, nthenda yako yawanga.” ¹³ Na tenepo, Yezu amuikha manja, penepo pene nsana wace wadzongoka, mbatoma kukuza Mulungu.

¹⁴ Mbwenye ntsogoleri wa nyumba ya kuphembera aipirwa na kuona kuti Yezu awangisa munthu ntsiku ya Sabudu, mbapanga mbumba kuti: “Ziripo ntsiku zitanthatu zakuphata basa, bwerani ntsiku zenezi toera muwangiswe. Mbwenye lekani kubwera ntsiku za Sabudu.”

¹⁵ Penepo Yezu antawira kuti: “Anyauthambi! Mbani pakati panu anakhonda kufungulira ng’ombe peno buru yace n’thanga ntsiku ya Sabudu, toera kwenda kaimwesa madzi?” ¹⁶ Mphapo nkazi uyu wa dzindza ya Abharaamu adamangwa na Sathani pyaka khumi na pisere, nkhaba kukwanira kuti iye akwanise kusudzulwa nthenda yace ntsiku ya Sabudu?”

¹⁷ Pakumala kulonga penepyo, anyamalwa onsene a Yezu akhala na manyadzo na kutawira kudacita Iye. Mbwenye mbumba yonsene yakomerwa na pinthu pya kudzumisa pikhacita Yezu.

*Nsanje wa Mbeu ya Muxtarda na wa Ntombwe wa Kutupisa Mikate
(Mateu 13:31-35; Marku 4:30-34)*

¹⁸ Na tenepo, Yezu alonga kuti: “Walandana nanji Umambo wa Mulungu? Ndinaulandanisa nanji?” ¹⁹ Walandana na mbeu ibodzi ing’ono-ng’ono, idakwatiwa na mamuna m’bodzi mbaibzala m’munda mwace. Mbeu yakula mbikhala muti, mbalame za kudzulu mbazimanga ntsandza zawo n’nthawi mwace.”

²⁰ Yezu athimiza mbalonga kuti: “Ndinaulandanisa nanji Umambo wa Mulungu?” ²¹ Umambo wa Mulungu walandana na ntombwe wa kutupisa mikate unakwata nkazi mbaubvungaza na ntsengwa zitatu za ufa, mpaka kufikira ufa onsene watupa.”

Nsuwo Ung’ono

²² Buluka penepo, Yezu akhafamba mbapfundzisa nzinda na nzinda, cisa na cisa, pa kwenda kwace ku Djerusalema. ²³ Munthu m’bodzi abvundzisa kuti: “Mbuya, ndi pang’ono anafuna kudza kapulumuka?” Yezu antawira kuti: ²⁴ “Citani mphambvu toera mupite na nsuwo ung’ono. Thangwi ndisakupangani kuti azinji anati asake kupita, mbwenye anati apicimwane.” ²⁵ Mwanacinthu nyumba angalamuka mbafunga nsuwo, imwe munati mukhale kunja, mbumumenya nsuwo mbumulonga kuti: “Mbuya, tifungulireni nsuwo.”

Mbwenye iye anatawira kuti: “Nkhabe kukudziwani. Pontho nkhaba kukudziwani ndimwe a kupi.”

²⁶ Na tenepo, imwe munati mulonge kuti: “Tadya, mbatimwa pabodzi na imwe. Pontho imwe mwapfundzisa m’miseu mwathu.”

²⁷ Mbwenye iye anakutawirani kuti: “Ine nkhaba kukudziwani. Pontho nkhaba kukudziwani ndimwe a kupi. Bulukani pano, imwe monsene munacita pya kuipa.”

²⁸ Penepo panadza kaoneka kulira na kukukuta mano, mungaona Abharaamu, Izaki na Djakobo na maporofeta onsene mu Umambo wa Mulungu, imwe mbumukhala kunja. ²⁹ Anthu azinji anabulukira kumabulukira dzuwa, na kumadokero a dzuwa, na kumalolo na ku bangwe, mbaenda kakhala pa phwandu, mu Umambo wa Mulungu. ³⁰ Ndimu mwene, alipo anango akumalisira anati akhale akutoma. Alipombo anango akutoma, anati akhale akumalisira.

*Yezu Alira na Thangwi ya Djerusalema
(Mateu 23:37-39)*

³¹ Pa n’dzidzi unoule afarisi anango anfendezera Yezu mbampanga kuti: “Buluka pano uyende pyako, thangwi Herodhi asafuna kukupha.”

³² Yezu aatawira tenepa: “Ndokoni mukhalonge kuna n’nyenga ule kuti Ine, lero na mangwana ndisathamangisa mizimu ya kuipa na kuwangisa atenda. Mphapo nkucauno, ndinamalisa basa yanga.” ³³ Apo Yezu athimiza na kulonga kuti: Mbwenye ine ndisafunika ndifambe lero, mangwana na nkucauno. Thangwi nkhaba funika kuti mporofeta afe kunja kwa Djerusalema.

³⁴ Iwe Djerusalema, Djerusalema! Usapha pyako aporofeta, pontho mbumenya na myala ale atumwi adakutumira Mulungu! Kangasi mbandifuna gumanya mbumba yako yonsene, ninga nkhuu isagumanya anapiye ace m’mapapido mwace, iwe

mbukhonda! ³⁵ Lang'anani nyumba yanu inasiyiwa. Pontho ndisakupangani kuti cipo imwe nkhaba kudza kandionabve tayu, mpaka n'dzidzi unadza imwe kalonga kuti: "Mbasimbwe ule anadza na dzina ya Mbuya."

14

Yezu Awangisa Ntenda Ntsiku ya Sabudu

¹ Ntsiku inango ya Sabudu, mudapita Yezu n'nyumba mwa nkulu wa afarisi kuti aende kadya, anthu onsene akhamulang'anisa. ² Patsogolo pace pakhakhala na mamuna m'bodzi akhali na nthenda ya kubzimba. ³ Penepo, Yezu abvundzisa kuna anyakudziwisa a mwambo na kuna afarisi kuti: "Kodi mwambo wathu usatawirisa kuwangisa munthu ntsiku ya Sabudu peno nkhaba?" ⁴ Mbwenye iwo amatama. Na tenepo, Yezu amphata mamuna manja ace mbamuwangisa, mbampanga kuti ndoko pyako.

⁵ Buluka penepo Yezu aabvundza kuti: "Ngakhala m'bodzi wanu ana mwana wace peno ng'ombe yace idagwa mu ncera, nkhaba kwenda kaibulusa na mwansanga ntsiku ya Sabudu?" ⁶ Iwo acimwana kuntawira.

Leka Kusankhula Mbuto ya Kutoma

⁷ Yezu pikhalang'anisa Iye anyaphwandu kusankhula kukhacita iwo mbuto za kutoma pa thando ya kudya, alonga nsanje wa kuti: ⁸ Ungacemerwa na munthu ku phwandu ya banja, leka kukhala pa mbuto ya kutoma. Thangwi panango alipombo unango adacemerwa, munthu wa mbiri kupiringana iwe. ⁹ Mphapo, ule adakucemerani pa uwiri wanu funa akupange tenepa: "Buluka penepo upase ndzako mbuto." Penepo, iwe unakhala na manyadzo, mbuenda kakhala pa mbuto yakumalisira. ¹⁰ Mbwenye iwe ungacemerwa, khala pa mbuto ya kumalisira. Ule adakucemera anabwera kudza kakupanga kuti: "Xamwali, bwera kuno kutsogolo." Na tenepo, unalemedzeka pikulu pa maso pa onsene adacemerwa pa phwandu. ¹¹ Thangwi ule anapikuza, anadza kacepeswa. Ulembo anapicepesa, anadza kakuzwa.

¹² Buluka penepo, Yezu apanga ule adancemera kuti: Iwe ungafuna kucita phwandu na masikati, peno na masiku, leka kucemera axamwali ako, peno abale ako, peno a dzindza yako, peno andzako anyakupfuma anakhala na iwe dhuzi pa cisa. Thangwi ntsiku inango, iwo anadza kakucemerambo. Na tenepo, anakubwezera udiri onsene udacita iwe. ¹³ Mbwenye iwe ungacita phwandu, cemera anyakucherenga, anyakulamala, anyakuchikama na madzimola. ¹⁴ Tenepa iwe unadza katsandzaya, thangwi iwo anacimwana kukubwezera pire pidaacitira iwe. Mbwenye Mulungu, anakupasa muwoni wako pa kulamuka pa kufa kwa anyakulungama.

Nsanje wa Phwandu Ikulu (Mateu 22:1-14)

¹⁵ Munthu m'bodzi akhakhala na iwo pa thando ya kudya, mudabva iye penepi, alonga kuna Yezu kuti: Mbatsandzaye ale anadza kadya phwandu ya Umambo wa Mulungu.

¹⁶ Mbwenye Yezu alonga kuti: Mamuna m'bodzi acita phwandu ikulu mbacemerera anthu azinji. ¹⁷ Mudakwana n'dzidzi wa phwandu, atuma nyabasa wace toera aende kapanga ale akhadacemerwa kuti: "Bwerani, thangwi pyonsene pyamala kusasanyirwa!"

¹⁸ Mbwenye m'bodzi na m'bodzi atoma kuphemba kulekererwa. Wakutoma alonga tenepa: "Ndagula munda wanga, na tenepo ndisafunika ndiyende kauona. Ndisaphemba kuti mundilekerere."

¹⁹ Unango alonga tenepa: "Ndagula ng'ombe khumi zakulima nazo. Funa ndikhazyone kuphata kwazo basa. Ndisaphemba kuti mundilekerere."

²⁰ Unango alonga tenepa: “Ndamala kupaswa banja lero. Na thangwi eneyo ndinacimwana kwendako.” ²¹ Nyabasa abwerera mbaenda kalonga pyonsene kuna mbuya wace. Na tenepo, mbuya wace aipirwa pikulu kakamwe, mbalonga kuti: “Ndoko na mwansanga m'miseu na m'misika ya mu nzinda ukhacemere anyakucherenga, madzimola, anyakulamala na anyakuchikama.”

²² Mudabwerera nyabasa, alonga tenepa: “Mbuya, ndamala kucita pyonsene pibandipanga imwe, mbwenye mbuto iciripo basi.” ²³ Penepo, mbuya wace ampanga tenepa: “Ndoko m'miseu na n'njira zinango za cigwagwa. Akakamize anagumana iwe mwenemu kuti abwere, toera nyumba yanga idzale.” ²⁴ Mbwenye ine ndisakupangani kuti nkhaba m'bodzi adacemera ine pa kutoma, anadza kalawira phwandu yanga.”

Pinthu Pinafunika toera Kukhala Nyakupfundza wa Yezu

²⁵ Penepo, mwinji wa anthu ukhatowera Yezu. Iye azungunuka mbalonga tenepa: ²⁶ “Ule anafuna kunditowera, mbakhonda kundifuna kupiringana baba wace na mai wace, nkazace, anace amuna na akazi, abale ace amuna na akazi, peno mbakhonda kundifuna kupiringana iye ene, nkhaba kwanisa kukhala nyakupfundza wanga.” ²⁷ Pontho ule anakhonda kukwata ntanda wace mbanditowera, nkhaba kwanisa kukhala nyakupfundza wanga.”

²⁸ Ngakhala m'bodzi wanu asanyerezera kumanga nyumba ya kulapha pikulu kakamwe, cakutoma nkhaba kukhala pantsi mbatoma kuona pinafuna kubvunga iye, toera angamala aone ngakhala kobiri zace zinakwana? ²⁹ Thangwi angakhonda kucita penepi, iye anaikha nchici, mbwenye anacimwana kuimalisa nyumba. Penepo, onsene adaona pidacitika, anatoma kunseka mbalonga tenepa: ³⁰ “Mamuna uyu aitoma nyumba, mbwenye acimwana kuimalisa!”

³¹ Peno mbani mambo, kuti angafuna buluka kwenda ku nkondo kamenyana na mambo ndzace, pa kutoma nkhaba khala pantsi mbatoma kunyerezera kuti na anyakhondo pikwi khumi, ndinakwanisa kumenyana na ule anadza na pikwi makumawiri? ³² Angakhonda kucita penepi, anamalisira kutuma mwana nkate kuna mambo ndzace mbaciri kutali, kuti abverane naye pya ntendere. ³³ Na tenepo, nkhaba m'bodzi wanu anakwanisa kukhala nyakupfundza wanga, angakhonda kusiya pyonsene pina iye.

³⁴ Munyu ndi cinthu cadidi, mbwenye ungakhonda kulungula si munyubve tayu. ³⁵ Nkhaba basabve ibodzi inafuna kucita iwo, peno pa mataka, peno kupasa ndimu mataka. Unakwatwa mbutayiwa kunja.

“Ule ana makutu a kubva, mbabve.”

15

Nsanje wa Bira ya Kutaika

(Mateu 18:12-14)

¹ Onsene anyakukumbusa misonkho na anyakudawa, akhafendedzera Yezu toera abve pikhalonga iye. ² Mbwenye afarisi na anyakudziwisa a mwambo, akhadungunya mbalonga tenepa: “Mamuna uyu asatambira anyakudawa, mbadya nawo pabodzi!” ³ Na tenepo, Yezu aapanga nsanje uyu: ⁴ Mbani pakati panu ana dzana ya mabira, ingataika ibodzi, mbakhonda kwenda kaisaka mpaka kuigumana, mbasiya makumapfemba na mapfemba n'thando? ⁵ Angaigumana, asaikwata mbaiyikha pa phewa na kukomerwa, ⁶ mbaenda nayo ku nyumba. Angafika, asacemera axamwali ace na andzace a pa cisa, mbalonga tenepa: “Tsandzayani pabodzi na ine, thangwi bira yanga ikhadataika, ndaigumana.” ⁷ Ine ndisakupangani kuti ndi sawa-sawambo na kudzulu. Kunagumanika kutsandzaya kukulu kakamwe na thangwi ya nyakudawa m'bodzi adachunyuka kudawa kwace, kupiringana kutsandzaya kukhali na iwo na anthu makumapfemba na apfemba akulungama akusowa mathangwi akuchunyuka.

Nsanje wa Kobiri ya Kutaika

⁸ Peno mbani nkazi anakhala na kobiri khumi za ndzaya-ndzaya, angataikirwa na ibodzi, mbakhonda gasa nyale, na kupsaira n'nyumba mwace, mbaisaka mpaka kuigumana? ⁹ Angaigumana, anacemerese axamwali ace, na andzace a pa cisa mbaapanga tenepa: "Tsandzayani pabodzi na ine, thangwi ndaigumana kobiri yanga ikhadataika. ¹⁰ Ndinakupangani kuti tenepa ndi sawa-sawambo na anju za Mulungu, zisatsandzaya na thangwi ya munthu m'bodzi nyakudawa angachunyuka."

Nsanje wa Mwana wa Kutaika

¹¹ Yezu alonga pontho kuti: "Mamuna m'bodzi akhali na anace amuna awiri. ¹² Mwana wa ng'ono alonga tenepa kuna baba wace: 'Baba, ndipaseni cincino, phindi yanga ya unthaka.' Na tenepo, iye aagawaniza anace awiri ene mpfuma yace. ¹³ Mudapita ntsiku pang'ono, mwana wa ng'ono agumanya pyace pyonsene, mbaenda dziko inango ya kutali. Kweneko aenda kabvunga pyace pyonsene pikhakhala na iye, na makhaliro ace a kuipa akhacita iye. ¹⁴ Mudamala iye kubvunga pyace pyonsene, mwaoneka njala ikulu n'dziko eneyo, iye mbatoma kuthabuka. ¹⁵ Na thangwi eneyo, asaka basa kwa munthu m'bodzi wa kweneku, munthu unowu mbamuendesa kumunda kwace kuti akhadyese nkhumba. ¹⁶ Kweneko, na njala ikakhala na iye, akhafuna kuti adye pyace pikhadya nkhumba, mbwenye na penepyo pyene nkhaba akhampasa. ¹⁷ Ekha-ekha, anyerezera tenepa: 'Mbangasi anyabasa a baba ana phoso ya kukwana, ine ndiri kuno mbandifa na njala!' ¹⁸ Ndinalamuka mbandibwerera kuna baba wanga, ndikhampange tenepa: 'Baba, ndadawa kudzulu na kuna imwe. ¹⁹ Sidakwana kucemerwa pontho mwana wanu tayu. Nditambireni ninga m'bodzi wa nyabasa wanu.' ²⁰ Buluka penepo alamuka mbabwerera pontho kuna baba wace. Mbali kutali, baba wace amuona. Na ntsisi zikulu na mwana wace, anthamangira mbankhumbatira na kumpsompsona. ²¹ Mwana alonga tenepa. 'Baba, ndadawa kudzulu na kuna imwe. Sidakwana kuti mundicemera pontho mwana wanu.' ²² Mbwenye baba apanga anyabasa ace tenepa: 'Cimbizani! Bweresani nguwo zadidi kakamwe mumbvazike. Muikheni mphete ibodzi n'cala mwace, mbamumbvazika ntsapato m'myendo mwace. ²³ Bweresani pontho mwana ng'ombe wa kunenepa, mumuphe ticite phwandu pontho tisekere. ²⁴ Thangwi mwana wanga uyu akhadafa, lero alamuka. Akhadataika, lero agumanika.' Mbatoma kucita phwandu yawo. ²⁵ Mukhacitwa penepi, mwana wa nkulu akhali ku munda. Mudabwerera iye mbafika dhuzi na pa nyumba, abva anthu ali kuimba mbakhabvina. ²⁶ Na tenepo, acemera nyabasa m'bodzi mbambvundza kuti: 'Ndi ninji pinacitika?' ²⁷ Nyabasa atawira tenepa: 'M'bale wako abwera. Baba wako apha mwana ng'ombe wa kunenepa, thangwi antambira wa m'maso pontho na manungo ace a kuwanga.' ²⁸ Mwana wa nkulu aipirwa pikulu kakamwe, mbakhonda na kupita kwene. Na tenepo, baba wace abuluka kunja mbakhankakamiza kuti apite. ²⁹ Mbwenye iye atawira tenepa: 'Ndina pyaka pizinji mbandikuphatirani basa ninga bichu mbandikhonda kupwaza mwambo ubodzi wanu. Na tenepo, mudzati kundipasambo mbuzi ene ibodzi, toera ine ndicitembo phwandu na axamwali anga. ³⁰ Mbwenye mwana wanu uyu adamala kubvunga pyanu pyonsene, na akazi anyalukwali, lero abwera, imwe mwamphera mwana ng'ombe wa kunenepa!' ³¹ Baba antawira tenepa: 'Mwananga, iwe usakhala na ine ntsiku zonsene, pontho pyonsene pina ine mphyakombo. ³² Mbwenye tikhafunika ticite phwandu toera kupangiza kukomerwa kwathu. Thangwi m'bale wako uyu akhadafa, lero alamuka. Akhadataika, lero agumanika.' "

¹ Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Akhalipo mpfumi m'bodzi wa mamuna akhakhala na nyabasa wace m'bodzi akhamuonera mpfuma zace. Ntsiku ibodzi apangiwa kuti: ‘Nyabasa wako asabvunga mpfuma zako.’ ” ² Na tenepo, iye ancemera nyabasa wace mbambvundza kuti: “Ndi ninji penepi pinakhala ine kubva kuna iwe? Sasanyira basa yako, thangwi ndisafuna kukubulusa basa.”

³ Penepo nyabasa atoma kunyerezera ekha ene kuti: “Kodi ndinacita anji ndingabululwa basa? Lima, ine nkhaba kwanisa. Kwenda mbandiphemba ca kudya, ndisabva manyadzo. ⁴ Ha! Ndapidziwa pinafuna kucita ine, kuti ndingathamangiswa pa basa ndione anthu akunditambira m'manyumba mwawo.”

⁵ Na tenepo, atoma kucemeresha anyamangawa onsene a mbuya wace. Penepo abvundzisa wakutoma kuti: “Iwe una mangawa a ntengo wanji na mbuya wanga?” ⁶ Iye atawira kuti: “Ndina mangawa a nkhalidzana za mafuta a kudya.”

Penepo nyabasa ampanga kuti: “Kwata tsamba yako, khala pantsi na kucimbiza, lemba makumaxanu.”

⁷ Buluka penepo abvundzisa nyamangawa waciwiri kuti: “Iwembo una mangawa a ntengo wanji?” Iye atawira kuti: “Ndina mangawa a masakha dzana a tirigu.”

Penepo nyabasa ampanga kuti: “Kwata tsamba yako, lemba makumasere.”

⁸ Mbuya wa nyabasa uyu ansimba nyabasa wace wa kuipa na thangwi ya kucenjera kwace. Thangwi ana a dziko ino acenjera pikulu kakamwe pa kubverana kwawo, kupita ana a cieza. ⁹ Na thangwi, eneyo ine ndisakupangani kuti dziwani kuziphatisa basa mpfuma za dziko ino ya kuipa, kuti muone axamwali, toera mudze katambirwe mu nyumba za kwenda na kwenda, mpfuma zanu zingadza kamala.

¹⁰ Ule anakhulupirika pa pinthu ping'ono, anakhulupirikambo pa pinthu pikulu. Mphapo anakhonda kukhulupirika pa pinthu ping'ono, anacimwanikambo kukhulupirika pa pinthu pikulu. ¹¹ Thangwi imwe mungakhonda kukhulupirika pa mpfuma za dziko ino, mbani anafuna kukukhulupirani pa mpfumadi ya maso?

¹² Pontho mungakhonda kukhulupirika na pinthu pya andzanu, mbani anafuna kukupasani pinthu pyanu?

¹³ Nkhabe munthu anakwanisa kuphatira a mbuya awiri. Thangwi unamalisira kuida m'bodzi mbufuna unango. Peno unalemedza m'bodzi mbupwaza unango. Apo lekani kuphatira Mulungu, uku mbamuphatira pontho kobiri.

¹⁴ Afarisi, anthu akuumirwa na kobiri, akhabva pyonsene ipi, mbakhasingirira Yezu.

¹⁵ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Imwe musapangizika ninga adidi pa maso pa anthu. Mbwenye Mulungu asaidziwa mitima yanu. Thangwi pire pinanyerezera anthu kuti ndi pinthu pikulu kakamwe, pa maso pa Mulungu ndi pinthu pyakunyanyasa.”

Pipfundzo Pinango

¹⁶ Mwambo wa Mozesi na pipfundzo pya aporofeta pikhaphata basa mpaka pa midzidzi ya Juwau Bhatixta. apo kutomera pa midzidzi eneyo kwenda kutsogolo, Mphangwa Zadidi za Umambo wa Mulungu, zirikumwazwa. Pontho, anthu onsene asasaka kupitamo na mphambvu mu Umambo unowu. ¹⁷ Kubulusa phindi ing'ono basi pa mwambo wa Mulungu, pisanentsa pikulu kakamwe kupiringana kumalisa pantsi na kudzulu.

¹⁸ Mamuna onsene anamwalana na nkazi wace mbakwata unango mbacita naye banja, ali kucita upombo. Ulembo anacita banja na nkazi wa kukhondiwa na mamuna wace, ali kucitambo upombo.

Nyakupfuma na Lazaru

¹⁹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Akhalipo mamuna m'bodzi mpfumi akhabvala nguwo za ntengo ukulu, pontho akhakhala mbacita phwandu ntsiku zonsene.

²⁰ Pa nsuwo pa mpfumi, pakhalidzana na mamuna m'bodzi wa kucherenga, na pironda

m'manungo, dzina yace ndi Lazaru, mbakhaphemba ca kudya. ²¹ Iye akhafuna kudya manyezo akhagwa pa thando pakhadya mpfumi. Na anambwa ene akhadza kam'myanguta pirona pyace.

²² Mudakwana ntsiku yace, nyakucherenga afa mbakwatiwa na anju za Mulungu kwenda dhuzi na Abharaamu. Buluka penepo, mpfumi adza kafambo mbaenda kaikhwa. ²³ Mu mbuto ya nyatwa mukhakhala mpfumi, pidathukula iye maso, aona na kutali Abharaamu, mbali pabodzi na Lazaru nkhundu mwace. ²⁴ Na tenepo, mpfumi akhuwa mbalonga kuti: 'Baba Abharaamu, ndibverenimbo ntsisi! Nditumirenimbo Lazaru abvike ntsonga ya cala cace m'madzi, toera adze kandithondolese lirimi yanga. Thangwi ndiri kuona nyatwa kakamwe m'moto muno.'

²⁵ Mbwenye Abharaamu antawira tenepa: 'Mwananga, kumbuka kuti pikhakhala iwe m'maso, watambira pinthu pyadidi, mbwenye Lazaru akhatambira pinthu pya kuipa. Na tenepo, cincino iye pano ali kutsandzaya, mbwenye iwe uli kuonambo nyatwa. ²⁶ Ponho pakati apa, kubulukira kweneko kuna iwe mpaka pano, pana djenje ikulu kakamwe. Na tenepo, nkhaba kwanisika kuti ale anafuna buluka kuna imwe adze kuna ife, peno ale anafuna buluka kuna ife adze kuna imwe.'

²⁷ Penepo mpfumi alonga kuti: 'Ngakhala ndi tenepo, Baba Abharaamu, ndisakuphembani kuti munditumirembo Lazaru aende ku nyumba kwa baba wanga. ²⁸ Thangwi ine ndina abale anga axanu. Na tenepo, nsiyeni kuti aende kaacenjeze, toera iwo akhonde kubwerambo pa mbuto ino ya nyatwa.'

²⁹ Abharaamu antawira tenepa: 'Abale ako ana Mwambo wa Mozesi na mabukhu a maporofeta. Mbaabvere.'

³⁰ Apo mpfumi antawirambo kuti: 'Baba Abharaamu, penepyo nkhaba kwana. Mbwenye munthu wakulamuka pa kufa, angaenda kalonga nawo, iwo anachunyuka kudawa kwawo.'

³¹ Mbwenye Abharaamu antawira kuti: 'Iwo angacimwana kubvera Mozesi na aporofeta, pinacimwanikiratu kakamwe kuti iwo abvere munthu wakulamuka pa kufa.' "

17

Kudawa, Kukhulupira, na Pinatongwa Kucita

¹ Yezu alonga kuna anyakupfundza ace kuti: Ndimu mwene pinthu pyonsene pinagwisa anthu nkudawa, pinati picitike. Mbwenye dzedze nja ule anacita kuti pinthu penepi picitike. ² Pikhali pyadidi amangirirwe mwala ukulu wa libwe nkhozi mwace, mbaponyiwa pakati pa bara, kupiringana kupitisa nkudawa mwana wang'ono ninga uyu. ³ Citani mphole!

"Ngakhala m'bale wako adawa, nsandike. Iye angachunyuka, mulekerere. ⁴ Angakudawisira kanomwe pa ntsiku, iye mbabwera kuna iwe kanomwe, mbalonga tenepa: 'Ndachunyuka.' Iwe mulekerere."

⁵ Anyakutumwa aphemba Yezu kuti: "Mbuya, tithimizireni kukhulupira kwathu!"

⁶ Iye aatawira tenepa: "Mbumudakhala na cikhulupiro ca thunga ya mbeu ing'ono, munakwanisa kulonga kuna muti wa nsambvu uyu kuti: 'Dulika uyende kachekeke m'bara,' iwo unakubverani."

⁷ "Mbani mwa imwe angakhala na nyabasa m'bodzi anamphatira basa ya kulima kumunda, peno ya kukumbiza mabira, iye angafika buluka kumunda mbampanga kuti: 'Bwera pa thando, utome kudya?' " ⁸ Nkhabe kucitika! Anampanga kuti asasanyike atome kumphikira pya kudya, adye, amwe. Angamala anadza kampanga kuti adyembo mbamwambo. ⁹ Musanyerezera kuti iye ana pereka takhuta kuna nyabasa, thangwi ya kuncitira pidantuma iye? Nkhabe. ¹⁰ Na tenepo, imwe musafuna mucite pibodzi-bodzi.

Mungamala kucita pyonsene pidatumwa imwe, longani tenepa: “Ife ndife anyabasa ene pyathu. Thangwi tacita pire basi pidapangwa ife kuti tipicite.”

Kuwangiswa kwa Anyamatanya Khumi

¹¹ Mukhaenda Yezu ku Djerusalema, apita na m'madire mwa Samariya na Galileya.

¹² Mukhapita iwo n'cisa cibodzi, anyamatanya khumi aenda kuna Iye, mbalimira na kutali, ¹³ mbakhuwa tenepa: Yezu, Mpfundzisi, tibvereni ntsisi!

¹⁴ Yezu aalang'ana mbaapanga tenepa: Ndokoni mukaapangize anyantsembe kuti akudingeni! Mukhaenda iwo, awangiswa.

¹⁵ M'bodzi wawo, mudaona iye kuti awangiswa, abwerera mbakhakuza Mulungu na mphambvu zonsene. ¹⁶ Agodama pa myendo pa Yezu, mbapereka takhuta. Unowu akhali wa ku Samariya.

¹⁷ Na tenepo, Yezu ambvundza kuti: Kodi si khumi tayu adawangiswa? Anango apfemba ali kupi? ¹⁸ Ndi thangwi yanji abwerera kakuza Mulungu ndi nfambi basi?

¹⁹ Na tenepo, Yezu ampanga kuti: “Lamuka, ndoko pyako. Kukhulupira kwako kwakupulumusa.”

Kubwera kwa Umambo wa Mulungu

²⁰ Afarisi anango, abvundzisa Yezu kuti: “Umambo wa Mulungu unafika lini?” Iye atawira tenepa: “Umambo wa Mulungu nkhaba bwera mbuoneka.” ²¹ Nkhaba anadza kalonga kuti: ‘Lang'anani! Uli pano.’ Peno ‘Uli kule.’ Thangwi Umambo wa Mulungu uli pakati panu.”

²² Buluka penepo, iye apanga anyakupfundza ace kuti: “Unadza kafika n'dzidzi wa kuti imwe munati mufune kuona ntsiku ibodzi ya kubwera kwa Ine Mwana wa Munthu, mbwenye nkhaba kudza kaiona.’ ²³ Anango anakupangani kuti: ‘Lang'anani ali pano, peno lang'anani ali pale.’ Mbwenye lekani kwenda mbamuatowera. ²⁴ Thangwi sawa-sawa ninga njazi isacetuma buluka pa nkhomu ibodzi ya kudzulu mpaka ku nkhomu inango, tenepa pinacitikambo ntsiku inadza kabwera Ine Mwana wa Munthu. ²⁵ Mbwenye pa kutoma, Ine ndisafunika ndithabuke, pontho ndikhondiwe na anthu a ntsiku zino.

²⁶ Ninga pidacitika pa ntsiku za Nowa, tenepa pinacitikambo pa ntsiku za Ine Mwana wa Munthu. ²⁷ Anthu onsene akhadya, akhamwa. Amuna akhacita mabanja, akazi akhaperekwa m'mabanja, mpaka ntsiku idapita Nowa mu arka. Na tenepo, madzi adzala, onsene mbamala kufa na madzi.

²⁸ Pibodzi-bodzi pyacitikambo pa n'dzidzi wa Loti. Anthu akhadya, akhamwa, akhagula mbakhagulisa, akhacheke, pontho akhamanga nyumba. ²⁹ Mbwenye pa ntsiku idabuluka Loti mu Sodhoma, kudzulu kwabvumba moto na myala ya kugaka, mbumala kupha onsene.

³⁰ Na tenepo, pinacitikambo sawa-sawa ntsiku inafuna kubulukira Ine Mwana wa Munthu. ³¹ Ntsiku eneyo, ule ali pa ntsoyi ya nyumba yace, mbaleke chita toera akakwate pinthu pyace n'kati mwa nyumba. Sawa-sawa na ule ali ku munda, mbaleke bwerera n'nduli. ³² Kumbukani nkazi wa Loti! ³³ Munthu anasaka kukoya upulumuki wace, anauluza. Mbwenye ule analuza upulumuki wace, anaugumana. ³⁴ Ndinakupangani kuti masiku enewa, anthu awiri anagumanika ali kugona pa talimba ibodzi ene, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa. ³⁵ Akazi awiri anagumanika ali kupeya pabodzi pene, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa. ³⁶ [Amuna awiri anagumanika ali kumunda, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa.”]

³⁷ Na tenepo, anyakupfundza ace ambvundza kuti: “Mbuya, pinacitika kupi penepi?”

Iye atawira tenepa: “Pale panagumanika cinthu ca kufa, ndipo panagumanyikana malezi.”

18

Nsanje wa Nkazi Adaferwa na Mamuna, na Ntongi wa Kuipa

¹ Na tenepo, Yezu alonga kuna anyakupfundza ace nsanje ubodzi toera kuapangiza kuti asafunika aphembere mbakhonda kuneta. ² Iye atoma kulonga tenepa: “Akhali po mu nzinda ubodzi nyakutonga miseru m'bodzi wakukhonda kugopa Mulungu, pontho akhali munthu akhakhonda kulemedza andzace. ³ Mu nzinda unowu, akhalipombo nkazi m'bodzi adaferwa na mamuna wace, akhaenda kazinji kene kuna nyakutonga miseru unowu, mbakhalonga tenepa: ‘Nditongeranimbo nseru wanga una ine na nyamalwa wanga.’”

⁴ Nyakutonga miseru amala ntsiku zingasi mbakhakhonda. Mbwenye pa kumalisa alonga ekha ene kuti: “Ine nkhaba gopa Mulungu, pontho nkhaba munthu m'bodzi analemedza ine pantsi pano. ⁵ Mbwenye na thangwi ya kundinyangula kunandicita manferwa uyu, ine ndinati ndin'gwandire nseru wace, toera akhonde kudza kandisanya pontho.”

⁶ Penepo Mbuya athimiza pontho na kulonga kuti: “Bvani pinalonga ntongi uyu wa kuipa. ⁷ Nkhulongera kuti Mulungu nkhaba kudza kagwanda miseru ya anthu ace adasankhula iye, anan'dembetera masiku na masikati? Musanyerezera kuti Iye anaasiya mbadikhira n'dzidzi ukulu ene? ⁸ Ine ndisakupangani kuti Mulungu anaitonga miseru ya mbumba yace na mwansanga. Mphapo Ine Mwana wa Munthu ndingabwera, nkhulongera kuti ndinati ndigumane kukhulupira pantsi pano?”

Nsanje wa Nfarisi na Nyakukumbusa Misonkho

⁹ Kuna ale akhanyerezera okhene kuti mbakulungama, mbakhapwaza andzawo, Yezu aalongera nsanje uxu. ¹⁰ “Amuna awiri aenda kaphembera mu Nyumba ya Mulungu. M'bodzi akhali nfarisi, m'bodzi akhali nyakukumbusa misonkho.” ¹¹ Nfarisi alimira mbakhaphembera na mu ntima mwace tenepa: “Oh! Mulungu, ndisapereka takhuta kuli imwe, thangwi ine ndasiyana na anthu anango ninga awa: Mambava, a kuipa, na anyaupombo. Pontho ndasiyana na uyu nyakukumbusa misonkho. ¹² Ine ndisapimana ca kudya kawiri pa sumana, pontho pa pinthu pyanga pyonsene pina wina ine, ndisabulusa ca cikhumi.”

¹³ Mbwenye nyakukumbusa misonkho akhala kutali, mbakhacimwana na kulang'ana kwene kudzulu, mbwenye akhamenya cifuwa cace mbakhalonga kuti: “Mulungu wanga, ndibverenimbo ntsisi, thangwi ndine nyakudawa!”

¹⁴ Yezu amalisa na kulonga tenepa: “Ine ndisakupangani kuti uyu nyakukumbusa misonkho, ndiye basi adalekererwa na Mulungu. Ndzace nkhaba. Thangwi ule anapikuza anadza kacepeswa. Apo ule anapicepesa anadza kakuzwa.”

Yezu na Ana Ang'ono

(Mateu 19:13-15; Marku 10:13-16)

¹⁵ Penepo, anthu anango akhabweresa ana ang'ono kuna Yezu toera aaphemberere. Anyakupfundza a Yezu na kupiona penepyo, atoma kuasandika anthu enewa. ¹⁶ Mbwenye Yezu acemera ana mbadza dhuzi na Iye, mbalonga kuti: “Asiyeni ana abwere kuna Ine, lekani kuakhondesa, thangwi Umambo wa Mulungu ndi wa ale adalandana na iwo.” ¹⁷ Ndimu mwene Ine ndisakupangani kuti: “Ule anakhonda tambira Umambo wa Mulungu ninga mwana, nkhaba kudza kapitamo.”

Yezu na Mamuna Wakupfuma

(Mateu 19:16-30; Marku 10:17-31)

¹⁸ Mamuna m'bodzi wa mbiri ambvundza kuti: “Mpfundzisi wadidi, ndisafuna ndicitenji toera ndikhale na upulumuki wakukhonda kumala?”

¹⁹ Yezu antawira kuti: “Thangwi yanji usandicemera wadidi?” Wadidi ndi Mulungu basi, nkhaba unango. ²⁰ Iwe usadziwa matongerero analonga kuti: “Leka kucita upombo,

leka kupha munthu, leka kuba, leka kukhala nyamaso wa uthambi, lemedza baba wako na mai wako.”

²¹ Apo mamuna antawira tenepa: “Penepi pyonsene, ine ndisapikoya kutomera mbandiri mwana.”

²² Yezu pidabva Iye penepyo, ampanga tenepa: “Wasala na cinthu cibodzi. Gulisa pyonsene pina iwe, kobiri yace mbuipasa anyakucherenga. Tenepa unakhala na mp-fuma kudzulu. Ungamala bwera, unditowere.”

²³ Mamuna na kubva penepyo, atsukwala pikulu thangwi akhali mpfumi wa nkulu kakamwe. ²⁴ Yezu na kumuona kutsukwala kwace alonga tenepa: “Pisanentsa pikulu kakamwe kuti apfumi apite mu Umambo wa Mulungu! ²⁵ Ndimu mwene, pisanentsa pikulu kakamwe kupitisa mpfumi mu Umambo wa Mulungu, kupiringana kupitisa cinyama cikulu cinacemerwa kamelo mu benga ya ntsingano.”

²⁶ Anthu adabva penepyo atoma kubvundzisa kuti: “Na tenepo, mbani anakwanisa kupulumuka?”

²⁷ Apo Yezu atawira kuti: “Pinacimwanika kuna anthu, kuna Mulungu pisakwanisika.”

²⁸ Penepo Pedhru alonga kuti: “Lang'anani! Ife tasiya pyonsene mbatikutowerani!”

²⁹ Yezu atawira tenepa: “Ndimu mwene Ine ndisakupangani kuti: ule anasiya nyumba yace, nkazi wace, abale ace, ababa ace, peno ana ace na thangwi ya Umambo wa Mulungu, ³⁰ anati atambire kazinji kene pikulu kakamwe midzidzi ino, pontho mbatambira upulumuki wakukhonda kumala pa midzidzi inafuna kudza.”

Yezu Asalonga pontho pya Kufa na Kulamuka kwace

(Mateu 20:17-19; Marku 10:32-34)

³¹ Penepo Yezu akwata anyakupfundza ace khumi na awiri mbaenda nawo pa khundu, mbaapanga kuti: “Bveserani! Ife tirikwenda ku Djerusalema. Kweneko pinacitika pyonsene pidalemba aporofeta na thangwi yanga, Ine Mwana wa Munthu.”

³² Ine ndinati ndiperekwe m'manja mwa anthu adakhonda kukhala madjuda. Iwo anati andisingirire, mbanditikana, na kundiphulira mata. ³³ Pontho anati andimenye na n'chamu, angamala mbadza kandipha. Mbwenye ntsiku ya citatu ndinadza kalamuka pa kufa.

³⁴ Mbwenye anyakupfundza acimwana kupibvesesa pinthu penepyo. Thangwi pikhalongera mafala enewa, pikhali pinthu pyakubisala kuna iwo, pontho iwo hakhapidziwa tayu ndi ninji pikhalongera Yezu.

Kuwangiswa kwa Dzimola

(Mateu 20:29-34; Marku 10:46-52)

³⁵ Yezu mukhafika iye dhuzi na nzinda wa Djeriko, agumana dzimola m'bodzi mbali nawa pantsi mu mbale mwa njira, mbakhaphemba anthu akhapita. ³⁶ Mukhabva iye mbumba mbikhapita, iye abvundzisa kuti ndi ninji penepi. ³⁷ Apo anthu antawira kuti ndi Yezu wa ku Nazareti ali kupita.

³⁸ Na tenepo, dzimola atoma kukhuwa mbakhalonga kuti: Yezu Mwana wa Dhavidhi, ndibverenimbo ntsisi!

³⁹ Anthu akhaenda kutsogolo akhansandika mbakham'matamisa. Mbwenye iye akhakhuwiratu kakamwe na mphambvu, mbakhalonga kuti: Yezu, Mwana wa Dhavidhi, ndibverenimbo ntsisi!

⁴⁰ Yezu alimira, mbancemerusa. Mphapo pidafika iye dhuzi Yezu ambvundza kuti:

⁴¹ “Usafuna kuti ndikucitirenji?”

Iye atawira kuti: “Mbuya ine ndisafuna ndione.”

⁴² Yezu ampanga kuti: “Ona, wawanga! Kukhulupira kwako kwakupulumusa.”

⁴³ Pa n'dzidzi ubodzi ene, mamuna atoma kuona, mbapasa mbiri Mulungu, mbatoma kutowera Yezu. Na tenepo, anthu onsene adapyona penepyo atoma kusimba Mulungu.

19

Zakeu, Nyakukumbusa Misonkho

¹ Yezu apita mu Djeriko, mbakhagwanda na mu nzinda. ² Mwenemu mukhali na mamuna m'bodzi wa kupfuma, dzina yace ndi Zakeu, nkulu wa anyakukumbusa misonkho. ³ Iye akhafuna kuona Yezu, mbwenye akhacimwana thangwi ya mwinji wa anthu, pontho iye akhadabvira. ⁴ Na tenepo, Zakeu athamanga kutsogolo kwa mbumba, mbakwira m'muti wa nsambvu toera amuone, thangwi Yezu akhafuna kupita na penepo.

⁵ Mudafika Yezu penepo, alang'ana n'dzulu mbalanga kuna Zakeu kuti: “Zakeu, chita na mwansanga thangwi lero ndisafuna ndikhale n'nyumba mwako.” ⁶ Na tenepo, Zakeu achita na mwansanga, mbantambira na kukomerwa.

⁷ Onsene adaona penepyo, atoma kudungunya mbalanga kuti: “Mamuna uyu aenda kaphemba dalo ku nyumba kwa nyakudawa!”

⁸ Mbwenye Zakeu alamuka, mbalanga kuna Mbuya kuti: “Lang'anani Mbuya, kutomera lero ndinagawa pakati mpfuma yanga, phindi inango mbandiipasa anyakucherenga. Pontho ngakhala ndabera munthu, ndinam'bwezera kanai pa pidankwatira ine.”

⁹ Na tenepo, Yezu alonga kuti: “Lero upulumuki wapita n'nyumba ino, thangwi mamuna uyu ndi wa dzindza ibodzi ene ya Abharaamu.” ¹⁰ Thangwi Ine Mwana wa Munthu, ndabwera kakwata na kupulumusa ule adataika.

Nsanje wa Kobiri Khumi

¹¹ Yezu alonga nsanje ubodzi kuli ale akhabva pikhalonga iye, thangwi akhali dhuzi na ku Djerusalema. Pontho, mbumba ikhanyerezera kuti Umambo wa Mulungu una fika na mwansanga. ¹² Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Mamuna m'bodzi wa dzindza yakubvekera, abuluka mbaenda ku dziko inango ya kutali, toera kweneko aende kapaswe cidzo ca umambo, angamala abwerere.” ¹³ Na tenepo, acemera anyabasa ace khumi, aapasa kobiri khumi, mbaapanga tenepa: “Ifambiseni kobiri iyi mpaka kubwera kwanga.”

¹⁴ Mbwenye anthu anango a n'dziko mwace, akhanzonda. Na tenepo, atuma anthu n'nduli mwace, kuti aende kalonge kukhaenda iye, na mphangwa izi: “ife nkhaba kunfuna mamuna unowu kuti akhale mambo wathu.”

¹⁵ Mamuna aupaswa umambo, mbabwerera ku nyumba. Penepo, acemerera anyabasa ace akhadapasa iye kobiri, toera adziwe kuti awina ntengo wanji.

¹⁶ Wa kutoma afika mbalanga tenepa: “Mbuya, kobiri yanu ire idandipasa imwe, ine ndawina nayo zinango khumi.”

¹⁷ Mbuya wace atawira tenepa: “Wacita pyadidi. Iwe ndiwe nyabasa wadidi! Na kundibvera kudacita iwe pa pinthu ping'ono, iwe unatonga mizinda khumi.”

¹⁸ Nyabasa waciwiri abwera mbalanga tenepa: “Mbuya, na kobiri yanu ire idandipasa imwe, ine ndawina nayo zinango zixanu.”

¹⁹ Mbuya wace ampanga tenepa: “Iwe unadza katongambo mizinda mixanu.”

²⁰ Nyabasa unango afika mbalanga tenepa: “Mbuya, kobiri yanu ndi iyi. Ine ndaimangira pa cinguwo mbandiibisa. ²¹ Ndikhakugopani, thangwi ndimwe munthu wakunentsa. Musabulusa panakhonda ikha imwe, pontho musabvuna pidakhonda bzala imwe.”

²² Mbuya wace atawira tenepa: “Iwe ndiwedi nyabasa wakuipa! Ndinakutonga na mafala ako pontho. Iwe ukhapidziwa kuti ndine munthu wa kunentsa. Ndisabulusa pidakhonda ikha ine, pontho ndisabvuna pidakhonda bzala ine. ²³ Ndi thangwi yanji mphapo, wa khonda kuiyikha kobiri yanga n'nyumba zinakoyera anthu kobiri? Na tenepo, pa kubwerera kwanga pa ulendo, mbidaitambira na m'bairo.”

²⁴ Mwapanga ale akhakhala penepo kuti: “Mpokosereni kobiri yace muipase ule ana kobiri khumi.”

²⁵ Iwo atawira tenepa: “Mbuya, iye anazo kale kobiri khumi!”

²⁶ Mbuya wawo aapanga tenepa: “Ndinakupangani kuti ule anapyo, anapaswa pinango. Mbwenye ule adapisowa, na ping'ono pyene pina iye anapipokoserwa.”

²⁷ Cincino, ndibwereseni kuno anyamalwa anga, ale akakhonda kuti ine ndikhale mambo wawo. Apheni pa maso panga.

Kupita kwa Yezu mu Djerusalema na Mbiri

(Mateu 21:1-11; Marku 11:1-11, Juwau 12:12-19)

²⁸ Yezu mudamala Iye kulonga penepyo, atsogola kwenda ku Djerusalema.

²⁹ Mukhafika Iye dhuzi na m'pisa pya Bhetifaji na pya Bhetanya, pa phiri inacemerwa Mulivera, atuma anyakupfundza ace awiri, mbaapanga tenepa: ³⁰ Ndokoni mpaka pa cisa ciri kutsogolo kwanu. Pa n'dzidzi unapita imwe, munagumana mwana buru wa kumangirwa, kuti asati pakirwa na munthu. Nsudzuleni, mudze naye kuno.

³¹ Mungabvundziwa na munthu kuti: “musansudzulirani?” Longani kuti: “Mbuya asanfuna.”

³² Iwo aenda, mbagumana pyonsene ninga mudapipangwa iwo na Yezu.

³³ Mukhansudzula iwo mwana buru, anacinthu abvundzisa kuti: “Thangwi yanji musasudzula mwana buru?”

³⁴ Iwo atawira tenepa: “Mbuya asanfuna.”

³⁵ Na tenepo, iwo ankwata mwana buru mpaka kuna Yezu. Akwata nguwo zawo mbaziyikha pa nsana wa mwana buru, mbaphedza Yezu kupakira. ³⁶ Mukhaenda Iye, mbumba ikhaenda mbithasika nguwo zawo n'jira. ³⁷ Mukhafika Yezu dhuzi na panterero wa phiri ya Mulivera, mwinji onsene wa anyakupfundza ace, atoma kukuza Mulungu na mphambvu na kukomerwa konsene, na thangwi ya pirengo pyonsene pikhadaona iwo,

³⁸ mbakhakhuwa tenepa: “Wakusimbwa ndi Mambo anabwera na dzina ya Mbuya!”

“Ntendere kudzulu,
na mbiri kuna Mulungu!”

³⁹ Penepo, afarisi anango akhali pakati pa mbumba, alonga kuna Yezu kuti: “Mp-fundzisi, matamisa anyakupfundza ako!”

⁴⁰ Yezu atawira tenepa: “Ine ndisakupangani kuti iwo angamatama, myala in-akhuwa!”

Yezu Ali Kulira Nzinda wa Djerusalema

⁴¹ Yezu mudafika iye dhuzi na Djerusalema, aona nzinda, mbatoma kuulirira.

⁴² Mbalonga tenepa: “Ha! Djerusalema! Mbudadziwa pyako lero ene cire cinadzesa ntendere! Mbwenye cincino iwe nkhaba kwanisa kupiona penepi na maso ako.

⁴³ Zinafika ntsiku za kuti anyamalwa ako anakucitira mpanda, mbakuzungulira nawo na kukufungira m'makhundu onsene. ⁴⁴ Pontho anakugwisa pantsi iwe na ana ako ene. Nkhaba kudza kasala mwala padzulu pa mwala unango, thangwi iwe wakhonda kudzindikira n'dzidzi udadza kakupulumusa Mulungu.”

Yezu Asacenesa Nyumba ya Mulungu

(Mateu 21:12-17; Marku 11:15-19)

⁴⁵ Buluka penepo, Yezu apita mu Nyumba ya Mulungu, mbatoma kuthamangisa ale akhagulisa mwenemu. ⁴⁶ Iye alonga tenepa: Pyalembwa M'bukhu ya Mulungu kuti: “Nyumba yanga inadza kakhala nyumba ya kuphembera.” Mbwenye imwe mwaisanduza kuti ikhale mbuto ya kubisalira mambava.

⁴⁷ Ntsiku zonsene, Yezu akhaphfundzisa mu Nyumba ya Mulungu. Mbwenye akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, pabodzi na atsogoleri a mbumba, akhafuna kumupha. ⁴⁸ Mbwenye akhasaka kuti anapicita tani penepi. Thangwi mbumba yonsene ikhakomerwa na kubva mafala ace.

20

Mphambvu za Utongi za Yezu (Mateu 21:23-27; Marku 11:27-33)

¹ Ntsiku inango, Yezu akhali n'Nyumba ya Mulungu mbakhaphfundzisa mbumba, na kumwaza Mphangwa Zadidi. Na tenepo, afika penepo akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo na atsogoleri a mbumba, ² mbambvundza kuti: “Tipange. Uli kucita pinthu penepi na utongi wa ani? Mbani akupasa utongi unowu?”

³ Yezu atawira tenepa: Ine ndisafuna ndikubvundzenimbo. Ndipangeni: ⁴ “Batixmu ya Juwau ikhali ya kudzulu peno ya anthu?”

⁵ Penepo iwo atoma kuketesana okha-okha mbalonga tenepa: “Tingalonga kuti ndi ya kudzulu, Iye anadza kabvundza kuti: Mphapo ndi thangwi yanji imwe mwankhonda kuntawira Juwau?” ⁶ Mbwenye tingalonga kuti ndi ya anthu, mbumba yonsene iyi inatimenya na myala. Thangwi iwo asatawira kuti Juwau akhali mporofetadi.

⁷ Na thangwi eneyo, iwo atawira tenepa: “Ife nkhaba kupidziwa kuti ikhali ya ani.”

⁸ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ine nkhaba kukupanganimbo kuti ndisacita pinthu penepi na utongi wa ani.”

Nsanje wa Anyakulima (Mateu 21:33-46; Marku 12:1-12)

⁹ Buluka penepo, Yezu alonga kuna mbumba nsanje uyu: “Mamuna m'bodzi alima munda wace wa mauva, aulikisa na anyakulima, mbacita ulendo mbakhala ntsiku zizinji. ¹⁰ Pidakwana iwo n'dzidzi wa kuchoda mauva, iye atuma n'dzakazi wace m'bodzi kuti akhatambire misapu ya mauva. Mbwenye anyakulima am'menya, mbam'bweza cimanja-manja. ¹¹ Mwanacinthu atuma n'dzakazi unango. Mbwenye iwo am'menya pontho, mban'nyadzisa, mbam'bweza cimanja-manja. ¹² Na tenepo, iye atuma n'dzakazi unango wa citatu. Mbwenye anyakulima amphekesambo, mbanthamangisa.

¹³ Penepo mwanacinthu munda alonga kuti: ‘Ndinacitanji?’ Ndinatuma mwana wanga wa pa ntima, panango iwo angamuona, anamulemedza.”

¹⁴ Mbwenye anyakulima mudaona iwo mwana, abverana tenepo: “Uyu ndiye anafuna kudya unthaka. Mbatimupheni, unthaka ukhale wathu.” ¹⁵ Na tenepo, iwo ankwata mbaenda naye kunja kwa munda, mbamupha.

Mphapo ndi ninji pinafuna kucita mwanacinthu munda? ¹⁶ Iye anabwera, mbapha amuna onsene ale, mbakwata munda mbaupasa anyakulima anango.

Na tenepo, mbumba mudabva iyo penepyo yalonga kuti: “Penepi mbapileke kucitika!”

¹⁷ Mbwenye Yezu aalang'anisa mwadidi mwene, mbaabvundza kuti: “Mphapo pisa-longerani pidalembwa mu Bukhu ya Mulungu kuti:

‘Mwala udakhondiwa na anyakumanga nyumba,
ndiwo mwala udadza kawangisa nyumba?’

¹⁸ Onsene anagwa padzulu pa mwala unowu ananyedzeka, mbwenye ule anagwerwa nawo, anapeeka mbadza pfumbi.”

¹⁹ Anyakudziwisa a mwambo na akulu aanyantsembe, akhapidziwa kuti nsanje unowu ukhalongera iwo. Penepo pene, iwo akhafuna kum'manga Yezu, mbwenye akhagopa mbumba.

Kulipwa kwa Misonkho

(Mateu 22:15-22; Marku 12:13-17)

²⁰ Na tenepo, atoma kunzonda. Atuma amuna kuti aende kancite mibvundzo, mbakhala ninga anthu anyakuphembera mwadidi, kuti amuone ngakhala anadodomeka pang'ono pa malongero ace, toera iwo akwanise kuona thangwi ya kumpereka m'manja mwa utongi wa ku Roma.

²¹ Amuna enewa ambvundza tenepa: “Mpfundzisi, tisadziwa kuti pire pinalonga imwe na pinapfundzisa imwe, ndimo mwene. Tisadziwambo pontho kuti imwe nkhaba kutonga mbamulang'ana makhaliro a munthu. Mbwenye musapfundzisa njira ya Mulungu mwakulungama.” ²² Apo tipangeni: “Pisatawiriswa kulipa nsonkho kuna mambo wa ku Roma, peno nkhaba?”

²³ Mbwenye Yezu, na kupidziwa pya uthambi pikhanyerezera iwo, alonga tenepa: ²⁴ “Ndipangiseni kobiri ibodzi. Dzina iyi na nkhope iyi idaikhwa penepo nja ani?” Iwo atawira kuti: “Nja mambo wa ku Roma!”

²⁵ Penepo Yezu aapanga tenepa: “Pya mambo, pasani mambo. Pya Mulungu, pasani Mulungu.”

²⁶ Iwo acimwana kuona mafala a kumphata nawo pa maso pa anthu. Na tenepo, amatama, mbadzumtirwa na matawiriro adacita Yezu.

Pyangwi ya Kulamuka pa Kufa

(Mateu 22:23-33; Marku 12:18-27)

²⁷ Asadhusi anango, ale akhapfundzisa kuti anthu nkhaba kulamuka pa kufa, afika dhuzi na Yezu, mbalonga tenepa: ²⁸ Mpfundzisi, Mozesi atisiyira mwambo udalemwa tenepa: “Mamuna angafa, mbakhonda kusiya mwana, m'bale wace wa mamuna asatongwa ankwate manferwa wa nkazi, acite naye banja, toera abale naye ana, ansiyire dzindza.” ²⁹ Apo akhalipo amuna anomwe mu ubale mwawo. Wa kutoma, asema nkazi mbacita banja, mbafa mbakhonda kusiya na ana. ³⁰ Waciwiri, ³¹ na wa citatu, na anango, acitikambo naye banja. Onsene pa unomwe pawo afa mbakhonda kusiya na ana. ³² Pa kumalisira nkazi adza kafambo. ³³ Mphapo, pa ntsiku ya kulamuka kwa anyakufa, nkazi unowu anadza kakhala wa ani pa amuna enewa anomwe? Thangwi onsene akhadacita naye banja.

³⁴ Yezu atawira tenepa: “Pantsi pano, ndipo panacita amuna mabanja, akazi mbaperekwa m'mabanja. ³⁵ Mbwenye anthu ale adakwanira kuti apite ku dziko ya kudzulu mbalamuka pa kufa, nkhaba kudza kacitabve banja, peno perekwa m'mabanja.” ³⁶ Thangwi anadza kakhala ninga maanju, pontho hanadza kafabve tayu. Anakhala ana a Mulungu, thangwi ndi anthu a kulamuka pa kufa. ³⁷ Pontho Mozesi apipangiza kale, padalemba iye pa thangwi ya thundudzi, mbacemera Mbuya kuti ndi Mulungu wa Abharaamu, Mulungu wa Izaki, na wa Djakobo. ³⁸ Penepi pisapangiza kuti Mulungu ndi Mulungu wa amaso, si Mulungu wa anyakufa tayu. Thangwi kuna Iye onsene ali m'maso.

³⁹ Anyakudziwisa anango a mwambo alonga tenepa: “Mwatawira mwadidi Mpfundzisi!” ⁴⁰ Penepo nkhaba munthu unango akhakhala na cipapu ca kumbvundzisa pontho.

Kirixtu ndi Mbuya wa Dhavidhi

(Mateu 22:41-46; Marku 12:35-37)

⁴¹ Na tenepo, Yezu aabvundza kuti: “Pisalongerwanji kuti Kirixtu ndi Mwana wa Dhavidhi?”

⁴² Thangwi iye ene Dhavidhi alonga m'bukhu ya Masalimu tenepa:

“Mbuya alonga
kuna Mbuya wanga kuti:
Khala pantsi, ku khundu ya nkono wanga wa madyo,
⁴³ mpaka pana ikha ine
anyamalwa ako
pansi pa manyalo ako,
ninga cinthu cakupondera.”

⁴⁴ Na tenepo, ngakhala Dhavidhi asancemera “Mbuya,” anakhala tani pontho mwana wace?

⁴⁵ Yezu mukhabveserwa Iye na mbumba yonsene, apanga anyakupfundza ace kuti:

⁴⁶ Citani mphole na anyakudziwisa a mwambo. Iwo asafuna kufamba na nguwo za ntengo ukulu, pontho asakomerwa pikulu kakamwe kumwanyikwa mu mphambano, na kukhala m'mipando ya kutoma mu nyumba za kuphembera, na mbuto za kulemebza m'maphwandu. ⁴⁷ Asatapata pinthu pya akazi adaferwa na amuna awo, mbaadhoba na maphembero a kulapha kakamwe. Anthu enewa, anati athabuswe pikulu kakamwe.

21

Muwoni wa Nkazi Adaferwa na Mamuna (Marku 12:41-44)

¹ Yezu alang'ana mbaona apfumi mbakhaikha miyoni yawo n'combo cinaikhirwa miyoni. ² Mwenemu Yezu aonambo nkazi m'bodzi wakucherenga adaferwa na mamuna wace, mbaikhambo pikobiri pyace piwiri. ³ Penepo Yezu alonga kuti: “Ndimu mwene, Ine ndisakupangani kuti nkazi uyu wakucherenga apasa pikulu kakamwe kupita onsene. ⁴ Thangwi onsene awa abulusa mbasala na pinango. Mbwenye nkazi uyu, na ucherengi wace onsene, abulusa pyonsene pikhakhala na iye, pikhafuna kumpulumusa.”

Cidzindikiro ca Kumala kwa Pansi (Mateu 24:1-35; Marku 13:1-31)

⁵ Anthu anango akhalonga na thangwi ya kubalikiswa kudacitwa Nyumba ya Mulungu na myala yadidi ya kubalika, pontho na miyoni ikhaperekwa kuna Mulungu. Mbwenye Yezu alonga kuti: ⁶ Zinafika ntsiku kuti pyonsene ipi pinaona imwe, pinati pibodolwe. Nkhabe mwala ubodzi unafuna sala padzulu pa unango.

⁷ Penepo iwo atoma kumbvundzisa Yezu kuti: “Mpfundzisi, penepyo pinacitika lini? Pontho ndi cidzindikiro canji cinafuna kudza kaoneka, toera kupangiza n'dzidzi unafuna kucitika pinthu penepyo?”

⁸ Yezu aatawira kuti: “Cenjerani toera mukhonde kunyengezwa na anthu. Thangwi azinji anati abwere na dzina yanga mbalonga kuti: ‘Ine ndine Misiya,’ pontho ‘wafika n'dzidzi.’ Lekani kuatowerera. ⁹ Pontho lekani kugopa mungabva mbapilongwa pya nkondo na pya kusandukirana. Thangwi pinthu penepyo pisafunika kuti picitike pa kutoma. Mbwenye si kulongera kumala kwa pantsi kunafikiratu n'dzidzi unowu tayu.”

¹⁰ Na tenepo, Yezu athimiza na kulonga kuti: “Dzindza na dzindza inadza kamenyana. Pontho dziko na dziko inadza kamenyana. ¹¹ Mu mbuto zizinji munadza kabveka piteketeki, njala na miliri. Pontho pinadza kaoneka pinthu pya kugopsa, na kuonekambo pidzindikiro pizinji kudzulu.

¹² Mbwenye pinthu pyonsene ipi mbapidzati kucitika, munazondiwa mbamumangwa. Na tenepo, munatongiwa m'manyumba a kuphembera, pontho mbakufungirani n'kaidi. Pontho imwe munati muperekwe m'manja mwa amambo na atongi, na thangwi ya dzina yanga. ¹³ Penepyo pinakucitani kuti imwe mukhale na n'dzidzi wa kundilongera umboni. ¹⁴ Mbwenye Khurudzikani. Lekani kunentseka na kusaka kuti munadza kaitawira tani miseru yanu. ¹⁵ Thangwi ine ndinakupasani mafala na ndzeru za kuti iwo anyamalwa anu onsene, anacimwana kukupokanyani peno kukukonesani. ¹⁶ Imwe munati musandukirwe na ababanu, abale anu, na abale a dzindza, na axamwali. Pontho andzanu anango anati aphiwe na iwo. ¹⁷ Anthu onsene anati akuideni na thangwi yanga. ¹⁸ Mbwenye nkhaba tsihi ibodzi ya munsolo mwanu inafuna kutaika. ¹⁹ Mungawangisira, munapuluma.

²⁰ Mphapo mungaona nzinda wa Djerusalema mbuzungulirwa na anyakhondo, dziwani kuti iwo uli dhuzi na kufudzika. ²¹ Na tenepo, ale anagumanika mu Djudeya, mbathawire m'mapiri. Anagumanika mu nzinda mbabuluke. Alembo anagumanika m'minda, mbaleke kupita mu nzinda. ²² Thangwi ntsiku zenezo ndi za nyatwa, toera pisimbiswe pyonsene pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu. ²³ Ntsiku zenezi zinati zikhale za nyatwa ikulu kuna ale amai ana pa thupi, na ale ana yamwisa ana! Thangwi kunaoneka kutsukwala kukulu pa dziko, pontho Mulungu anadzesa nyatwa ikulu kakamwe kuna mbumba eneyi. ²⁴ Azinji anati aphiwe na tarasada, anango anakwatiwa mbaendeswa madziko onsene a pantsi ninga anyan'kaidi. Pontho mbumba idakhonda kukhala madjuda inati itapate dziko ya Djerusalema, mpaka kufikira wamala n'dzidzi wawo wa kutapata.

²⁵ Pinaoneka pidzindikiro pa dzuwa, pa mwezi na pa nyenyezi. Pontho pantsi pano madziko onsene anatsukwala mbagopa na kutitimira kukulu kwa mabimbi a m'bara. ²⁶ Anthu azinji anati akomoke na kugopa pire pinafuna kudza kacitika pa dziko. Thangwi mphambvu za kudzulu zinatekenyeka. ²⁷ Na tenepo, anthu anati andione Ine Mwana wa Munthu mbandicita padzulu pa khole na mphambvu, na mbiri ikulu. ²⁸ Pinthu penepyo pingatoma kucitika, khalani dzololo mulamuse misolo yanu mulang'ane kudzulu, thangwi muli dhuzi na kupulumuswa.”

Nsanje wa Muti wa Nsambvu

²⁹ Pakumala kulonga penepyo Yezu alonga nsanje uyu: “Lang'anani muti wa nsambvu na miti inango yonsene. ³⁰ Mungaiona mbitoma kuphwikira masamba ace, imwe ene musadziwiratu kuti malimwe ali dhuzi. ³¹ Tenepambo, mungapyona pinthu penepyo mbapicitika, dziwanimbo kuti Umambo wa Mulungu uli dhuzi.”

³² Ndimu mwene, ine ndisakupangani kuti pyonsene ipi pinati picitike, anthu a ntsiku za lero mbadzati kumala. ³³ Kudzulu na pantsi panamala, mbwenye mafala anga cipo anadza kamala.

³⁴ Yezu amalisira na kulonga kuti: “Cenjerani! Lekani kudzudzumika na maphwandu a pa dziko, peno na pya kuledzeresa, peno na pinthu pinango pya dziko ino, toera mukhonde kututumuswa nayo ntsiku eneyo ingafika. ³⁵ Thangwi ntsiku eneyo inadzera anthu onsene a pantsi pano. ³⁶ Na tenepo, lang'anirani midzidzi yonsene mbamuphembera, toera mukhonde kugumana napyo pyonsene pinafuna kucitika, pontho mukhale dzololo pa maso pa Ine Mwana wa Munthu.”

³⁷ Yezu akhaphfundzisa anthu ntsiku zonsene mu Nyumba ya Mulungu. Mbwenye na masiku akhaenda kakhala pa phiri ya Mulivera mpaka mangwana mwace. ³⁸ Na macibese ene, mbumba yonsene ikhaenda kuna Yezu, mu Nyumba ya Mulungu kwenda kambvesera.

¹ Ikhali dhuzi phwandu ya Paxkwa, inacemerwa phwandu ya mikate ya kukhonda kuphikwa na mitombwe ya kutupisa. ² Akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, akhasaka kuti anampha tani Yezu, thangwi iwo akhagopa mbumba. ³ Na tenepo, Sathani apita muna Djuda anacemerwa Xikaryote, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri a Yezu. ⁴ Apo iye Djuda aenda kaonana na akulu aanyantsembe, na atso-goleri a anthu anaonera Nyumba ya Mulungu, mbabverana nawo njira ya kumpereka Yezu m'manja mwawo. ⁵ Penepo, iwo akomerwa pikulu kakamwe mbabverana kuti anampasa kobiri. ⁶ Djuda apitawirira mbatoma kusaka n'dzidzi wa kunsandukira Yezu, mbumba mbikhonda kupidziwa.

Anyakupfundza a Yezu Asasanyira Paxkwa

(Mt. 26:17-36; Mk. 14:12-31; Jw.13:18-30; 13:36-38)

⁷ Na tenepo, yafika ntsiku ya phwandu ya mikate ya kusoweka ntombwe wa kutupisa, ntsiku ikhatongwa madjuda kupha bira ya Paxkwa. ⁸ Yezu atuma Pedhru na Juwau mbaapanga kuti: “Ndokoni mukatisasanyire cinafuna ife kudya pa Paxkwa.” ⁹ Mphapo iwo abvundzisa kuti: “Mbuya, musafuna kuti tiende kaisasanyire kupi?” ¹⁰ Yezu aatawira tenepa: “Mungapita mu nzinda, munagumana na mamuna m'bodzi na nkhalu yace ya madzi. Imwe ntowereni mpaka n'nyumba inapita iye.” ¹¹ Penepo munampanga mwanacinthu nyumba kuti: “Mpfundzisi asabvundzisa kuti ndi ipi mbuto inafuna dyera Iye phwandu ya Paxkwa na anyakupfundza ace?” ¹² Iye anakupangizani mbuto ibodzi ikulu ya ndzulu idamala kupakwa na pyombo pyonsene. Mwenemu sasanyirani phwandu ya Paxkwa.

¹³ Anyakupfundza ace aenda, mbagumana pyonsene ninga mudaapangira Yezu. Na tenepo, iwo atoma kusasanyira phwandu ya Paxkwa.

Paxkwa ya Kumalisa na Seya ya Mbuya

¹⁴ Pidakwana iwo n'dzidzi, Yezu aenda kadya na atumwi ace khumi na awiri. ¹⁵ Penepo aapanga tenepa: “Ande, ndikhafunadi pikulu kakamwe kudya na imwe pabodzi phwandu iyi ya Paxkwa, mbandidzati kuona nyatwa!” ¹⁶ Thangwi ndisakupanganani kuti, cipo Ine ndinadza kadya pontho phwandu iyi, mpaka ntsiku inafuna kudza kacitika iyo mu Umambo wa Mulungu.”

¹⁷ Penepo, Yezu akwata ndiko ya vinyu, mbapereka takhuta kuna Mulungu, mbalonga kuti: “Kwatani ici, gawanani monsene. ¹⁸ Thangwi Ine ndisakupanganani kuti, cipo Ine ndinadza kamwa pontho vinyu iyi, mpaka ntsiku inafuna kudza kafika Umambo wa Mulungu.”

¹⁹ Pakumala penepyo, akwata nkate mbapereka takhuta kuna Mulungu. Pidamala Iye aumenya, mbaupasa anyakupfundza ace mbalonga kuti: “Ici ndi manungo anga anaperekwa na thangwi yanu. Citani ipi toera mundikumbukire.” ²⁰ Pidamala iwo siyali, acita pibodzi-bodzi. Akwata ndiko, mbalonga tenepa: “Ndiko iyi ndi cibverano cipsa mu ciropa canga, cidacololekera na thangwi yanu.

²¹ Mbwenye lang'anani, ule anafuna kundisandukira, ali pano na Ine pa thando ya kudya. ²² Ndimu mwene, Ine Mwana wa Munthu ndinati ndife, ninga mudapitongera Mulungu. Mbwenye nyatwa ntsace ule anandisandukira!” ²³ Penepo anyakupfundza ace atoma kubvundzana okha-okha kuti: “Mbani pakati pathu anafuna kunsandukira?”

Nkulu Mbakhale Ninga Mwana

²⁴ Pontho pakati pa anyakupfundza a Yezu paonekambo mphoka inango, ya kufuna kudziwa mbani nkulu pakati pawo. ²⁵ Yezu aapanga tenepa: “Amambo a dziko ino, ana mphambvu za kuponderera mbumba. Pontho ale anatonga, asafuna kuti acemerwe anthu adidi.” ²⁶ Mbwenye imwe si tenepo tayu. Pisatongwa kuti nkulu pakati panu akhale ninga mwana, pontho ntongi akhale ninga nyabasa. ²⁷ Mphapo

mbani nkulu? Ndi ule anakhala pa thando ya kudya, peno ndi ule anandzesera ca kudya? Ande, ndi ule anakhala pa thando ya kudya. Mbwenye pakati panu Ine ndakhala ninga ule anadzesa ca kudya pa thando. ²⁸ Imwe ndimwe munakhala na ine pabodzi pa kuleserwa kwa nyatwa zanga. ²⁹ Na tenepo, thangwi Baba wanga andipasa umambo, Ine ndinakupasanimo umambo ubodzi-bodzi, ³⁰ toera imwe mukwanise kudya mbamumwa pa thando yanga ya kudya, n'kati mwa Umambo wanga, na kukhala m'mipando ya umambo, mbamutonga madzindza khumi na mawiri a Izraeli.

³¹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Simau, Simau. Sathani aphemba kuti akupepeteni ninga tirigu. ³² Mbwenye Ine ndakuphemberera kuna Mulungu kuti kukhulupira kwako kukhonde kumala. Na tenepo, ungazungunuka pontho kuna Ine mbundikhulupira, apasembo mphambvu abale ako.”

³³ Mbwenye Pedhru antawira kuti: “Ine ndiri dzololo kuti ndipite n'kaidi, na kufa pabodzi na imwe.”

³⁴ Yezu ampanga kuti: “Pedhru, Ine ndinakupanga kuti lero ene, iwe unati undikhonde katatu, kuti nkhaba kundidziwa, dzongwe mbidzati kulira.” ³⁵ Na tenepo, Yezu aabvundza anyakupfundza ace kuti: “Kodi pidakutumani Ine mbamukhonda kukwata cikhwama, peno budu, peno nsapato, ciripo cikhadasowa imwe?” Iwo antawira kuti: “Nkhabe!” ³⁶ Mbwenye Yezu aapanga kuti: “Mphapo cincino, ule ana cikhwama peno budu, mbaikwate. Pontho ule adasowa tarasada, mbagulise kapoti yace, toera na kobiri eneyo agule nayo tarasada ibodzi.” ³⁷ Thangwi Bukhu ya Mulungu yalonga tenepa: “Iye alengeswa ninga m'bodzi wa mapanga.” Apo Ine ndisakupangani kuti penepyo pisatongwa pisimbiswe muna Ine. Ande, pidalembiwa na thangwi yanga, pisafuna pisimbiswe.

³⁸ Penepo anyakupfundza ace ampanga tenepa: “Mbuya, tinawo pano matarasada mawiri.” Yezu aatawira kuti: “Akwana!”

*Yezu Ali Kuphembera pa Phiri ya Mulivera
(Mt.26:36-46; Mk.14:32-42)*

³⁹ Yezu abuluka mbaenda pa phiri ya mulivera, pabodzi pene na anyakupfundza ace, ninga nsambo wace. ⁴⁰ Pidaſika iye pa mbuto eneyo, Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Phemberani, kuti mukhonde kugwa m'manyengerero a kuipa.” ⁴¹ Na tenepo, Yezu aenda pang'ono pa khundu, nsindzo unakwana dhuzi na mathanyo makumatatu. Penepo, agodama mbatoma kuphembera, ⁴² mbalonga tenepa: “Baba, mungafuna ndibulusireni ndiko iyi ya nyatwa! Mphapo lekani kucita kufuna kwanga, mbwenye kufuna kwanu.” ⁴³ [Na tenepo, anju wa kudzulu abulukira mbampasa mphambvu. ⁴⁴ Yezu pakati pa kutsukwala kukulu, atoma kuphembera na mphambvu zonsene. Penepo akhabuluka kaluma, mbikhadjodja pantsi ninga mathoto a ciropa.]

⁴⁵ Pakumala kuphembera, Yezu alamuka mbaenda kuna anyakupfundza ace. Penepo, aagumana mbakhagana na thangwi ya kutsukwala. ⁴⁶ Na tenepo, Iye aabvundza kuti: “Thangwi yanji musagona?” Lamukani muphembere toera mukhonde kugwa m'manyengerero a kuipa.

*Kumangwa kwa Yezu
Mt.26:47-56; Mk.14:43-50; Jw.18:1-11)*

⁴⁷ Yezu mbadzati kumala kulonga, wafika mwinji wa anthu, ukhatsogolerwa na Djuda, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri a Yezu. Iye afika dhuzi na Yezu toera kumpsompsona. ⁴⁸ Mbwenye Yezu ampanga kuti: “Kodi iwe Djuda, usandigulisa Ine Mwana wa Munthu na mpsompsono?”

⁴⁹ Ale akhakhala na Yezu, pidaona iwo pikhafuna kucitika, alonga tenepa: “Mbuya, tiateme na matarasada?” ⁵⁰ M'bodzi wawo aphekesa nyabasa wa nkulu wa anyantsembe, mban'gwanda khutu ya madyo.

⁵¹ Mbwenye Yezu atawira kuti: “Siyani, pyakwana.” Mbakhuya khutu ya mamuna, mbamuwangisa.

⁵² Penepo Yezu abvundza kuna akulu aanyantsembe, kuna akulu anyakuonera Nyumba ya Mulungu, na kuna atsogoleri a madjuda akhadza mbansaka, kuti: “Thangwi yanji mwabwera na matarasada, na miti, ninga ndine phanga?” ⁵³ Ine ndikhakhala na imwe ntsiku zonsene mu Nyumba ya Mulungu, mbwenye imwe mudandiphata tayu. Apo uno ndiwo n'dzidzi wanu na wa mphambvu za cidima.”

Pedhru Akhonda Yezu

(Mt.26:69-75; Mk.14:66-77; Jw. 18:25-27)

⁵⁴ Na tenepo, am'manga mbankwata mbaenda naye ku nyumba ya nkulu wa anyantsembe, Pedhru mbakhantowera na kutali. ⁵⁵ Mbwenye mudagasa iwo moto pakati pa thando onsene mbakhala pantsi, Pedhru akhalambo pantsi nawo pabodzi. ⁵⁶ Nyabasa m'bodzi wa nkazi, amuona Pedhru mbakhaotha moto. Iye amulang'anisisa mbalanga tenepa: “Mamuna uyu akhali pabodzi na Yezu.”

⁵⁷ Mbwenye Pedhru akhonda, mbalanga kuti: “Nkaziwe, ine nkhaba kun'dziwa.”

⁵⁸ Thimize pang'ono, munthu unango amuona mbalanga tenepa: “Iwe ndiwembo m'bodzi wawo.”

Pedhru antawira kuti: “Mamunawe, sine tayu!”

⁵⁹ Mudapita n'dzidzi ubodzi, unango alonga tenepa: “Ndimu mwenedi, mamuna uyu akhali naye pabodzi, thangwi ndi wa kugalileyambo.”

⁶⁰ Pedhru atawira tenepa: “Mamunawe, ine nkhaba kupidziwa pinalonga iwe.” Mukhalonga iye penepyo, dzongwe ya lira. ⁶¹ Mbuya azungunuka mbalang'anisisa Pedhru. Penepo Pedhru akumbuka fala ikhadapangwa iye na Mbuya kuti: “Lero, dzongwe mbidzati kulira, iwe unandikhonda katatu.” ⁶² Pedhru abuluka penepo mbalira pikulu kakamwe.

Anyankhondo Asasingirira Yezu

⁶³ Amuna akhaonera Yezu, atoma kunsingirira mbakham'menya. ⁶⁴ Akhanfunga maso ace, mbakhambvundza kuti: “Cincino iwe mporofeta, lotera! Mbani adakumenya?” ⁶⁵ Iwo akhamulongera mafala anango mazinji akuxola.

Yezu Ali Patsogolo pa Anyakutonga

⁶⁶ Pidaca kunja, agumanyikana akulu-akulu a mbumba, na anango akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, mbadzesa Yezu mu nyumba ya kutongera miseru. ⁶⁷ Iwo ambvundzisa kuti: “Ngakhala iwe ndiwe Kirixtu, tipange.” Penepo Yezu aatawira tenepa: “Ndingakupangani, imwe nkhaba kunditawira. ⁶⁸ Pontho ine ndingakubvundzani, imwe nkhaba kunditawira mbvundzo wanga. ⁶⁹ Mbwenye kutomera cincino mpaka kutsogolo, Ine Mwana wa Munthu, ndinati ndikhale ku nkono wa madyo wa Mulungu wa mphambvu.”

⁷⁰ Onsene ambvundza kuti: “Na tenepo, iwe ndiwe Mwana wa Mulungu?”

Iye aatawira tenepa: “Imwe ndimwe munalonga kuti ine ndine.”

⁷¹ Na tenepo, iwo alonga kuti: “Tisafuniranji pontho amboni anango? Tamala kubva tekha mbalanga na mulomo wace.”

23

Yezu Patsogolo pa Piratu

¹ Na tenepo, nsoka wawo onsene walamuka, mbakwata Yezu mbaenda naye kuna Piratu. ² Kweneko atoma kumpambazira kuti: “Mamuna uyu tamphata mbakhanyengerera mbumba yathu kuti icite cikuti, mbakhaikhondesa kuti ileke kubulusa nsonkho kuna mambo wa ku Roma, mbakhalonga kuti iye ndi Kirixtu Mambo.”

³ Penepo Piratu abvundza Yezu kuti: “Iwe ndiwe mambo wa madjuda?” Yezu atawira tenepa: “Ndimwe analonga penepi.”

⁴ Na tenepo, Piratu alonga kuna akulu aanyantsembe na kuna mbumba kuti: “Nkhabe thangwi idaona ine kuti ndikonese nayo mamuna uyu.”

⁵ Mbwenye iwo akhathimiza basi na kulonga kuti: “Iye asakuwizira mbumba mu Djudeya muno monsene na mapfundzisiro ace, kuti icite cikuti, kutomera ku Galileya mpaka kuno.”

⁶ Piratu na kubva dzina ya Galileya, abvundzisa ngakhala Yezu ngwa ku Galileya. ⁷ Mudabva iye kuti Yezu ngwa ku cisa cinatongwa na Erodhi, amuendesa kuna Erodhi, thangwi Erodhi n'dzidzi unowu akhalimbo mu Djerusalema.

Yezu Patsogolo pa Herodhi

⁸ Erodhi mudaona iye Yezu akomerwa pikulu kakamwe, thangwi akhamubva mbakhalongwa, mbamala ntsiku zizinji mbakhasaka kuti amuone. Iye akhafuna kuti amuone mbacita cirengo cibodzi. ⁹ Na tenepo, ambvundza pinthu pizinji, mbwenye Yezu nkhaba cibodzi cidatawira iye. ¹⁰ Akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo akhakhalambo penepo, mbakhampambazira pinthu pikulu. ¹¹ Na tenepo, Erodhi, pabodzi na anyankhondo ace, atoma kunsingirira Yezu mbakhampwaza. Ambvazika nguwo za kubalika mbam'bweza pontho kuna Piratu. ¹² Erodhi na Piratu akhali anyamalwa, mbwenye kubulukira ntsiku eneyo, adza kakhala axamwali.

¹³ Piratu acemerese akulu aanyantsembe, na atsogoleri a madjuda, na mbumba, ¹⁴ mbaapanga tenepa: “Imwe mwandidzesera mamuna uyu mbamulonga kuti akhakuwizira mbumba kuti icite cikuti. Mbwenye ine ndambvundzisa kazinji kene pa maso panu, nkhaba thangwi ibodzi idagumana ine, pa pyonsene pinansumira imwe. ¹⁵ Na iyembo Erodhi nkhaba thangwi ibodzi idagumana iye. Na thangwi eneyo am'bweza pontho kuna ife. Na tenepo, pisapangiza kuti mamuna uyu nkhaba cibodzi cidacita iye, kuti aphiwe naco. ¹⁶ Na mwenemu, ine ndinankwapulisa na michamu, ndingamala ndinansiya mbaenda pyace.” ¹⁷ [Piratu akhali na nsambo wace wa kukhuca munthu m'bodzi n'kaidi, pa phwandu ya Paxkwa.]

¹⁸ Mbwenye anthu onsene akhuwa pabodzi pene, mbalonga tenepa: “Mbaphiwe! Tibulusirene Bharabhasi!” ¹⁹ Bharabhasi akhadafungirwa n'kaidi na thangwi ya cikuti cikhadacitika mu nzinda, pontho iye akhadapha munthu.

²⁰ Piratu, na kufuna kubulusa Yezu, alonga pontho na mwinji wa anthu. ²¹ Mbwenye iwo athimiza na kukhuwa kuti: “Nkhomereni pa ntanda! Nkhomereni pa ntanda!”

²² Kacitatu, Piratu athimiza na kuapanga kuti: “Ndi pyanji pya kuipa pidacita munthu uyu? Ine nkhaba kuona thangwi kuti Iye aphiwe nayo. Ndinankwapulisa, ndingamala ndinsiye aende pyace.” ²³ Mbwenye iwo athimiza na kukhuwa na mphambvu kuti Yezu akhomerwe. Penepo iwo kukhuwa kwawo kwakunda. ²⁴ Na tenepo, Piratu aatawirisa kuti acite kufuna kwawo. ²⁵ Piratu abulusa ule akhafuna iwo, akhadafungirwa n'kaidi na thangwi ya cikuti, pontho na thangwi ya kupha munthu, mbaapasa Yezu ninga mukhafunira iwo.

Kukhomerwa kwa Yezu

(Mt.27:32-44; Mk.15:21-32; Jw 19:16-27)

²⁶ Mukhankwata iwo, akakamiza mamuna m'bodzi akhacemerwa Simau, wa dziko ya Sirene, akhabuluka kumunda, mbankwatisa ntanda pa phewa pace toera aende nawo n'nduli mwa Yezu. ²⁷ Mwinji wa anthu ukhantowera, pabodzi na akazi akhadungunya mbakhalira na thangwi yace. ²⁸ Na tenepo, Yezu azungunuka kuna akazi mbaapanga kuti: “Akazi a Djerusalema! Lekani Kundilira. lirikani mwekha na ananu!”

²⁹ Thangwi unafika n'dzidzi unadza kafuna imwe longa kuti: “Mbatsandzaye akazi

adakhonda paswa kubala, pontho na zimimba zidakhonda kubala ana, na mabere a kuti cipo adzati kuyamwisa!”

³⁰ Na tenepo,
anati alonge kuna mapiri kuti:
“Tigwereni.”

Pontho analonga kuna pimapiri kuti: “Tigudumireni!”

³¹ Thangwi ngakhala asacita ipi na muti uwisi, ndiye tani kuna muti wa kuuma?

³² Akwatiwambo amuna awiri, mapanga, kuti aende kaphiwe pabodzi na Yezu.

³³ Mudafika iwo pa mbuto inacemerwa Kavera, ankhomera penepo pabodzi pene na mapanga. M'bodzi khundu yace ya madyo, m'bodzi khundu yace ya bzere. ³⁴ [Penepo Yezu alonga kuti: “Baba, alekerereni, thangwi nkhaba kupidziwa pinacita iwo.”] Na tenepo, iwo pakumala kumenya cibutha, agawana nguwo za Yezu.

³⁵ Mbumba ikhakhala penepo, ikhalang'anisa pyonsene pire. Atsogoleri a madjuda akhasingirira Yezu mbalonga tenepa: “Iye apulumusa anango, mbapulumusikembo ekha ngakhala ndiyedi Kirixtu adasankhulwa na Mulungu.”

³⁶ Anyankhondo akhansingirirambo. Iwo akhafika dhuzi na Yezu mbakhampasa vinyu ya kudjamuka, ³⁷ mbalonga tenepa: “Ngakhala iwe ndiwe mambo wa madjuda, pulumusika wekha ene!”

³⁸ Pa ntanda, padzulu pa nsolo wace, pakhadalembwa mafala awa: “UYU NDI MAMBO WA MADJUDA.”

³⁹ M'bodzi wa mapanga akhadakhomerwa pa ntanda, akhatikanambo Yezu mbalonga tenepa: “Iwe siwe Kirixtu tayu? Pulumusika mphapo wekha, mbupulumusambo ife!”

⁴⁰ Mbwenye ndzace ansandika mbalonga tenepa: “Iwe nkhaba gopa Mulungu? Iwe uli kuthabuswa sawa-sawa ninga iye. ⁴¹ Ife tina thangwi ya kuthabuswa nayo. Mbwenye iye nkhaba ca kuipa cibodzi cidacita iye.”

⁴² Na tenepo, alonga kuna Yezu kuti: “Mbuya, ndikumbukirenimbo mungadza kapita mu Umambo Wanu!”

⁴³ Yezu atawira tenepa: “Ndimu mwene ndisakupanga kuti lero, iwe unadza kakhala na ine m'paraizu.”

Kufa kwa Yezu

(Mt.27:45-56; Mk.15:33-41; Jw 19:28-30)

⁴⁴ Dhuzi na n'dzidzi utatu wa kumaulo, dziko yonsene yagudumirwa na cidima cikulu, mpaka kufikira n'dzidzi utatu wa ku maulo. ⁴⁵ Dzuwa ya thima, nguwo ikhasitira mbuto ya Mulungu n'Nyumba ya Mulungu, yapanduka pakati-nakati. ⁴⁶ Penepo, Yezu akhuwa na mphambvu, mbalonga tenepa: “Baba ndiri kupereka nzimu wanga m'manja mwanu.” Mudamala iye kulonga penepyo, afa.

⁴⁷ Nkulu wa anyakhondo a ku Roma, mudaona iye pidacitika, apasa mbiri Mulungu mbalonga tenepa: “Ndimu mwene, mamuna uyu akhali wakulungamadi!” ⁴⁸ Mbumba yonsene ikhadagumanyikana penepo toera kuona pikhacitika, mudaona iwo penepyo abuluka mbakhamenya cifuwa, na kutsukwala. ⁴⁹ Mbwenye onsene akhandziwa Yezu, na akazi ene akhantowerera kubulukira ku Galileya, akhakhala kutali mbakhalang'anisa pinthu penepi.

Kuikhwa kwa Yezu mu Nthumbi

(Mt.27:57-61; Mk.15:42-47; Jw 19:38-42)

⁵⁰ Akhalipo mamuna m'bodzi akhacemerwa Zuze. Iye akhali m'bodzi wa nsoka wa akulu anyakutonga miseru, munthu wadidi na wakulungama. ⁵¹ Iye akhadakomerwa tayu na kugwandiwa kwa nseru, pontho na pidacita andzace. Zuze akhali wa ku nzinda wa Arimateya, ku Djudeya, iye akhadikhira Umambo wa Mulungu ⁵² Iye aenda

kuna Piratu kaphemba manungo a Yezu. ⁵³ Na tenepo, aabulusa manungo a Yezu pa ntanda, mbaafinikiza na nguwo yadidi ya kucena. Penepo aaikha nthumbi ibodzi ikhadakumbwa pa mwala, kuti cipo ikhadadzati kuikhwa munthu. ⁵⁴ Penepi pyacitika ntsiku ya cixanu, ntsiku ya kusasanyira, thangwi Sabudu ikhafuna kutoma.

⁵⁵ Akazi akhaperekera Yezu kubulukira ku Galileya, aenda pabodzi na Zuze mbaonambo kuikhwa kudacitwa manungo a Yezu n'nthumbi. ⁵⁶ Buluka penepo, abwerera mbaenda ku nyumba kwawo kasasanyira mafuta akununkhira, toera akhadzodze manungo a Yezu. Mbwenye n'Sabudu, iwo apuma, ninga mukhalongera mwambo.

24

Kulamuka kwa Yezu pa Kufa

(Mt.28:1-10; Mk.16:1-8; Jw.20:1-9)

¹ Pa ntsiku ya kutoma ya sumana, m'bambakuca, akazi aenda ku nthumbi ikhadaikhwa Yezu, na mafuta akununkhira akhadasasanyira iwo. ² Iwo agumana mwala wabuluswa pa nthumbi. ³ Mbwenye mudapita iwo, hadaagumana manungo a Mbuya Yezu tayu. ⁴ Iwo adzumatirwa napyo, mbacimwana kudziwa pikhafuna iwo kucita. Na mwansanga, aona amuna awiri na nguwo zikhayetimira ninga dzuwa, mbalimira nkhundu mwawo. ⁵ Na kugopa kukhacita iwo, akazi atsolomisa nkhope zawo pantsi, amuna mbaapanga tenepa: "Thangwi yanji imwe musasaka pakati pa anyakufa, munthu ali m'maso?" ⁶ Iye nkhabepo pano! Alamuka pa kufa! Kumbukani pikhakupangani Iye mbali na imwe ku dziko ya Galileya kuti: ⁷ "Ine Mwana wa Munthu ndisafunika kuti ndiperekwe m'manja mwa amuna anyakudawa, ndikhomerwe pa nthanda toera ntsiku ya citatu ndilamuke pa kufa." ⁸ Na tenepo, iwo akumbuka mafala a Yezu.

⁹ Mudabwerera iwo buluka ku nthumbi, akazi alonga pinthu pyonsene ipi kuna anyakutumwa khumi na m'bodzi, na kuna onsene anango. ¹⁰ Akazi adalonga pinthu penepi kuna atumwi a Yezu ndi awa: Mariya Madhalena, Juwana, Mariya mai wace Tiyagu, na akazi anango akhakhala na iwo. ¹¹ Mbwenye iwo akhaapokanya akazi. Pikhalonga iwo, akhaabva ninga madzemwa. ¹² Mbwenye Pedhru alamuka, mbathamanga kwenda ku nthumbi. Mudakotama iye aona nguwo basi. Abuluka mbabwerera na kudzumatirwa na pidacitika.

Anyakupfundza a Yezu mu Njira ya ku Mauusi

¹³ Ntsiku ibodzi ene, anyakupfundza awiri a Yezu akhaenda ku cisa cibodzi cinacemerwa Mauusi. Kubulukira ku Mauusi mpaka ku Djerusalema, pakhali na nsindzo khumi na ubodzi wa makilometuru. ¹⁴ Mukhaenda iwo na njira, akhaenda mbalanga na thangwi ya pyonsene pikhadacitika. ¹⁵ Mukhaceza iwo mbakhaketesana, Iye ene Yezu aafendedzera dhuzi mbakhaenda nawo pabodzi. ¹⁶ Iwo akhamuona, mbwenye akhacimwana kundzindikira.

¹⁷ Yezu aabvundza tenepa: "Mphyanji pinafamba imwe mbumuketesana na njira?" Iwo alimira na kutsukwala. ¹⁸ M'bodzi wawo anacemerwa Keleopa, ambvundza kuti: "Ndiwe wekha basi nfambi mu Djerusalema muno, anacimwana kudziwa pinthu pinacitika mwenemu ntsiku zino?"

¹⁹ Iye abvundzisa kuti: "Pinthu pyanji?" Iwo atawira tenepa: "Pidacitika na Yezu wa ku Nazareti. Iye akhali mporofeta wa mphambvu pa mafala na pa mabasa, patsogolo pa Mulungu na pa anthu onsene. ²⁰ Akulu aanyantsembe pabodzi na atongi athu, ampereka toera aphiwe, mbankhomera pa ntanda. ²¹ Na tenepo, ife tikhadikhira kuti Iye ndiye anadza kafuna kuombola Izraeli. Pontho na lero kwapita ntsiku zitatu penepyo mbapidamala kucitika kale. ²² Akazi anango a pa nsoka wathu, lero atitutumusa. Abesa na macibese ene mbaenda ku nthumbi. ²³ Kweneko iwo hadaagumana manungo ace tayu. Abwerera mbatipanga kuti ninga ndoto, aona maanju adaapanga kuti Yezu ali

m'maso. ²⁴ Andzathu anango aenda ku nthumbi, mbagumana pyonsene sawa-sawa ninga mukhadapilongera akazi, mbwenye Yezu hadamuona tayu.”

²⁵ Yezu aapanga tenepa: “Pisakunentsani tani kubvesesa, pontho mbamudembuka na kutawira pire pyonsene pidalongwa na maporofeta! ²⁶ Kodi pikhafunika tayu kuti Kirixtu aone nyatwa zenezi toera apite mu mbiri yace?” ²⁷ Na tenepo, atoma kuapanga pyonsene pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu na thangwi yace, kutomera m'mabukhu a Mozesi na m'mabukhu a maporofeta onsene.

²⁸ Pakufika dhuzi na cisa cikhaenda iwo, Yezu acita ninga funa apitirire. ²⁹ Mbwenye iwo anakamiza mbampanga kuti: “khalani na ife thangwi n'dzidzi wa pita, dzuwa iri kudoka.” Na tenepo, Iye apita toera akhale na iwo.

³⁰ Mukhakhala iwo pa thando ya kudya, Yezu akwata nkate mbapereka takhuta, mbaumenya mbaapasa. ³¹ Na tenepo, maso awo afunguka mbandzindikira, mbwenye Yezu azambazika pa maso pawo. ³² Iwo akhalonga okha-okha kuti: “Kodi mukhaabva tayu mafala ace akhagaka m'mitima mwathu ninga moto mukhalonga Iye n'jira, mbakhatipanga pidalembwa m'bukhu ya Mulungu?”

³³ Iwo alamuka na mwansanga mbabwerera kwenda ku Djerusalema. Kweneko agumana atumwi khumi na m'bodzi na anango akhadagumanyikana, ³⁴ mbakhalonga kuti: “Ndimu mwene! Mbuya alamukadi pa kufa, pontho abulukira kuna Simau!” ³⁵ Na tenepo, ale awiri atoma kulonga pire pidaacitikira njira, pontho mbakhalonga kuti afikira tani kundzindikira pa n'dzidzi ukhamenya Iye nkate.

*Yezu Abulukira kuna Anyakupfundza ace
(Jw.20:19-23)*

³⁶ Mukhalonga iwo pinthu penepyo, Iye ene Yezu abulukira pakati pawo mbalanga kuti: “Ntendere mbukhale na imwe!”

³⁷ Iwo atutumuka, pontho mbagopa mbanyerezera ninga asaona ciphoko. ³⁸ Yezu aapanga kuti: Ndi thangwi yanji musadzudzumika, pontho ndi thangwi yanji musapenula m'mitima mwanu? ³⁹ Lang'anani manja anga na myendo yanga. Ndine ene! Ndiphateni muone. Nzimu nkhaba nyama pontho nkhaba magogodo ninga kuona kunandicita imwe. Ine ndinapyo.

⁴⁰ Pakumala kulonga penepyo, aapangiza manja ace na myendo yace. ⁴¹ Na kukhonda kutawira kwawo, na thangwi ya ku dzumatirwa na kukomerwa kukhabva iwo, Yezu abvundza kuti: “Imwe munaco pano cinthu ca kudya?” ⁴² Iwo ampasa phindi ibodzi ya nyama ya kuocha ya m'madzi, ⁴³ Iye aikwata mbaidya pa maso pawo.

⁴⁴ Penepo aapanga kuti: “Ndi penepi pikhakupangani ine mbandiri na imwe. Pikhafunika kuti picitike pyonsene pidalembwa na thangwi yanga mu Mwambo wa Mozesi, m'mabukhu a maporofeta na m'mabukhu a Masalimu.”

⁴⁵ Na tenepo, aapasa kudzindikira toera akwanise kubvesesa mwadidi pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu. ⁴⁶ Mbaapanga tenepa: “Pyalembwa kuti Kirixtu anati aone nyatwa, mbalamuka pa kufa ingafika ntsiku ya citatu, ⁴⁷ pontho kuti na dzina Yace, zimwazwe m'madziko onsene, mphangwa za kuchunyuka toera kulekererwa kudawa, kutomera mu Djerusalema. ⁴⁸ Imwe ndimwe amboni a pinthu penepi. ⁴⁹ Ine ndinaku-tumirani cipikiri ca Baba wanga. Mbwenye khalani mu nzinda mpaka kudzabza na mphambvu za kudzulu.”

Yezu Akwira Kudzulu

⁵⁰ Yezu aakwata mbaenda nawo mpaka dhuzi na nzinda wa Bhetanya, kweneko Iye alamusa manja mbaampemberera. ⁵¹ Yezu mukhaapasa Iye nkhombo, aasiya, Iye mbakwira kudzulu. ⁵² Na tenepo, iwo amulambira mbabwerera na kutsandzaya kukulu mpaka ku Djerusalema. ⁵³ Iwo akhakhala mu Nyumba ya Mulungu midzidzi yonsene mbakhakuza Mulungu.

1 JUWAU

Fala ya Upulumuki

¹ Pire pikhalipo kutomera pa kutoma, pire pidabva ife, pire pidaona ife na maso athu, pire pidadingisa ife pontho manja athu mbapiphata, ipi tisapilonga pa thangwi ya Fala ya upulumuki. ² Upulumuki unowu wabulukira. Ife tauona, pontho ndi unowu unacitira ife umboni, mbatikupangani upulumuki wakukhonda kumala ukhali na Baba, pontho mbubulukira kuna ife. ³ Ife tisakupangani pire pidaona ife na pidabva ife, toera muphatanembo na ife. Kuphatana kwathu ndi na Mulungu Baba, pontho na Mwana wace Yezu Kirixtu. ⁴ Pontho tisakulemberani pinthu ipi toera kutsandzaya kwathu kudzadziswe.

Mulungu ndi Cieza

⁵ Apo mphangwa zidabva ife kuna Kirixtu zinakupangani ife ndi izi: Mulungu ndi cieza. Muna Iye nkhabemo cidima na pang'ono pene. ⁶ Na tenepo, tingalonga kuti taphatana na Mulungu khundu inango mbatifamba n'cidima, dziwani kuti tiri kulonga uthambi mbatikhonda kucita pya ndimo mwene. ⁷ Mbwenye tingafamba mu cieza, ninga Iye ali mu cieza, ife tonsene taphatana m'bodzi na m'bodzi, pontho ciropa ca Yezu Mwana wa Mulungu, cinatitsuka kudawa konsene.

⁸ Tingalonga kuti ife nkhabe kudawa, tiri kunyengezana tekha ene, pontho muna ife nkhabemo pya ndimo mwene. ⁹ Mbwenye tingadambula kudawa kwathu kuna Mulungu, Iye ndi wa kukhulupirika na wakulungama, toera kulekerera kudawa kwathu, na kutitsuka kuipa konsene. ¹⁰ Tingalonga kuti cipo tidzati kudawa, tialonga kuti Mulungu ndi nyauthambi, pontho mafala ace nkhabemo muna ife.

2

¹ Ananga, ndisakulemberani tsamba iyi toera mukhonde kugwa n'kudawa. Mbwenye munthu m'bodzi angadawa, tinaye munthu wa kutibvunulira patsogolo pana Baba. Ndiye Yezu Kirixtu, Wakulungama. ² Iye ndi ntsembe inafudza madawi athu. Pontho si yakufudza madawi athu basi tayu, mbwenye na madawimbo a anthu onsene.

³ Tingabvera matongero ace, tisapangiza kuti tisan'dziwadi Mulungu. ⁴ Ule analonga kuti: “Ine ndisan'dziwa”, mbwenye mbakhonda kubvera matongero ace, unowu ndi nyauthambi. Pontho nkhabemo pya ndimo mwene muna iye. ⁵ Mbwenye munthu anabvera mafala ace, kufuna kwa Mulungu kwadzala muna iye. Na tenepo, tisadziwa kuti tiri muna Iye. ⁶ Ule analonga kuti ali kukhala muna Iye, asatongwa kuti afambe ninga Iye. ⁷ Axamwali anga akufunika, matongero awa anakulemberani ine, si mapsa tayu, mbwenye ndi matongero akale ali na imwe kutomera pakutoma. Ndizo Mphangwa zidabva imwe. ⁸ Mbwenye ipi pinakulemberani ine, ndi matongero mapsa. Matongero enewa mba ndimo mwene muna Iye na muna imwe. Thangwi cidima ciri kumala, cieza cakukwana ciri kuyetimira.

⁹ Munthu analonga kuti ali kukhala mu cieza, mbwenye mbaida m'bale wace, unowu adzati kubuluka n'cidima. ¹⁰ Mphapo ule anafuna m'bale wace, unowu ali mu cieza. Na tenepo, muna iye nkhabe cinthu ca kun'gwegwedusa. ¹¹ Mbwenye ule anaida m'bale wace, ali n'cidima, pontho asafamba n'cidima. Na tenepo, nkhabe dziwako kunaenda iye, thangwi cidima campasa udzimola.

¹² Ananga, ndisakulemberani ipi
thangwi kudawa kwanu
kwalekererwa,

na thangwi ya dzina ya Yezu.

¹³ Ababa na amai,
 ndisakulemberani ipi
 thangwi imwe musan'dziwa
ule akhalipo kale dziko mbidzati kucitwa.
Imwe aphale na atsikana, ndisakulemberani
 thangwi mwankunda Sathani.

¹⁴ Ananga, ndakulemberani
 thangwi musan'dziwa Baba.
Ndakulemberani imwe ababa na amai,
 thangwi imwe musandziwa
 ule akhalipo kale dziko mbidzati kucitwa.
Ndakulemberani imwe aphale na atsikana
 thangwi imwe ndimwe a mphambvu.
Na tenepo mphangwa za Mulungu zina imwe,
pontho mwankunda Sathani.

Lekani Kufuna Dziko

¹⁵ Lekani kufuna dziko, pontho na pinthu piri n'dziko. Thangwi munthu anafuna dziko, nkhabe kufuna Mulungu Baba. ¹⁶ Thangwi pyonsene piri pa dziko ninga pinasirira nyama, pinasirira maso, pontho na kupikuza thangwi ya mpfuma, penepi pidabuluka kuna Baba tayu, mbwenye pyabuluka pa dziko. ¹⁷ Dziko, na pyonsene pire pinasirira iyo pinamala. Mbwenye ule anacita kufuna kwa Mulungu, anakhala kwenda na kwenda.

Anyamalwa a Kirixtu

¹⁸ Ananga, uno ndi n'dzidzi wakumalisa. Pontho ninga mwapibva kuti nyamalwa wa Kirixtu ali kubwera, apo lero dziwani kuti ali kuoneka azinji anyamalwa a Kirixtu. Na thangwi eneyo, tisadziwa kuti uno ndi n'dzidzi wakumalisa. ¹⁹ Iwo abuluka muna ife, mbwenye akhali andzathudi tayu. Thangwi mbadakhala andzathu, mbadakhala na ife. Mbwenye na thangwi ya kubuluka kwawo, pisapangiza kuti onsene akhali andzathu tayu.

²⁰ Mbwenye imwe mwadzobza na Mulungu, pontho monsene musadziwa.
²¹ Sirikukulemberani na thangwi ya kukhonda dziwa kwanu pinthu pya ndimo mwene tayu, mbwenye thangwi musapidziwa, pontho thangwi musadziwa kuti pinthu pyonsene pya ndimo mwene nkhabe kubala uthambi.

²² Mbani nyauthambi? Ndi ule anakhonda kuti Yezu si Kirixtu tayu. Unowu ndiye nyamalwa wa Kirixtu, ule anakhonda Baba na Mwana ene. ²³ Onsene anakhonda Mwana, unowu nkhabembo Baba. Mbwenye ule anamulonga pakweca, unowu ana Baba.

²⁴ Imwembo koyani m'mitima mwanu pyonsene pidabva imwe kutomera paku-toma. Pire pyonsene pidabva imwe kutomera pa kutoma mungakhala napyo m'mitima mwanu, imwe munati mukhalembo pabodzi na Mwana pontho na Baba.

²⁵ Pidatipikirira Iye ndi ipi: Upulumuki wakukhonda kumala.

²⁶ Ine ndisakulemberani pinthu ipi, na thangwi ya ale anafuna kukunyengererani.
²⁷ Pa thangwi yanu, kudzobza kudatambira imwe kuna iye kuli muna imwe, pontho nkhabe funika munthu akupfundziseni. Mbwenye ninga kudzobza kwace kudatambira imwe muna Iye nkhoa ndimo mwene si kwa uthambi tayu, kunakupfundzisani pa thangwi ya pinthu pyonsene. Khalani muna Iye ninga mudakupfundzisirani Iye.

Ana a Mulungu

²⁸ Ananga, cincino khalani muna Kirixtu, toera Iye angapangizika tin'nyindire, tikhonde kupasika manyadzo pa maso pace, pa kubwera kwace. ²⁹ Ngakhala imwe musadziwa kuti Yezu ndi wakulungama, dziwanimbo kuti onsene ale anacita pyakulungama abalwa na Mulungu.

3

¹ Lang'anani kutifuna kukulu kudacita Baba, na kuticita kuti ife ticemerwe ana a Mulungu. Ndimu mwene ndifedi ana a Mulungu. Ndi thangwi eneyo dziko nkhaba kutidziwa, thangwi iyo nkhaba kun'dziwambo tayu. ² Axamwali akufunika, ife cincino ndife ana a Mulungu, pontho pidzati kudziwika kuti tinadza kakhala tani. Mbwenye tisadziwa kuti Kirixtu angadza kapangizika, ife tinadza kalandana naye. Thangwi tinadza kamuona kukhala kudacita iye. ³ Mphapo munthu onsene ana cidikhiro ceneci muna Kirixtu, asatongwa kuti akhale wakulungama, sawa-sawa ninga Kirixtu ndi wakulungama.

⁴ Munthu onsene anacita kudawa, anumpha Mwambo wa Mulungu. Ndimu mwene, kudawa nkhumpha Mwambo. ⁵ Imwe musapidziwa kuti Kirixtu abwera kudza kabulusa madawi athu, pontho muna Iye nkhaba kudawa. ⁶ Onsene ale anakhala muna Kirixtu, nkhaba kukhala n'kudawa. Onsene ale anakhala n'kudawa, adzati kumuona, pontho adzati kun'dziwa.

⁷ Ananga, lekani kunyengezwa na munthu. Ule anacita pinthu pyakulungama ndi wakulungama, sawa-sawa ninga Kirixtu ndi wakulungama. ⁸ Apo ule anakhala mbadawa, unowu ndi munthu wa Sathani. Thangwi Sathani adza mbadawa kutomera kale na kale. Ndi thangwi eneyo Mwana wa Mulungu abwera, toera kufudza mabasa a Sathani. ⁹ Onsene adabalwa na Mulungu nkhaba kukhala mbacita kudawa, thangwi mbeu ya Mulungu iri muna iye. Na tenepo, unowu nkhaba kwanisa kukhala mbacita kudawa, thangwi abalwa na Mulungu. ¹⁰ Na mwenemu, tisadziwa mbani ana a Mulungu, peno mbani ana a Sathani. Onsene ale anakhonda kucita pinthu pyakulungama, na onsene anakhonda kufuna m'bale wace, hadabuluka kuna Mulungu tayu.

Kufunana m'bodzi na m'bodzi

¹¹ Izi ndizo mphangwa zidabva imwe kutomera pa kutoma kuti: Tifunane m'bodzi na m'bodzi. ¹² Mbatilekeni kukhala ninga Kainu, munthu wa Sathani adapha m'bale wace. Apo thangwi yanji iye apha m'bale wace? Amupha thangwi mabasa ace akhali akuipa, mbwenye mabasa a m'bale wace akhali akulungama.

¹³ Abale anga, lekani kudzudzumika mungazondiwa na dziko. ¹⁴ Tisadziwa kuti ife tabuluka pa kufa, mbwenye cincino tapulumuka thangwi tisafuna abale athu. Mphapo ule anakhonda funa m'bale wace, ali n'kufa. ¹⁵ Munthu onsene anazonda m'bale wace ndi phanga. Pontho imwe musadziwa kuti phanga nkhaba upulumuki wakukhonda kumala muna iye.

¹⁶ Na mwenemu, ife tisadziwa ndi ninji kufunana, thangwi Yezu Kirixtu apereka upulumuki wace na thangwi yathu. Na tenepo, ife tisatongwambo kupereka upulumuki wathu na thangwi ya abale athu. ¹⁷ Munthu wa kupfuma mbaona m'bale wace ali kucherenga mbakhonda kumphedza, munthu unowu analonga kuti asafuna Mulungu? ¹⁸ Ananga, kufunana kwathu mbukuleke kukhala kwa mafala na mulomo basi tayu, mbwenye mbukukhale kwa mabasa na mwa ndimo mwene.

¹⁹ Na tenepo, tinadziwa kuti ife ndife a ndimo mwene, pontho tinakhurudzisa ntima wathu patsogolo pana Mulungu, ²⁰ ntima wathu ungapanga kuti tadawa. Mulungu ndi nkulu kakamwe kupita ntima wathu, pontho asadziwa pinthu pyonsene.

²¹ Axamwali anga akufunika, ntima wathu ungakhonda kutipanga kuti tadawa, tina cinyindiro patsogolo pana Mulungu. ²² Pontho pyonsene pinaphemba ife anatipasa, thangwi tisabvera matongerero ace pontho tisacita pinafuna Iye. ²³ Matongerero ace ndi

awa: Kuti titawire dzina ya Yezu Kirixtu Mwana wace, pontho tifunane m'bodzi na m'bodzi, ninga mudatipangira Iye. ²⁴ Ale anabvera matongero a Mulungu, asakhala muna Mulungu, Mulungumbo asakhala muna iwo. Na tenepo, tisadziwa kuti Iye asakhala muna ife, na thangwi ya Nzimu udatipasa Iye.

4

Tidzindikire Mwadidi Mizimu

¹ Axamwali akufunika, lekani kubvera mizimu yonsene, mbwenye ilang'aniseni mwadidi toera muione ngakhala yabuluka kuna Mulungu. Thangwi aporofeta azinji a uthambi ali kubalalika n'dziko muno. ² Nzimu wa Mulungu imwe munakwanisa kuudzindikira tenepa: Nzimu onsene unalonga kuti Yezu Kirixtu acitika munthu, nzimu unowu wabuluka kuna Mulungu. ³ Mbwenye nzimu onsene unakhonda kulonga penepi, hudabuluka kuna Mulungu tayu. Unowu ndi nzimu wa nyamalwa wa Kirixtu, ule udabva imwe kale kuti uli kubwera, apo cincino uli pano pa dziko.

⁴ Ananga, imwe ndimwe a Mulungu, pontho mwaikunda mizimu ya uthambi. Thangwi ule ali muna imwe ana mphambvu kupita ule ali pa dziko. ⁵ Iwo abuluka n'dziko. Na thangwi eneyo, pire pinalonga iwo pisabuluka n'dziko, pontho dziko isaabvera. ⁶ Ife tabuluka kuna Mulungu, pontho onsene ale anadziwa Mulungu asatibvera. Mbwenye ule anakhonda buluka kuna Mulungu, nkhaba kutibvera. Na tenepo tisakwanisa kudzindikira Nzimu wa ndimo mwene, na nzimu wa uthambi.

Mulungu ndi Kufunana

⁷ Axamwali akufunika, mbatifunaneni m'bodzi na m'bodzi, thangwi kufunana kusabuluka kuna Mulungu. Ule anafuna ndzace, abalwa na Mulungu, pontho asan'dziwa Mulungu. ⁸ Mphapo ule anakhonda kufuna ndzace nkhaba kun'dziwa Mulungu, thangwi Mulungu ndi kufunana. ⁹ Mulungu apangiza kufuna kwace pakati pathu tenepa: Atuma Mwana wace m'bodzi ekha pa dziko, toera iye aticite kuti tikhale m'maso. ¹⁰ Kufunana kwacitika tenepa: Sife adafuna Mulungu tayu, mbwenye ndiye adatifuna mbatitumira Mwana wace, toera kufudza madawi athu. ¹¹ Axamwali anga akufunika, na kutifuna kudaticita Mulungu, ifembo tisatongwa tifunane m'bodzi na m'bodzi. ¹² Cipo nkhaba munthu adaona Mulungu. Mphapo tingafunana m'bodzi na m'bodzi, Mulungu anakhala muna ife, pontho kufuna kwace kunadzaleratu kakamwe muna ife.

¹³ Ife tisadziwa kuti tiri muna Mulungu, Iyembo ali muna ife, thangwi Iye atipasa Nzimu wace. ¹⁴ Na tenepo, ife tamuona, pontho tisaenda mbatilonga umboni kuti Baba atuma Mwana wace, toera akhale Mpulumusi wa dziko. ¹⁵ Munthu analonga pakweca kuti Yezu ndi Mwana wa Mulungu, munthu unowu Mulungu anakhala muna iye, iyembo anakhala muna Mulungu. ¹⁶ Na tenepo, ife tisadziwa kutifuna kunaticita Mulungu, pontho kutifuna kweneku tisanyindirako. Mulungu ndi kufunana. Onsene anakhala mwa kufunana ali muna Mulungu, pontho Mulungu ali muna iye. ¹⁷ Na tenepo, kufunana kwadzala pakati pathu toera ntsiku ya kutongwa tikhale na kunyindira. Thangwi pa dziko ino ndife sawa-sawa ninga Yezu. ¹⁸ Pana kufunana nkhaba gumanika kugopa. Pontho kufunana kwakukwana kusamalisa kugopa. Thangwi ale anagopa, asagopa nyatwa. Ule anagopa nkhaba kufunana kwakukwana.

¹⁹ Ife tisanfuna, thangwi Iye ndiye adatifuna pakutoma. ²⁰ Munthu analonga kuti: "Ine ndisafuna Mulungu", mbwenye mbaida m'bale wace, unowu ndi nyauthambi. Thangwi munthu anakhonda funa m'bale wace anaona iye na maso ace, anacimwana kufuna Mulungu anakhonda kuona iye. ²¹ Mulungu atisiyira matongero awa: Kuti ule anafuna Mulungu, mbafunembo m'bale wace.

5

Kukhulupira Mwana wa Mulungu

¹ Munthu onsene anatawira kuti Yezu ndi Kirixtu, unowu abalwa na Mulungu. Pontho munthu onsene anafuna Baba, mbafunembo Mwana wace. ² Tingafuna Mulungu mbatibvera matongero ace, penepi ndipyo pinapangiza kuti tisaafuna ana a Mulungu. ³ Thangwi kufuna Mulungu nkhubvera matongero ace, pontho matongero ace nkhabelemera. ⁴ Thangwi ule anabalwa na Mulungu asakunda dziko. Tisakwanisa kukunda dziko na kukhulupira kwathu. ⁵ Ndi ani anakwanisa kukunda dziko? Ndi ule basi anatawira kuti Yezu ndi Mwana wa Mulungu.

⁶ Yezu Kirixtu ndi unowu adabwera na madzi na ciropa. Si na madzi basi tayu, mbwenye ndi na madzi na ciropa. Pontho Nzimu wa Mulungu ndiwo unacita umboni, thangwi Nzimu wa Mulungu ndi wa ndimo mwene. ⁷ Piripo pinthu pitatu pinacita umboni *[kudzulu. Baba, Fala na Nzimu wa Mulungu. Pitatu ipi, pisabverana. ⁸ Pontho pitatu ipi ndipyo pinacita umboni pa dziko.] Nzimu wa Mulungu, madzi na ciropa. Pitatu ipi, ndi cinthu cibodzi basi. ⁹ Ife tisatawira umboni wa anthu, mbwenye umboni wa Mulungu ndiwo ukulu, thangwi ndi umboni unacitira iye Mwana wace. ¹⁰ Munthu anatawira Mwana wa Mulungu anawo umboni unowu mu ntima mwace. Mbwenye ule anakhonda kutawira Mulungu, asacita Mulungu ninga ndi nyauthambi. Thangwi asakhonda umboni udatipasa Mulungu na thangwi ya Mwana wace. ¹¹ Umboni wa Mulungu ndi uyu: Kuti Mulungu atipasa upulumuki wakukhonda kumala. Upulumuki unowu uli muna Mwana wace. ¹² Ule ana Mwana wa Mulungu, anawo upulumuki. Mbwenye anasowa Mwana wa Mulungu, nkhabe upulumuki.

Mafala Akumalisa

¹³ Ine ndakulemberani pyonsene ipi, toera imwe mudatawira dzina ya Mwana wa Mulungu, mudziwe kuti munawo upulumuki wakukhonda kumala. ¹⁴ Cinyindiro cina ife muna Iye ndi ici: Kuti tingamphemba cinthu ninga munafunira Iye, Iye asatibva. ¹⁵ Pontho tingadziwa kuti Iye asatibva pa pyonsene pinamphemba ife, tisadziwa kuti tapasiwa pyonsene pidamphemba ife.

¹⁶ Munthu anaona m'bale wace mbacita kudawa kunakhonda kubala kufa, mbamphemberere, Mulungu anampulumusa. Penepi ndisalongera kuna ale kuti kudawa kwawo nkhabe kubala kufa. Thangwi kulipo kudawa kunabala kufa. Sirikulonga enewa tayu. Kuna anthu enewa, lekani kuaphemberera. ¹⁷ Pinthu pyonsene pyakukhonda kulungama ndi kudawa. Mbwenye kulipo kudawa kunakhonda kubala kufa.

¹⁸ Tisadziwa kuti onsene adabalwa na Mulungu nkhabe kukhala n'kudawa, thangwi Mwana wa Mulungu anaakoya. Na tenepo, Sathani nkhabe kuacita kuipa. ¹⁹ Tisadziwa kuti ife ndife a Mulungu, pontho dziko yonsene isatongwa na Sathani. ²⁰ Tisadziwambo kuti Mwana wa Mulungu abwera mbatipasa ndzeru toera tidziwe Mulungu wa ndimo mwene. Pontho ife tiri muna Mulungu wa ndimo mwene, muna Mwana wace Yezu Kirixtu. Yezu Kirixtu unowu, ndiye Mulungudi na upulumuki wakukhonda kumala.

²¹ Ananga, citani mphole na alungu apezzi.

* 5:7 Mafala anagumanika n'kati mwa cidzindiro ici [...] ndi mafala adakhonda kulembwa na malongero a cigerego, m'matsamba anango a kutoma a kale a Mafala a Mulungu.

2 JUWAU

¹ Ine ntsogoleri,

ndisalemba tsamba iyi kuna mai adasankhulwa, na kuna anace anafunikadi na ine kakamwe. Sine basi tayu anaafuna, mbwenye asafuniwambo na onsene ale anadziwa pya ndimo mwene, ² na thangwi ya pya ndimo mwene pinakhala muna ife, pontho piri na ife kwenda na kwenda.

³ Ntsisi, kukoma ntima, na ntendere wa Mulungu Baba na wa Mwana wace Yezu Kirixtu, mbapikhale na ife mwa ndimo mwene na mwakufunana.

⁴ Ndakomerwa pikulu kakamwe pidagumana ine anako anango mbafamba mwaku-lungama, ninga munalongera mwambo udatambira ife kuna Baba. ⁵ Cincino ndisakuphembani mai, kuti tifunane m'bodzi na m'bodzi. Si kuti ndiri kukulemberani mwambo upsa tayu. Mbwenye mwambo unowu ndiwo ukhali na ife kutomera pa kutoma. ⁶ Kufunana ndi uku: Kutu tifambe ninga munalongera matongero ace. Ninga mwaabva kale na kale, matongero ace ndi awa: Kutu mufambe na kufunana kweneku.

⁷ Ndimu mwene, alipo anyauthambi azinji asabulukira pa dziko, mbakhonda kuti Yezu Kirixtu acitika munthu. Anthu enewa ndiwo anyauthambi na anyamalwa a Kirixtu. ⁸ Citani mphole, gopa munadza kaluza misapu ya basa yathu, mbwenye toera mupaswe m'bairo wanu wamumphu. ⁹ Onsene ale anakhonda kukhala mu cipfundzo ca Kirixtu mbwenye mbabuluka kunja, enewa nkhaba Mulungu. Ule anakhala mu cipfundzo ca Kirixtu, ana Baba pontho ana Mwana. ¹⁰ Munthu anadza kuna imwe mbakhonda kudza na cipfundzo ceneci, lekani kuntambira pa nyumba panu, pontho lekani kum'mwanyika. ¹¹ Thangwi ule anam'mwanyika anaphatana na iye pa mabasa ace a kuipa.

¹² Ndina pizinji kuti ndikulembereni, mbwenye sikhafuna kuti ndicite kupilemba pa tsamba tayu. Thangwi ndisadikhira kudza kakuonani toera ndilonge na imwe nkhope na nkhope, toera kutsandzaya kwathu kudzadziswe.

¹³ Ana a mwana-nkazi wako wakusankhulwa, asakuwangisa.

3 JUWAU

¹ Ine ntsogoleri,

ndisalemba tsamba iyi kuna wakufunika Gayo, unowu anafuna ine kakamwe.

² Xamwali wanga wakufunika, ndisaphembera kuti ukhale manungo akuwanga, pyonsene pikufambire mwadidi, ninga nzimu wako uli mwadidi. ³ Ndatsandzaya pikulu kakamwe mudatambira ine abale anango mbandipanga na thangwi ya kukhulupira kwako, na kufamba mwa ndimo mwene kunacita iwe. ⁴ Nkhabe kut-sandzaya kunango kwa ine, kunapiringana kubva kudacita ine kuti ananga ali kufamba mwakulungama.

⁵ Xamwali wanga wakufunika, iwe ndiwe wakukhulupirika pa pire pinacita iwe kuli abale, iwo mbakhala anthu anakhonda iwe kudziwa. ⁶ Iwo acita umboni pa maso pa abale anyakutawira Yezu, mbalonga na thangwi ya kukoma ntima kwako. Mphiyadidi uwaphedze kufamba pa ulendo wawo, toera Mulungu atsandzaye napyo. ⁷ Thangwi na dzina ya Yezu, iwo abuluka, mbakhonda tawira kuphebza cinthu cibodzi na ale adakhonda kutawira Yezu. ⁸ Thangwi tisatongwa tiatambire na ntsisi abale ninga enewa, toera tikhale anthu akuphatana pa kuphata basa ya kumwaza pya ndimo mwene.

⁹ Ndalemba tsamba kuna abale anyakutawira Yezu, mbwenye Dhiyoterefi, na kufuna kwace ukulu pa nsoka wawo, akhonda kutitambira. ¹⁰ Na tenepo, ine ndingafika kweneku ndinansandika, na thangwi ya pinacita iye na mafala ace a kuipa anatilongera iye. Mbwenye iye nkhabe komerwa basi na penepi tayu. Abale angafika kweneku iye nkhabe kuatambira. Pontho munthu unango angafuna kuatambira, iye asan'khondesa mpaka kufikira kun'thamangisa pa nsoka wa abale anyakutawira Yezu.

¹¹ Xamwali wanga wakufunika, leka towerera pya kuipa, mbwenye towerera pyadidi. Ule anacita pyadidi ndi wa Mulungu, mbwenye ule anacita pya kuipa adzati kuona Mulungu. ¹² Mbwenye Dhemetiryo, anthu onsene asansimba. Pyamaso pinaphata iye pisancitira umboni. Na ifeenembo tisancitira umboni. Pontho iwe usadziwa kuti umboni wathu ndi wa ndimo mwene.

¹³ Ndikhali na pinthu pizinji pya kufuna kukulemba, mbwenye sinafuna cita kupilemba tayu, ¹⁴ thangwi ndisafuna kudza kakuona cincino. Na tenepo, tinadza kaceza mwadidi tingadza kaonana nkhope na nkhope.

¹⁵ Ntendere mbukhale na iwe. Axamwali a kuno asakuwangisa. Wangisambo axamwali a kweneko, m'bodzi na m'bodzi.